

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΑΡΙΘ. 197 - ΜΑΡΤΙΟΣ 1929

ΤΟ ΣΗΜΕΡΩΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΛΛΥΡΑΣ

ΚΕ ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

[Ο Ἀρχιεπίσκοπος Παλ. Πατρῶν Γερμανός κηρύσσει τὴν Ἐπανάστασιν, ὀρκίζον τοὺς καπετανεὺς τῶν Καλαβρυτῶν καὶ τοὺς ὀπλοφόρους τῶν καὶ εὐλογῶν τὰ δπλα τῶν. Ἀπὸ τὰς τοιχογραφίας τῶν ἀνακτόρων τοῦ Μονάχου, ἔργα τοῦ Von Hess. Εἰκονίζονται ὁ Ζαΐμης, ὁ Λόντος, ὁ Πετμεζᾶς, ὁ Χαραλάμπης καὶ ὁ σημαιοφόρος Γρηγ. Ντόκος, διάκονος τῆς Μονῆς].

ΕΙΣ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΣ!

ΌΤΑΝ από το 1920 και εντεύθεν ήρχισαν να σωρεύονται επί της Ἑλληνικῆς Πατρίδος αἱ συμφοραί, ήρχισε νὰ κλονίζεται καὶ ἡ «Ἐικονογραφημένη».

Ἐως οὖν κατέργησαν, ἐξεροζώθη πρόοδος, καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Τουρκίας. Τότε ἡ «Ἐικονογραφημένη» ἔκρινε εἰς τὸ πλῆγμα τῆς ἀτέκτου Μοίρας.

Ἡ αἰθρία τότε ήρχισε ν' ἀπλοῦται ἐπὶ τοῦ πατρῖου ἐδάφους καὶ ἡ «Ἐικονογραφημένη», χεμασθεῖσα ἐπὶ τῆν ἀγρίαν λαίλαπα, δόλοκληρα δέκα χρόνια, ἀναθάλλει, ἀναβλαστάνει, Σύμβολον Ἀποκαταστάσεως, Σύμβολον Ἀγαρηνησεως.

Εἶναι βαθυτάτη ἡ συγκίνησις, ἡ ὁποία μᾶς κατέχει μετὰ τὰς πανταχόθεν ἐκδηλώσεις στοργῆς πρὸς αὐτήν. Ἀπὸ ποῦ τάχα πρέπει ν' ἀρχίσωμεν; Ἀπὸ τοῦ Σοφοῦ μας Ἀκαδημαϊκοῦ, τὸν Ἀμ. Γρ. Καμπούρογλου, τὸν ἐμβροτῆ ἱστοριοδύτην καὶ γλαυρὸν Λογοτέχνην, τὸν Ἐμ. Ἐμμανουήλ, τὸν ἰσάθειον τοῦ Λαμβέρου διάδοχον, τὸν Ἄλ. Βουρτζάνου, τὸν δευτὸν Φυναισίδην, οἱ ὅποιοι τὴν ἐτίμησαν ἀπὸ τοῦ πρώτου, τοῦ ἀνὰ χεῖρας, τεύχους τῆς διὰ τῆς ἐπιλέκτου συνεργασίας τῶν; Ἀπὸ τοῦ κορυφαίου τῶν διανοουμένων, τὸν Ν. Ι. Λάσκαρον, τὸν γνωστὸν Θεατρικὸν Συγγραφεὰ καὶ Πρόεδρον τῆς ἡμιονύμου Ἐταιρίας, τὸν Ἄγγελον Τανάραν; Ἡ ἀπὸ τὰς μεγάλας τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος τοῦ 1821 οἰκογενείας, τῶν Μανρομυχαλαίων, Ρούφων, Χατζηκυριάκων, κτλ. αἱ ὁποῖα παρεῶν προδιηγήματα ἡμῶν τὴν πολέμιον ἀληθῶς συμβολὴν τῶν, θέσασαι εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν τὸ εἰς σημεῖωμα, αὐτόγραφα καὶ εἰκόνας ἀναγκαστῶν ἡμῶν ἑλκόν;

Πῶς δὲ νὰ λησμονήσωμεν τοὺς παλαιὸς φίλους τῆς, τῆς πρώτης δεκαετιαίας, οἱ ὅποιοι στοργικὰ καὶ πάλιν ἤνοιξαν τοὺς κόλπους τῶν διὰ τὴν δεχθῶν; Ποῦ νὰ παρατάξωμεν ἐν πρὸς ἐν τὰ ὀνόματά τῶν, ὀνόματα κατὰ χιλιάδας, ὀνόματα μεγαλειώδων καὶ μεγαλοβιομηχάνων καὶ οικονομικῶν παραγόντων καὶ ἐπερχόνων ἐπιστημόνων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καὶ ἀνοσιάντων λειτουργῶν τοῦ Κράτους, ἀπὸ τοῦ Ὑπάτου τῆς Πολιτείας Ἀρχηγοῦ, τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Λαφροστεφοῦς Ναυάρχου Κουντουριώτου καὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν διακεκριμένων Ἱεραρχῶν, τοῦ Μ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Μελετίου καὶ τοῦ Μ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Λαμάρου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας κ. Χρυσόστομου καὶ τοῦ Δημοτηριάρχου κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ Ὑδρας κ. Προκοπίου καὶ τοῦ Μομεμβατίας-Σπάρτης κ. Γερμανοῦ καὶ τῶν Μητροπολιτῶν Κύπρου, Ἀξιώμου καὶ Κρήτης καὶ τοῦ Γεν. Διοικητοῦ σιγαρίτου κ. Π. Καλλιδοπούλου καὶ τῶν Νομαρχῶν κ.κ. Α. Μαρκέλλου, Ρεθύμνης, Α. Δουλακῆ, Καβάλλας καὶ Α. Νοταρᾶ, Ἀχαΐου, μέχρι τοῦ τελευταίου διανοουμένου;

Καὶ οἱ νέοι; Οἱ ἀναρίθμητοι νέοι φίλοι τῆς; Οἱ Λήμαρχοι καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν νεωτέρων Δήμων καὶ Κοινοτήτων τοῦ Κράτους, ὡς ὁ νεοτεριστῆς τοῦ Πειραιῶς κ. Τάκης Παναγιωτόπουλος, καὶ ὁ ἐμπνευσμένος τῆς Λαμίας ἀλτρονιστῆς κ. Ι. Μακρόπουλος καὶ ὁ τῶν Πατρῶν κ. Βιάχος καὶ ὁ τῆς Καβάλλας, κ. Ἐγγ. Ἰορδάνου καὶ ὁ τῆς Δράμας κ. Ν. Παρμενίδου καὶ οἱ ἐπιστήμονες, ἱατροί, φαρμακοποιοί, δικηγόροι καὶ ἔμποροι καὶ διευθινταὶ ὑποκαταστημάτων τῆς

Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, Ἀθηρῶν καὶ Ἀνατολῆς, τῶν Θεσπῶν, τῆς Χαλκίδος, τῆς Κύμης, τοῦ Μοῦλου, τῶν Καλαμῶν, τοῦ Ναυπλίου, τῆς Καβάλλας, τῆς Ζακύνθου, τῆς Λαμίας, τῆς Κερκίρας, τῆς Κεφαλληνίας καὶ αἱ Στρατιωτικαὶ Λέσχαι καὶ ἡ Λέσχη τῆς ἐκλεκτῆς τάξεως Ἀθηρῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ αἱ βιβλιοθήκαι τῶν σωματείων καὶ οργανώσεων.

Μοσαϊκὸν ἀπὸ οὗ ἐπιλέκτων καὶ εὐγενῆς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Φυλὴ, τὸ Μητρώον τῆς «Ἐικονογραφημένης» κατὰ δεκάδας, καθ' ἑκατοντάδας, κατὰ χιλιάδας, πέντε καὶ πλέον χιλιάδας ἐν συνόλῳ.

Πῶς δὲ ν' ἀπαντήσωμεν καὶ πῶς ν' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς χιλιάδας συγχαρητηρίων, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὁ ἐκδότης τῆς καὶ πρὸς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι, λαβόντες ἀργελίαν, δὲν ἠρεσώθησαν νὰ ἐγγράφουν ἐαυτοὺς μόνους, ἀλλὰ τὰς ἑπεξεκάλυψαν μετὰ τὰς ἑτοιμασίας φίλων τῶν, διὰ τὴν διηγήσασθαι τὴν ἐξομολογήσασθαι καὶ πάλιν ἡ «Ἐικονογραφημένη» ἐξ Ἀθηρῶν καὶ νὰ σφενδομισθῆ καὶ διασπαρῆ ἀπὸ τὰ τέσσαρα τῆς Ἑλλάδος ἄκρα καὶ ἀπὸ τὰς ἰσχυρὰς τῆς ἐπὶ τὸν Ἥλιον, διεισδύονσα, ὅπου ἀνηγεῖ ἡ Ἑλληνικὴ φωνή, καὶ διαλαλοῦσα τὴν Πρόδοσιν τῆς Χώρας καὶ ἐγκαρδιώνουσα καὶ διδασκονουσα καὶ φωτίζουσα καὶ συμβάλλουσα εἰς τὸν Μεγάλον Ἀγῶνα τῆς Ἀποκαταστάσεως καὶ Ἀναλήσεως, εἰς τὴν ἐπιτακτικῶς καλοῦμεθα πάντες ν' ἀποδυνώμεν;

Καὶ εἶναι μετὰ αὐτῶν οἱ Ρούφοι, οἱ Χατζηκυριάκοι καὶ οἱ Μανρομυχαλαὶ καὶ οἱ Καποδιστριαὶ καὶ οἱ Ἀργυρόπουλοι, ἀλλὰ καὶ οἱ Χαροίλοι καὶ οἱ Ποιοῆδες καὶ οἱ Μεταξάδες, οἱ μεγαλοβιομηχανοὶ, καὶ οἱ Φιληρηδες τῆς Ἀνατολῆς καὶ οἱ Πετρακόπουλοι καὶ οἱ ἐπιστήμονες μας, ὡς ὁ διακεκριμένος ὀφθαλμολόγος κ. Σπύλιος Χαραυῆς καὶ οἱ Σαββίδοι καὶ οἱ χρηματισταὶ μας, ὡς οἱ κ.κ. Χρ. Περαράκης καὶ Τάκης Βεάκης καὶ ὁ μεγάλος φήμης δερματολόγος κ. Κ. Χατζῆς καὶ ὁ ἐπιβεβλημένος φίλος τοῦ περιοδικοῦ κ. Σόλων Συρμόπουλος, τοῦ Λογιστηρίου τῆς Ἐκδοτικῆς ὁ Γεν. Διευθυντῆς καὶ ὁ κ. Τίμος Βρασιάνος, τοῦ Γαλακτοῦ «Τροφός», ὁ ἀντιπρόσωπος καὶ ὁ τραπεζιτικὸς κ. Ἀνδρ. Γερασίμου καὶ ὁ τῆς Πάουερ κ. Χρ. Λαμνατόπουλος καὶ ὁ κ. Ἡλ. Παπαπαύλου καὶ ἀπὸ τῆν Ἀρχάχων ο.κ. Μέγας Κονίτσας καὶ ἀπὸ τῶν Ἡρώων οἱ δικηγόροι κ.κ. Γ. Παπασογιάννης, Χ. Παπαδημητριάδης, Β. Στεφανόπουλος, Π. Μαρινόπουλος καὶ ἀπὸ τῆν Ἀμφισσαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Ι. Γιδογιάννης καὶ ὁ καπιτωμύχανος κ. Ν. Ταλαμάκης καὶ ἀπὸ τῆν Ἀλεξανδροῦπολιν ὁ διακεκριμένος ὀδοντίατρος κ. Π. Κυριακούλης καὶ οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀντιπρόσωποι τῆς Δημοκρατίας κ.κ. Ἐγγ. Καβαλλερᾶτος, Πρόεδρος Ὑπουργός, Β. Δενδραμῆς, Πρεσβυτῆς ἐν Σόφια καὶ Δεπάστας καὶ Δρίτσας, Πρόξενος ἐν Σικάγῳ, καὶ οἱ Κροῖτοι τῆς Αἰγύπτου κ.κ. Καζούλης, Θεοδοράκης καὶ οἱ ἐκεῖ στυλοβάται τοῦ ἐμπορίου κ.κ. Κ. Ἀγγελόπουλος, Ι. Καλαμβοκίδης, Α. Καλαμβοκίδης καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Ἐμπορικὰ Ἐπιμελητήρια Ἀλεξανδρείας καὶ Καῖρον καὶ οἱ στοργικοὶ ἀρχαῖοι φίλοι τοῦ περιοδικοῦ κ.κ. Ὁδ. Ἡλιόπουλος, Π. Βαροντζῆς, Β. Μάσχα, Ἄλ. Κάσδαγλης, Ἄλ. Βαβῆγας, Ἄπ. Λάμπρος.

Ἄλλ' εἶναι καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Τύπος ἀκόμη, αἱ ἐφημερίδες τῶν Ἀθηρῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, καθημεριναὶ καὶ ἐβδομαδιαῖα, αἱ ἐφημερίδες τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ Καῖρου καὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς Ν. Ὑόρκης καὶ τῆς Ὀδασιτικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας καὶ τῆς Ἀβυσσῆς ἀκόμη, αἱ ὁποῖα ἐν συναντίᾳ διεσάλυσαν εὐφύμους καὶ ἐχαίρεισαν μετ' ἀδόλου, εὐκρινούς, ἐνθουσιασμοῦ τὴν ἐκ νέου ἐμφάνισιν τῆς «Ἐικονογραφημένης».

Πρὸς ὄλους, Ἀρχοντας καὶ Κυβερνήτας, Ἱεράρχας καὶ Τύπον καὶ Στρατηγούς καὶ Ναυάρχους καὶ Διπλωμάτας καὶ διανοουμένους, Ἐπιστήμονας, παράγοντας τῆς Βιομηχανίας καὶ τοῦ Ἐμπορίου, οκαπανεῖς τῆς Ἑλληνικῆς Προόδου — ἐμφανισσόμεθα εἰς προσεχῆ τεύχη νὰ κάμωμεν τοῖτο ἑμπεριστατωμένως — ὁργανώσεις, ἰδιώτας κτλ. ἡ «Ἐικονογραφημένη» με ζωηροτάτην συγκίνησιν διαδύει τὴν βαθυτάτην ἐγνωμοσύνην αὐτῆς διὰ τὰς στοργικὰς ἐπὲρ αὐτῆς

προσπαθείας τῶν, αἱ ὁποῖα, ὡς θέλει νὰ πιστεύῃ, εἶναι ἡ ἀκριβοδικαία ἐκτίμησις πρὸς τὸ κατὰ τε τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον ἔργον τῆς.

Εἰς ὄλους αὐτὰς τὰς ἐκδηλώσεις ἡ «Ἐικονογραφημένη» ἀπαντᾷ μετὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος. Εἰς τὰς πανταχόθεν ἐκδηλώσεις, εἰς τὴν ἐκάστοτε ἐποδηλομένην ἐπιστήριζεν πρὸς αὐτὴν ἐφεξῆς, ἡ «Ἐικονογραφημένη» θὰ ἀπαντᾷ καλίστατα μετὰ τὴν τεύχη τῆς, τὸ ἐν καλύτερον τοῦ ἄλλου.

Ὅπως καὶ «ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὸ ἀκροτελείτωρον ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Χώρας χάριτον, ἀφιερταί εἰς τὸν πατριωτικὸν τῶν Ἑλλήνων», οὔτω καὶ ἡ ἔπαρξις

καὶ συντήρησις τῆς «Ἐικονογραφημένης» ἀπόκειται εἰς τὴν ἀγάτην τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας.

Καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν τῆς ἡ «Ἐικονογραφημένη» ἐστηρίχθη εἰς μόνην τὴν ἀγάτην αὐτήν. Ἡ «Ἐικονογραφημένη» δὲν ἐπὶ ἤρξε, οὐδὲ θὰ ἐπάρξῃ ποτὲ, ἐπιχειρήσεως χρηματισμοῦ. Ὑπῆρξε παράδοσις καὶ θὰ ἐπάρξῃ παράδοσις τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ὁποίας ὁ ἐκδότης τῆς τὴν ἀφιερώνει ἐξ ὁλοκλήρου

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΙΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

ΤΑ πάντα μετεβλήθησαν γύρω μας. Μόνον ἡ σύνθεσις τῆς «Ἐικονογραφημένης» δὲν μετεβλήθη. Ὅλα περιεσώθησαν, ἀπὸ τῶν βιβλίων τῆς καὶ τῶν μητρώων τῆς μέχρι τοῦ διεκπεραιωτοῦ τῆς.

Καὶ ἐπιστρατεύθη ὁ διεκπεραιωτῆς τῆς πάλιν. Καὶ ἤνοιξε πάλιν τὴν «Διεκπεραιώσιν» του. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ὁ πτωχὸς νὰ προσανατολισθῆ. Μάτην κατέφυγε καὶ εἰς τὴν παλαιάν διεκπεραιώσιν. Δὲν ἔβλεπε σποτότερος. Εὐρήκε τὰ «Βοδενά», τὸ «Σουφλί», τὸ «Σαφισαμίν» τὸ «Ντεμιρ Ἰσάφ», τὴν «Γιουμουλτζίνα», τὸ «Ντενταγάτ», ἀλλὰ δὲν τὰ εὗρισκε, οὔτε εἰς τὴν νέαν διεκπεραιώσιν, οὔτε εἰς τὸν χάρτην. Ἐβλεπε Ἐδεσσαν, ἔβλεπε Σιδηρόκαστρον, ἔβλεπε Ἀλεξανδροῦπολιν, Ὁρεστιάδα, Κομοτινὴν, ἀλλὰ... Ἐμάλτα γιόν». Ἡ νέα διεκπεραιώσις ἀναφέρει τὰ μέρη αὐτὰ μετὰ τὰ νέα ὀνόματά τῶν.

Ἐνόμιζε κανεῖς, ὅτι εἶχε πέσει ἀπὸ τὴν Σελήνην. Εἶχε ζυμωθεί, εἶχε ζήσει, μετὰ τὰ ὀνόματα ὁ καὶ μόνος αὐτὰ δεκαεπτά ἔτη καὶ τὰ εἶχε μελετήσει καὶ ἀπὸ στήθους ἐγνώριζε ἀκόμη καὶ τὰς εἰς χιλιάμετρα ἀπόστασις τῶν, τὸν πληθυσμὸν τῶν κλπ.

Ἀσχολεῖται τώρα εἰς νέας μελέτας. Ἀσυγχρόνιστος, βλέπετε, καὶ αὐτός. Τὰ πάντα μετεβλήθησαν γύρω του. Τώρα πρέπει καὶ αὐτὸς νὰ μεταβληθῆ.

ΒΑΡΥΧΕΙΜΩΝΙΑ ἐφέτος! Οὔτε οἱ γεροντότεροι, ὅπως ἔγραφον ἄλλοτε αἱ ἐφημερίδες, ἐνθουσιάζονται αὐτὸ τὸ κακόν. Ἡ ἐφετηνὴ κακοκαρία ἦτο ἀληθῆς «Θεομηνία».

Ἄλλοτε οἱ χρονογράφοι τῶν καθημερινῶν ἐφημεριδῶν, μόλις ἔβλεπον λευκὸν ἐπίπασμα εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν καὶ τοὺς δρόμους, ἐπαλλοῦν τὴν ἐμφάνισιν τῆς χιόνος, τὴν ὁποίαν ἀπεκάλουν «Λευκὴν νύμφην τοῦ Βορρά».

Τότε ἡ νύμφη τοῦ Βορρά μᾶς ἐπισκέπτετο ἀραιότατα καὶ ἦτο πάντοτε φειδωλὴ εἰς διαχύσεις, αἰδήμων καὶ σεμνὴ παρθένος. Ἐφέτος ὅμως ἦτο ἀναιδέστατη, σωστὴ «παξιμάδα», ὅπως λέγονται κοινῶς, πλήρως συγχρονισμένη πρὸς τὸ μεταπολεμικὸν περιβάλλον.

Ἄλλοτε μᾶς ἐπισκέπτετο μετὰ στροφίλους. Τότε χορὸς τοῦ συρμοῦ ἦτο τὸ Βάλς. Αὐτὴν τὴν φορὰν μᾶς ἐπισκέφθη με... κυλιώνας. Ἐπ' αὐτὸν ἔβλεπε.

— Μὰ κατατοῦν ἀτιμία οἱ κυκλώνες αὐτοὶ! παρετήρησε κάποιος τῆς γεροντίας τοῦ Ζαχαράτου.

— Κυκλώνειον ἄγος! διόρθωσε κάποιος ἀδιόρθωτος καλαμπουριστῆς.

ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΣ ΔΗΛΩΣΙΣ

ΕΛΑΒΟΜΕΝ ἐπιστολὰς φίλων τῆς «Ἐικονογραφημένης», ἐρωτώντων διατὶ καθυστέρησε τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος τοῦ Μαρτίου. Καὶ ἐξηγοῦμεν: Ἡ «Ἐικονογραφημένη» ἐν πρώτοις δὲν εἶναι ἐφημερίς ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐναγωνίως ἀναμένουν νὰ μάθουν τὰς εἰδήσεις τοῦ ἐικοσιτετραῶρου. Εἶναι περιοδικὸν παρακολουθῶν τὰ γεγονότα δι' ἄρθρον ἐπικαίρων καὶ εἰκόνων, εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς συγχρόνου ἱστορίας, καὶ ἐπειδὴ ἕκαστος μὴν εἶναι δωδεκαμήριον μίας περὶ τὸν Ἥλιον περιτροπῆς τῆς Γῆς, τοῦ ἀστρονομικοῦ ἐτους, ἕκαστον τεύχος τῆς ἀντιστοιχεῖ εἰς μίαν τῶν δώδεκα αὐτῶν χρονολογικῶν ὑποδιαφάσεων. Συνεπῶς τὸ φύλλον ἐκάστου μηνὸς δέον νὰ περιλαμβάνῃ εἰς εἰκόνας τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς αὐτοῦ λαβόντα χώρα γεγονότα. Ἄρα πρέπει νὰ ἐκπαινεθῇ ὁ μὴν αὐτός, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρει ὡς χρονολογίαν εἰς τὴν προμετωπίδα του τὸ εἰς αὐτὸν ἀντιστοιχοῦν φύλλον μας, διὰ νὰ τὸ θέσωμεν ὑπὸ τὸ πειστήριον. Τὴν τακτικὴν αὐτὴν ἐτηρήσαμεν, καθιερωθεῖσαν ἀπὸ τοῦ 1904, ὅτε τὸ πρῶτον εἶδε τὸ φῶς ἡ «Ἐικονογραφημένη», ἀπαρעקלῶς. Κατὰ ταῦτα τὸ ἀνὰ χεῖρας τεύχος ὑπ' ἀριθ. 197 τοῦ Μαρτίου εἶδε νὰ τεθῆ ὑπὸ τὸ πειστήριον τὴν 2 Ἀπριλίου.

ΚΑΙ μήπως τάχα περιορίσθη μόνον εἰς τὰς κανονικὰς τῆς ἐπιδρομᾶς ἡ λευκὴ «παξιμάδα» τοῦ Βορρά; Ἀφοῦ ἐπέπεσε ὀργανιστικῶτα κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἀφοῦ ἐκάλυψε μετὰ τὸ ἄστρο τῆς σφαιρῶν τὰ πάντα, ἀπὸ τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιάδας ἐστράφη πρὸς τοὺς ποταμούς, ποῦ ἐκυλοῦσαν ἡσυχῶι νὰ νερά τῶν καὶ τοὺς ἐξελόγισαι αὐτοὺς. Εἰσεδύσε μέσα εἰς τὰς φλέβας τῶν, ἀνεμίχθη μετὰ τὸ ἡρῆμα, ὁλοκλήρους αἰῶνας τώρα, φέρον αἰμά τῶν, ἐπέφερε ὕστεριαν, πληθωρικὴν κατάστασιν, πυρετικὸν ὄργανισμὸν. Τοὺς ἐξετρέλλανε τοὺς γεροποταμούς μας ἡ ἐκδοτος παξιμάδα. Καὶ ἐπαθάν.... συμφορήσαν.

Καὶ αἱ ἀρτηρία αὐτὰ τοῦ ἑδαμικοῦ μας ὄργανισμοῦ, ποῦ τρέφουν τοὺς ἰστούς τῆς χώρας, ἐπαθάν ὅ,τι καὶ τὰ αἰμοφόρα ἀργεῖα. Ρῆξιν. Ἐξεχειλίσαν καὶ αὐτοὶ καὶ ἐξεχρῆσαν εἰς τὰς πεδιάδας καὶ ἐσάφρασαν τὴν παραγωγὴν, καὶ κατέκλυσαν χωρία, καὶ ἐπνίξαν ζῶα, ἀλλ' ἐπνίξαν καὶ ἀνθρώπους.

Ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη ὑπέστησαν, ὡς μὴ ὄφειλε, ἀφοῦ ἔχει παρελθεῖ ὁλοκλήρως δεκαεπταετία, ἀφ' ἧς ἀπληθευθῆσαν, τὴν μεγαλῆτερον λίσσαν τῶν στοιχείων καὶ τὰς μεγαλῆτερας ζημίας. Τὸ Κράτος θὰ τὰς ἐνθυμηθῆ, ὅταν στεγανωθοῦν τὰ ἐδάφη καὶ ἀποκατασταθοῦν, Θεῖα Εὐδοκία, αἱ συγκοινωνία, διὰ ν' ἀποστειλῆ τὰ ὄργανα τὸν πρὸς εἰσπράξιν τῶν φέρων. Καὶ τότε θὰ συγκομισθῇ προικὰς ὄργανων, «τεντζερέδες» καὶ «παληοσιδερικά».

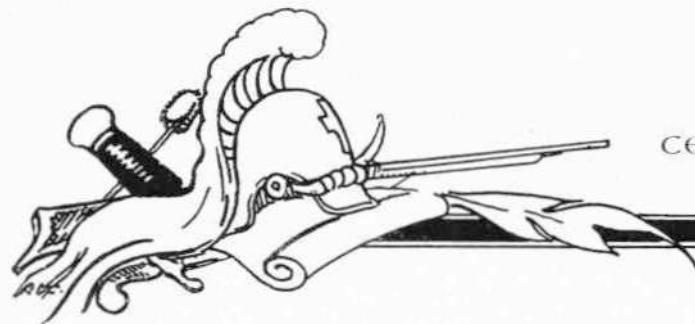
ΕΝ τῷ μεταξύ χορεύομεν καὶ, ὅπως τὰ «τζιτζίκια» τοῦ Λαφονταῖν, ψάλλομεν. Χορεύομεν παντοῦ. Εἰς τὰς αἰθούσας, εἰς τὰ μαγειρεῖα εἰς τὰ «πυσταραῖα».

Ὁ μὴν ἀλλὰ ἀνακηρύσσομεν καὶ κατὰ τὸπους βασιλίσσας τῆς Καλλονῆς ἡ «Μίς». Ἡ Ἑλλάς ἐγέμισε ἀπὸ «μῦς» καὶ ... κατασαίδες. Ἄλλὰ καὶ ἀπὸ ἀθλητίας. Προσφάτως εἰς τὰς ἐφημερίδας εἶδομεν καὶ ἀθλητικούς μῦς. Τελευταίως δὲ καί... «Μῦς Ἡρακλείου».

Ἄλλὰ χορεύομεν. Χορεύομεν ὅλα γύρω μας. Μαγειρεῖα καὶ οἰκιακά σκευή, «τσάκαρα», «σκάρφες», καλύβια. Εἰς τὴν φρενιτιδα αὐτὴν τοῦ χοροῦ παρεσύρη καὶ ἡ γραῖα Γῆ μας. Καὶ χορεύει χορὸν μακάβριον, σωρεύουσα ἐρείτια γύρω μας.

Σειρομοί, λιμοί, λοιμοί, καταποντισμοί! Συντέλεια τοῦ αἰῶνος. Γρηγοροῦμεν ἀδελφοί μου καὶ προσευχόμεθα, οὐ μὴν ἀλλὰ καί... νηστεύσομεν. Μεγάλῃ σαρακοστῇ γὰρ καὶ καταλύσει μαύρου χαβιαρίου, ἀγγοταράχου τῆς Λαγαροῦς, ὀστικῶν φρεσῶν κλπ., ὅλων ἡμῶν 300.000 λιρῶν Ἀγγλίας... σταθεροποιημένων!

Ὁ δισπερατῆρ.

Σελίδα 11 Μαΐου 1929

5 1/2 κ. σελίδας.

Ελευθερία μου... Τὴν ἐξ αὐτῆς... ἡμεῖς οὐκ ἐπιθυμοῦμεν... ἡμεῖς οὐκ ἐπιθυμοῦμεν... ἡμεῖς οὐκ ἐπιθυμοῦμεν...

Ἡ εἰκονογραφημένη ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ ἀνα χειρὸς τεύχους, πρῶτον τῆς δευτέρας ζωῆς τῆς, ἀπαρχῆς δὲ τῶν ἐπὶ τῇ Ἐκατονταετηρίδι τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος τοῦ 1821 παληγοικῶν φύλλων τῆς ἀνασκότησιν τῆς Ἐθνικῆς ἐκείνης Ἐποποιίας. Διὰ τὸν ἐπιτόμβιον ὡν Γράμτων ἀπετάθη εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν Λογοτέχνην καὶ Ἱστοριοδίφην κ. Δημ. Γρ. Καμπούρογλου καὶ ὁ σοφὸς φίλος τῆς, ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τὸ ἀποδοσιμῶν του, μᾶς ἔγραψε τὰ κατωτέρω ὀλίγα, ἀλλ' ἐμπνευσμένα λόγια, συνοδεύσας αὐτὰ μὲ τὸ παρατιθέμενον αὐτογράφον του.

Τὴν ὡσεὶ καὶ ἡμεῖς... 2 Μαΐου 1929... Δ. Γρ. Καμπούρογλου

ΣΥΓΓΙΝΗΣΤΕ ΣΕΧΑΣΜΕΝΟΙ ΝΕΚΡΟΙ!

Ἡ Ἐλληνικὸν Κράτος ἐδολοφονήθη, ἀλλ' ἐπέζησεν ἡ Φυλὴ. Σῶμα εἶναι τὸ Κράτος καὶ ψυχὴ ἡ Φυλὴ. Καὶ ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος. Κατεκόφητε καὶ κατεκαύσατε βάρβαροι τὰ πανόρχαια, βαθόσκια καὶ ὑψικάκηρα δένδρα. Ἄλλ' ἡ οἶα ἔμεινε. Καὶ ἡ οἶα ἀνεβλάστησεν εὐθιγενεὶς κλώνους, ἀλλὰ καὶ δύο πλάγια κλωνάρια: Εἰς τὸ ἓν ἔρθε μασε τὴν λόρα του ὁ πρῶτος τραγουδιστὴς καὶ εἰς τὸ ἕτερον τὴν πάλλα του ὁ πρῶτος ἀρματωλὸς τῆς Ἐλληνικῆς ἐννήσεως. Καὶ τὸ θαῦμα κατέπληξε τὸν Κόσμον καὶ ἔδωκε τὴν ἀντιδρασίαν τῶν μυστικῶν γραφείων, καὶ ἐξύπνησα οἱ λαοὶ εἰς τὴν φωνὴν τῆς Ποιήσεως. Ἡ ἀγκάλη τῆς παγκοσμίου στοργῆς διάπλατη περιέβαλε τὰ ὄρφανὰ τότε καὶ δὲν ἔμεινεν εὐγενική ψυχὴ, ποὺ νὰ μὴ σπεύσῃ καὶ ἀποθάνῃ πλησίον τοῦ Ἑλληνος ναυμάχου καὶ τοῦ παλληκαριοῦ. Καὶ τὸ Ἐρεβος τῆς Λουλείας τὸ κατηύρασεν ὁ πυρὸς τοῦ Πυρπολητοῦ.

Καὶ ἂν ἐφορᾶται τὴν ἐπισήμωσιν ἡ ἀνάνησις τοῦ μεγάλου δραματισμοῦ, δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ ἀνεπίσημος Ἑλλὰς ἔπαυσεν ἔκτοτε νὰ μνημονεύῃ τὰς μεγάλας ἐκείνας ψυχὰς. Καὶ οἱ εὐγενεῖς ξένοι, οἱ ὅποιοι θὰ προσέβληθον τὴν εἰς τὸ Πανελλήνιον Προσκύνημα, γνωρίζουν πολλὰ καλά, διὰ πᾶσα ἡ Ἑλληνὶς γῆ εἶναι βωμὸς καὶ θὰ ἔχουν ἔναυλον τὴν ἱστορικὴν φράσιν: Siste, viator, herosa calcas!: Στήθι, διαβάτα, ἦρωα πατεῖς! Δ. Γρ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΠΤΩΣΙΣ - ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ 29 Μαΐου 1453! Ἡμέρα διέθρου! Ἡμέρα Ἐθνικοῦ Χαμοῦ! Ὄλην τὴν νύκτα τὸ στρατόπεδον τοῦ Κατακτητοῦ ἠγγύπησεν ἐπὶ τὰ τείχη τῆς Βασιλευούσης. Μωάμεθ δ' ἔειπε ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον τὴν παράδοσιν τῆς Πόλεως, τελευταίου προσηγορίου κατὰ τῆς πρὸς τὴν Ἀῤῥῶνα προελάσεως τοῦ Ἀσιανοῦ ἐπιδρομέως. Καὶ ὁ τραγικὸς Ἀυτοκράτωρ, ἐγκαταλειμμένος ἀπὸ ὄλους, κατόπιν δολοπλοκῶν τῶν ἄλλων ἐστεμμένων καὶ ὑπεροβούλων ἐνεργειῶν τοῦ πανοθενῶς τότε Βατικανοῦ, ἀπεφάσισε μετὰ τῶν γύρω του μεγιστάνων καὶ δρακὸς γενναίων Ἑλλήνων νὰ ἀντιστῇ καὶ νὰ πέσῃ «ἐπὶ Τᾶς», ἀφοῦ ἀπέστειλεν ἀπὸ τῆς πρωτοραίας εἰς τὸν πολιορκητὴν τὸ περίφημον ἐκεῖνο «Τὸ δὲ τὴν Πόλιν σοὶ δοῦναι οὐτ' ἐμὸν ἐστὶ...» τὸ ὅποιον δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ μία πλατευστικὴ παράφρασις τοῦ πρὸς τὸν Σέρξην μηνύματος τοῦ Λεωνίδα «Μολὼν λαβέ!»

Ὄλην τὴν νύκτα τὸ στρατόπεδον τοῦ Κατακτητοῦ ἠγγύπησεν ἐπὶ τὰ τείχη τῆς Βασιλευούσης. Ἄλλὰ ὅλην τὴν νύκτα ἠγγύπησεν καὶ ἡ Βασιλευούσα. Ὁ λαὸς, ὄλος ὁ λαὸς, ἑκατὸν πενήντην χιλιάδες ψυχῶν, εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐπὶ τὰ εἰκονίσματα. Καὶ ὁ στρατὸς, 4973 Ἕλληνες καὶ δισχιλιοὶ ξένοι, εἰς τὰς ἐπάλξεις τῶν χειρῶν καὶ θαλασσίων ἀπορρητῶν τειχῶν τῆς. Πεντήντην καὶ ἐπτὰ ἡμέρας διέθροενσαν, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἡ πολιορκία. Τὴν πρωτοραίαν, 28 Μαΐου, Δευτέραν, Μωάμεθ δ' ἔειπε νὰ νῆμασεν τὸν Ναύαρχον Χαμουζᾶ νὰ περιπλεύσῃ καὶ προσβάλλῃ τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν ἀφροῦρητα τείχη. Τὸν Ζαγανὸν Πασοῦν διέταξε νὰ προσβάλλῃ τὰ περὶ τὸ Παλάτιον τῶν Βλαχερνῶν τείχη. Αὐτοπροσώπως ὁ Πολιορκητὴς ἐπεθεώρησε τὰ χειρῶν τείχη ἀπὸ τοῦ Ἐπιταυροῦ μέχρι τῶν Βλαχερνῶν καὶ ἐκανόνισε πᾶσαν λεπτομέρειαν τῆς ἐπιθέσεως, ἣν εἶχε ὀρίσει διὰ τὴν ἐπομένην.

Ὁ Ἀυτοκράτωρ, μετὰ μακρὰν σίσκεινιν ἀφ' ἐσπέρας ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ἐλειτοργήθη εἰς τὸν Ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, μεταλαβὼν τῶν Ἀρχόντων Μυστηρίων καὶ Ζητήσεως συγχώρησιν παρὰ τῶν συγγενῶν του καὶ τῶν μεγιστάνων του, ἠτοιμάσθη διὰ νὰ ἀνέλθῃ τὸν Ἀνήφορον τοῦ Γολγοθᾶ Του. Ὁ Φραντζῆς, πρωτοβεσιτάριος τοῦ Ἀυτοκράτορος καὶ προσωπικὸς φίλος του, διασωθεὶς, μᾶς περιέωσε ἐν λεπτομέρειᾳ τὴν περιγραφὴν τῆς τραγικῆς Ἀλώσεως. Ἡ ἐπίθεσις εἶχεν ὀρισθεῖ νὰ ἀρχίσῃ μὲ τὸ δεύτερον ἀλεκτοροῦλάκι. Μέχρι μιλλίον ἀπὸ τῶν τειχῶν εἶχε προσθήσει ὁ Μωάμεθ τὰς προσφυλακὰς του. Εἶχεν ἐμφανισθεῖ, ἐκκινήσας ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν τὴν 23 Μαρτίου, ἐπὶ κεφαλῆς σίφους ἐκ 258.000 ἀγρίων πολεμιστῶν, κατὰ τὸν Φραντζῆν, 400,000 δὲ κατὰ τὸν Χαλκοκονδύλιν, πρὸ τῆς Βασιλευούσης εἰς ἀπόστασιν 2 1/2 μιλλίων, στήσας τὴν σκηνὴν του ἐπὶ τοῦ λόφου Μαλιεῶν, μὲ σωματοφυλακὴν γύρω του ἐκ 15 χιλ. γιαντισάρων. Ὁ Μωάμεθ εἶχε ὑποσχεθεῖ εἰς τοὺς πολεμιστὰς του, ὅτι θὰ ἐπιτρέψῃ τριήμερον διασπαρῆν τῆς Πόλεως καὶ οἱ Δερβίσσαι περιέρχον τὰς τάξεις των, ὑποσχόμενοι θησαυροὺς καὶ γενναίας ἀμοιβάς. Μεσάνυκτα! Ὁ Ἀυτοκράτωρ καὶ ὁ πρωτοβεσιτάριος του Φραντζῆς ἐπιθεωροῦν τὰς φρουράς καὶ τὰ φυλάκια. Ὑπὸ τὰ τείχη ἀντιλαμβάνονται τοὺς πολιορκητὰς, προσκομιζοντας κλίμακας καὶ ἐργαλεῖα διὰ τὴν ἐκπόρησιν. Καὶ λαλοῦν τὸ πρῶτον οἱ ἀλέκτορες. Καὶ λαλοῦν τὸ δεύτερον. Καὶ ἀρχίζει ἡ ἐπίθεσις, λυσσαλέα ἐπίθεσις! Στίφη ἐπέρχονται κατὰ τὸν τειχῶν, ὑπὸ ραγδαίας τυμπανοκρουσίας εἰς τρεῖς φάλαγγας, ἀλλ' ἀποκρούονται, ἀνατρέπονται, κορημίζονται, κατακαίονται ὑπὸ σφαιρῶν ὑγροῦ πυρὸς. Καὶ ἰδοὺ ἀκούεται τὸ «Κρουακίνδυνον». Τὰ σήμαντρα τῶν ναῶν κτυποῦν. Τὰ γυναικόπαιδα πληροῦν ἀσφρικτικῶς τὰς ἐκκλησίας καὶ δεήσεις ἀναπέμπονται πρὸς τὸν Ὑψιστον, ἵνα ἐνισχύσῃ τὰ Ἑλληνικὰ ὄπλα εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ὄλων ἀγῶνα. Καὶ ἡ Πόλις ἀντηρεῖ ἀπὸ τυμπανοκρουσίας καὶ ἀπὸ ψαλμοῦς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς βρόντους τοῦ πολιορκητικοῦ πυροβόλου καὶ τὰς συμπτωροκροτήσεις καὶ πνίγεται εἰς πέλαγος καπνῶν, καπνοῦ τοῦ λιθανοτοῦ καὶ καπνοῦ τῆς μάχης. Ἄγιος ἀγὼν διεξάγεται, ἐξοντωτικὸς, γύρω τῆς Βασιλευούσης. Μάχονται λυσοαλέως. Μάχονται κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν. Οἱ γιαντισάροι ἐφοροῦν κατὰ τῶν τειχῶν ἀγρίως. Ἐν ὀργῃ μασοῦνται εἰς τὸ ἔως τότε ἀπόρρητον τεῖχος καὶ οἱ πολιορκηταὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν εἶναι ἔσθην τοῦ ἐξωτερικοῦ τεύχους. Οἱ Βενετοὶ τοὺς ἀπωθοῦν ἔξω. Παρὰ τὸ Φανάρι συνάπτεται θαλασσομαχία. Σταθμεῖ ἐκεῖ ὑπὸ τὸν Μέγαν Δρουγγάριον Λουκᾶν Νουαῤῶν ὁ Ἀυτοκρατορικὸς στόλος. Ἐπέρχεται κατ' αὐτοῦ ὁ Τουρκικὸς ὑπὸ τὸν Ζαγανὸν Πασοῦν. Οἱ Ἕλληνες τοὺς ἀποκρούουν ἐρωμμένως. Ὁ Μωάμεθ, κρατῶν σιδηροῦν ῥοπαλόν, κτυπᾷ λυσοῦν τοὺς πολεμιστὰς του. Ὁ Ἀυτοκράτωρ μάχεται ἐφιππος, ἐμφυζῶν καὶ αὐτὸς τοὺς τελευταίους προμάχους τοῦ Γένους. Δεύτερον ὄχημα διανοίγεται καὶ εἰσβάλλον πάλιν οἱ Ἀσιτοὶ. Πύρνοι ποταμοὶ ἀπὸ τοῦ δευτέρου τεύχους τοὺς κατακλύζουν. Ἄλλ' εἰσβάλλον ὀλονέν. Ἐπὶ χιλιάδες πατοῦν ἐπὶ πτωμάτων διὰ τὰ φθάσαν τὸ σιτηαῖον. Ἡ φρουρὰ τῆς Πόλεως τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ κλονίζεται καὶ ἀρχίζει νὰ ἐποχωρεῖ. Ὁ Θεόφιλος Παλαιολόγος καὶ ὁ Δημήτριος Κατακουζηνὸς σπεύδουν ἐκεῖ μετ' ἐφεδρῶν. Ὁ Ἰουστινιάνης τραυματίζεται ὑπὸ βέλους καὶ ἀποχωρεῖ. Σπεύδει καὶ ὁ Ἀυτοκράτωρ ἐπὶ τόπον. Ἀθυσία καὶ σύγχυσις. Ὡστερ λέων μάχεται ὁ μάρτυρ Κωνσταντῖνος. Στῆθι ὑπὸ τινος Χασσοῦν κατορθῶναι νὰ εἰσδῶσῃ, ἀλλ' ἀπωθεῖται. Καὶ αἴφνης μία φωνὴ κρηραρεῖ ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον. Οἱ Τοῦρκοι εἶναι ἐντὸς τῆς Πόλεως! Πράγματι εἶχε λησμοιθεῖ ἀνοικτὴ ἡ πύλη Σελόκερκος τοῦ δευτέρου τεύχους. Καὶ ἐπακολοθεῖ ὁ πανικὸς. Εἰς τὸ Ἁγίασμα τοῦ Μπαλουκλή «Καλόγηρα μαγείρευσεν ψαράκια σὸν τηγάνι», παρὰ τὴν ἡγιασμένην σιτέραν. Τῆς λέγον ἀλλόφρονες αἱ πανικόβλητοι γυναῖκες, ὅτι ἔπασεν ἡ Πόλις καὶ δὲν τὸ πιστεύει. Μόνον ἔαν τὰ τηγανισμένα

ψαράκια πηδήσουν ἀπὸ τὸ τηγάνι εἰς τὸ ὕδωρ, θὰ πιστεύσῃ. Καὶ τὰ ψαράκια πηδοῦν εἰς τὸ τερὸ καὶ σήμερον ὁ προσκυνητὴς τοῦ Μπαλουκλή τὰ βλέπει νηχόμενα μακροῦς εἰς τὸ ὕδωρ «μυσηγασμένα». Ἡ Πόλις ἐάλω! Στίφη Ἀσιατῶν πολεμιστῶν κατακλύζουν τοὺς δρόμους καὶ λεηλατοῦν καὶ παραδίδουν εἰς πῦρ καὶ σιδηρὸν τὸ πᾶν, καὶ ἀτιμάζουν καὶ ἐξανδραποδίζουν. Ὁ γὰρ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας εἶνε ἀσφρικτικῶς κατακεκλυσμένος. Αἱ θύραι του εἶνε κλεισταὶ ἐρημικῶς καὶ ὄλοι γονυπετεῖς ἱκετεύουν τὴν «Ὀδηγήτριαν». Ἡ λειτουργία ἐξακολουθεῖ. Ἡ Θεοτόκος δακρύνει. — Σώπασε Κυρὰ Δέσποινα καὶ σεῖς ἴκονες μὴν κλαῖτε.... Τὸ σίφος ἐπέρχεται καὶ κατὰ τῆς μητροπόλεως καὶ ἐκβάσει τὰς θύρας τῆς. Ἡ Θεία λειτουργία διακόπτεται, οἱ ἱερεῖς χάνονται ὀπισθεν μίᾳ θύρᾳ καὶ ὁ «Βασιλεὺς μαρμαρώνεται». Πράγματι. Ὁ τελευταῖος Ἕλληνας Ἀυτοκράτωρ ἐδρέθη «μαρμαρωμένος» μετὰ ἀπειρίας πτωμάτων παρὰ τὴν Πύλιν τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ, ὅπου ἐμάχητο ἀπεγνωσμένως, ἀναγνωρισθεὶς ἀπὸ τὰ χροσὰ μὲ τοὺς αὐτοκρατορικὸς ἀετοὺς πέδιλά του. Φοβερὰ ἡ ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐπακολοθήσασα σφαγὴ. — Κι' ὁ Ἄμηνος εἰσέθηκε ἀτὸς του καβαλάσης! Ἐφιππος εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Παλαδίου ὁ Κατακτητὴς καὶ κουρασμένος ἐπέθηκε τὴν καθημαγμένην ἀπὸ τὴν σφαγὴν χεῖρά του ἐπὶ τὸ πρὸς τὸ Ἱερὸν δεξιὸν κίονος τοῦ γυναικῶντου. Καὶ σὴνεται ἀκόμη ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἀποτύπωμα. — Ἦσαν τὴν Πόλι, πῆσαν τὴν, πῆσαν τὴ Σαλονίκη, θρηνοῦν ἡ λαϊκὴ Μοῦσα, πῆσαν καὶ τὴν Ἁγία Σοφία τὸ Μέγα Μοναστήρι, ποῦχε σαράντα σήμαντρα κι' ἐξήντα-δύο καμπάνες, κάθε καμπάνα καὶ παπᾶς κάθε παπᾶς καὶ διάκος. Τριακόσια ἐξήκοντα ὀκτὼ ἔτη ἐσφάδαζε ὑπὸ τὸ βαρὺ πέλμα τοῦ Κατακτητοῦ τὸ Ἑλληνικὸν Γένος. Τριακόσια ἐξήκοντα ὀκτὼ ἔτη ἀφανείας, στερήσεων, κακουχιῶν, μνητηρισμῶν, ἀτιμώσεων, διασπαρῆς, βασιανιστῶν, βίας, ἀπαγορησμῶν. Ἄλλ' ἡ ἔθνη συνείδησις ἠγγύπη. Ἡ πίστις — πάλι μὲ χρόνια μὲ καιροὺς πάλι δικὰ μας θάνατο — καὶ ἡ γλώσσα — τὸ Κρητὸ Σχολεῖο —, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λογάδες, οἱ «δάσκαλοι» ὑπὸ θεματοφύλακα τοῦ Γένους τὸν Πατριάρχη, ἀπέτελεσαν τοὺς συνεκτικὸς κρίκους πρὸς μίαν, Ἀνάστασιν τοῦ Γένους. Καὶ οἱ Ἀρματωλοὶ! Καὶ ὁ Ρῆγας! Εἰς ἓν μικρὸν καὶ ἄσημον γραφεῖον ἐν Ὀδησσῷ συνέγραψεν τρεῖς τοὺς καλοὶ πατριῶται. Ὁ Τσακάλωφ, ὁ Ἀναγνωστόπουλος, ὁ Ἰνθός, ὁ Θέμελης, ὁ Σκουφᾶς. Ὁ πόθος τῆς Ἀντιρῶσεως ἔσχε συγκεντρώσει. Συσκέπτονται, ἀνακρουοῦν τοὺς σκοπιῶν εἰς ἐξέχοντα πρόσωπα τῆς Ρωσικῆς Ἀῤῥῶς, ἀλλ' ἀπολύονται. Καὶ ἰδοὺ οἱ Ὑψηλάνται ἀναφαίνονται. Τὸ «Σχοινὶ τοῦ Πατριάρχη» πρὸς στιγμὴν ἐμπλέκεται εἰς τὸ ἀναληφθὲν κίνημα. Ὁ Γρηγόριος Ε' ἀπαγχονίζεται, καταδοθεὶς εἰς τὴν Πύλιν ὑπὸ διακόνον του. Καὶ οὐρα τὸ πτώμα του, τὸ τιμημένον, μέγιστος τῆς θαλάσσης διὰ τὰ ἀνασσοθῆ ὑπὸ ἀλιέων εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ. Ἄλλ' οἱ Ὑψηλάνται χωροῦν εἰς τὸν Μέγαν Σκοπὸν, μὲ πυρῆνα τὴν ὀράκα τῶν καλῶν ἐκείνων πατριῶν τῆς Ὀδησοῦ καὶ ἀναλαμβάνουν εἰς τοὺς σιβαροὺς ὄμους των τὸν Τιτάειον Ἀγῶνα. Μία μουσικὴ ὀργάνωσις, ἡ Φιλικὴ Ἐταιρία, βλέπει τὸ φῶς. Σκορπίζονται ἀπὸ τὴν ἐπόδουλον γῆν ἀπόστολοι τῆς οἱ πρῶτοι ἰδρυταὶ τῆς καὶ μνοῦν εἰς τὸν Ὑψηλὸν Σκοπὸν, ὄλους τοὺς δυναμένους νὰ συμπτῶσιν. Καὶ ἀποφασίζονται τὸ κίνημα. Σπεύδει ἀπὸ τὰς Παλαιὰς Πάτρας ὁ Γερμανὸς εἰς τὴν Μοῆν τῆς Ἀγ. Λαύρας. Οἱ γίγαντες, οἱ Ζαῖμηδες, οἱ Πετμεζάδες, οἱ Χαλαμάτηδες, οἱ Λόντοι καὶ οἱ μοναχοὶ συγκεντροῦνται γύρω του. Νύκτα συναγείρονται δι' ἀπεσταλμένων ἀπὸ τὰ γύρω χωρία τοὺς ὀλοφόρους των. Καὶ μέσα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σωτερίας ὁ Γερμανὸς εὐλογεῖ τὰ ὄπλα των, ἀνυψῶν τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως ἐν μέσῳ ἀσπαμάτων. Κλαῖον ὄλοι εἰς ἐκεῖνο τὸ «ἡμέρωμα» καὶ ὀρκίζονται εἰς τὸ Σῦμβολον τοῦ Ἀγῶνος. Καὶ ὁ Βασιλεὺς Πετμεζᾶς κενώνει πρῶτος τὴν πιστόλαν του.

Ἡ ἀλυσσοδέτος Φυλὴ ἐξυπνᾷ. Ἐξυπνᾷ, θραύει τὰ δεσμά της καὶ ἀνορθοῦται Γίγας κατὰ τοῦ Κατακτητοῦ. Προσبوῦν οἱ πολεμᾶρχοι τὰς φάλαγγας των μ' ἓνα ἀθλητικώτατον διάκονον σημαιοφόρον ἐπὶ κεφαλῆς καὶ μὲ τὴν συνοδείαν τῶν κληρικῶν τῆς Ἀγ. Λαύρας καὶ καταλαμβάνουν τὰ γειτονικά φρούρια καὶ ἐλευθεροῦν τὰ Καλάβρυτα καὶ προσλαμβάνουν νικηφόροι πάντοτε καὶ τὰ αἵματοβρεγμένα χόματα ἀνασηκώνονται ὀπισθὲν των διὰ τὰ θάψων τοὺς Ἀπίστους.

Καὶ τὸ πῦρ ἀπλοῦται ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον. Καὶ μάχονται οἱ Μαυρομιχαλαῖοι, ἀλλοῦ οἱ Ροῦφοι, παρέκει οἱ Κουμανιώται, ἐπάνω οἱ Ἀνδρουτσαῖοι καὶ οἱ Τζαβελᾶοι καὶ οἱ Γριβαῖοι καὶ κατὰ θάλασσαν οἱ Κουντουριῶται καὶ οἱ Μισοῦληδες. Μία δρᾶξ εἰς τὸν ὀμφαλὸν τοῦ Αἰγαίου φωτίζει τὰ σκότη τοῦ Παλαοῦ Κόσμου μὲ τὰς φλόγας τῶν πυροπολικῶν δαυλῶν της. Ὁ Κανάρης, ὁ Παπανικολῆς, οἱ Βρατσάνοι κἀὶ οἱ μονάδας τῆς ἐχθρικής ἀσπίδος. Ὁ πεπολιτισμένος κόσμος μένει κατάπληκτος πρὸ τοῦ κοσμοϊστορικοῦ δράματος. Ἐκτενὴ τὴν γενεὴν συμπάθειαν τῶν ἀγῶν μας. Ἐρανοὶ συλλέγονται εἰς πείσμα τῆς ἀσπρησοκληρωτικῆς Διπλωματίας, σώματα φιλελλήνων Ἀγγλων, Γάλλων, Ἑλβετῶν, Γερμανῶν, ἔρχονται καὶ πολεμοῦν παρὰ τὸ πλευρόν μας.

Καὶ ἰδοὺ ἡ Ἐκατόμβη τῶν Ψαῶν, τὸ δλοκαύτωμα τῆς δρακὸς ἐκείνης τοῦ Αἰγαίου εἰς τὸν Μεγάλον Βορῶν! Κραδαίνεται ἡ Μεσόγειος καὶ τὰ γειτονικά ἑδάφη ὡς ἀπὸ ὑπο-

χθόνιον σεισμόν. Τὰ Ψαρὰ σβύνουν. Ἄλλ' ὁ ἀγὼν συνεχίζεται. Πᾶσα γωνία Ἑλληνική εἶναι καὶ ἐν ἡφαιστείον.

Ὁ Κατακτητὴς κλονίζεται καὶ ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν δλον τοῦ Ἰσλάμ. Εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν γωνίαν διεξάγεται δεινὸς πλέον, λυσσαλέος, ἐξοτωτικὸς ἀγὼν μεταξὺ Σταυροῦ καὶ Ἡμισελήνου.

Καὶ ἰδοὺ μετὰ ἐπταετίαν ἐν Ναυαρίνῳ τὰ πυροβόλα τῶν συμμαχικῶν στόλων Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ρωσίας, βυθίζονται μέχρως ἐνὸς τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἰταμοῦ καὶ αἰμαγαροῦς Αἰγυπτίου Ἰμπραήμ, θέτουν τέρμα εἰς τὴν Γιγαντομαχίαν. Καὶ ἐν μέσω τῶν ἀναγκωμένων καπνῶν των ἀνατέλλει ἡ Αὐγὴ τῆς Ἐλευθερίας.

Ὁ Χαΐκελ ἐξαγακτῆρισε τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν ὡς ἔργον Σκέψεως. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ὑπέρξεν ἔργον Δικαιοσύνης.

Ἄλλα ἑκατὸν ἔτη διέρρησαν ἔκτοτε. «Σεῖ λίμπερα, οἱ γκράντα» εἶπε ὁ Ἰταλὸς Καβούρ εἰς τὴν πατρίδα του. Ἐσοι ἐλευθέρω, γενεὴ μεγάλη. Εἶναι καὶ ἡ Ἑλλὰς μεγάλη σήμερον. Τὸ αἷμα τῶν ἡρώων ἐκείνων ἐχρησίμευσεν ὡς «φύραμα», ὡς «μαγιά» καὶ ἐδπλασιώσθη ἡ Ἑλλὰς καὶ ἐμεγεθύνθη.

Ἐμπήστε μεγάλοι, ξυπνήστε ξεχασμένοι Νεκροὶ! Ἡ Ἑλλὰς Σας, μεγάλη, Σᾶς ἐνθυμείται διὰ τὰ τιμῆς τὴν Μνήμην Σας!

ΟΙ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΑΙ

ΜΙΑ ἐκ τῶν σπουδαιότερων καὶ ἐνδοξωτέρων οἰκογενειῶν, ἡ ὁποία προσέφερε μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ πρὸ καὶ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ 1821, συνεχῶς δ' ἔκτοτε μέχρι σήμερον, πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, εἶνε ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχαλαίων.

Ἡ καταγωγή τούτων παραμένει ἀρκετὰ σκοτεινὴ, χανομένη εἰς τὸν Μεσαίωνα, μόνως δὲ περὶ αὐτῆς πληροφορίας ἔχομεν ἐκ τῆς κατωτέρω ἀφηγήσεως τοῦ Ἀντωνίου Α. Π. Μαυρομιχαλῆ, περιγράφοντος ὡς ἀκολούθως τὰ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρομιχαλαίων.

Ἐκ τῆς πόλεως Καρδίας τῆς Θράκης τῷ 1340 μ. Χ. ἀπεβίβασθη εἰς Ἄλκα αἱ οἰκογένειαι Καρδιανῶν καὶ οἱ Τσελεπίδες ἢ Τσελεπιάνοι. Ἐκεῖ οἱ Καρδιανοὶ ἴδρυσαν τὸν Ναὸν τῶν Ταξιαρχῶν, τοῦ ὁποίου εἰρήνια σώζονται καὶ τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου οἱ Τσελεπιάνοι, ὅστις ἐπίσης σώζεται καὶ λειτουργεῖται ἀκόμη.

Ἀπὸ τὰ Ἄλκα ἠναγκάσθησαν, λόγῳ τῶν ἐμφυλίων ἀγῶνων καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τὴν φατρίαν, τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Ντουζέπης, νὰ μετακινήσων οἱ Καρδιανοὶ εἰς τὴν Χαροῦσαν, ἔνθα σώζεται ναὸς Βυζαντινός, λειτουργοῦμενος εἰσοῖτι,

ὀνομαζόμενος δὲ «Ταξιάρχαι» φέρων ἐπιγραφὴν, ὅτι ὁ ναὸς ἀνηγέρθη ὑπὸ Μιχαὴλ Καρδιανοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Μαριγῶς. Ἐνεκα συγκρούσεων ὁμοῦ μὲ τοὺς ἐγχωρίους μετόφησαν εἰς τὸ Οἰτύλον.

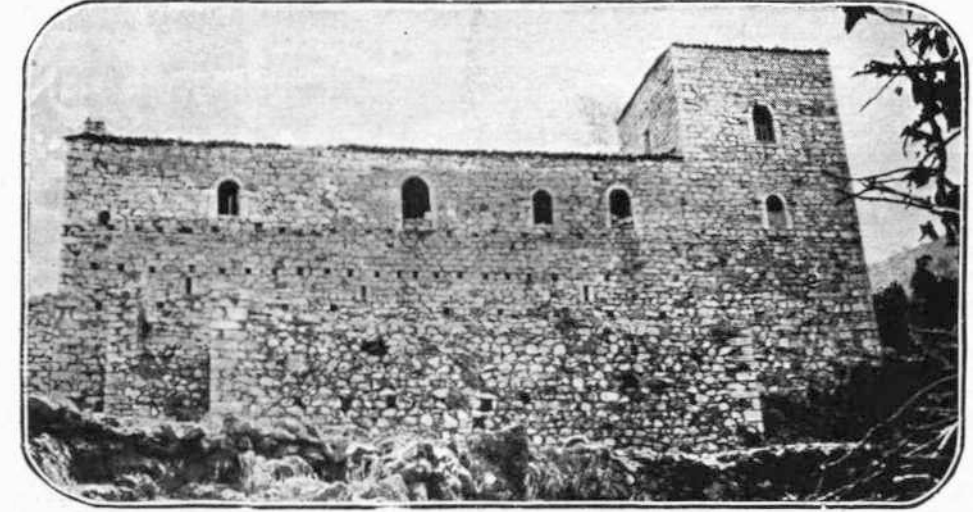
Εἰς τὸ Οἰτύλον ὑπανδρεύθησαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ κάποτε τὸ Πάσχα κατὰ τὴν τελετὴν τῆς Ἀγάπης παρετηρήθη ὅτι 40 γυναῖκες Καρδιανῶν ἔφεραν παιδιὰ νεογέννητα μὲ τὸν ἐρυθρὸν σημεῖον εἰς τὸν σκούφον, δηλωτικὸν ὅτι τὰ τέκνα εἶνε ἄρρενα. Φοβηθέντες τότε οἱ παλαιοὶ κάτοικοι τοῦ Οἰτύλου, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πληθυνόμενοι οἱ Καρδιανοὶ θὰ τοὺς ὑποσκελίσουν, συνεσκέφθησαν, νὰ τοὺς ἔξω-θώσουν, στραγγαλίζοντας τὰ νεογνά. Ἀλλὰ τῇ ἐπεμβάσει τῶν συμπεθερῶν, οἵτινες εἶχον δώσει γυναῖκας εἰς αὐτοὺς, ἐπέτυχον τὴν ἐκτόπισίν των. Τότε Καρδιανοὶ καὶ Τσελεπιάνοι κατέλαβον τὴν Ἀρεόπολιν, ἡ ὁποία ἦτο δάσος καὶ χερμαδιὸ τῶν Πυργιανῶν καὶ Βλαχιωτῶν. Εἰς τὴν σύγκρουσιν, ἡ ὁποία ἐγένετο, ἐφρονεῦθησαν 11 Πύργοι καὶ 3-4 Οἰτυλιῶται. Ἐκεῖ ἔκτισαν τὰς 4 πρώτας οἰκίας κλπ.

Κλάδος Καρδιανῶν ἀπ' ἑτέρου μετόφησαν εἰς Ζάκυνθον, ὅπου σώζονται ἀκόμη, διατηροῦντες ἐκ παραδόσεως τὴν Μανιάτικην καταγωγὴν των καὶ φέροντες τὸ παρεπώνυμον Μπουκαῖοι. Ἡ οἰκογένεια ἔφερε τὸ ἐπίθετον Καρδιανοὶ μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Μαύρου Μιχαλῆ, ὁπότε ἡ αἰγλή ἢ κοσμήσασα τὸ Μαυρομιχαλῆς, παρέδωκε τὸ ἐπώνυμον «Καρδιανός» εἰς τὴν λησιμοσύνην.

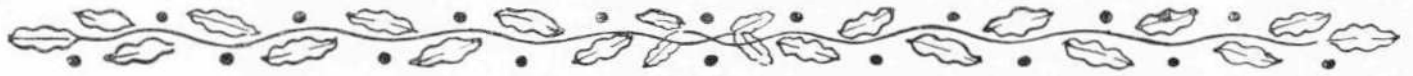
Ἐξ ἄλλης πηγῆς ἀπ' ἑτέρου πληροφοροῦμεθα, ὅτι οἱ Μαυρομιχαλαὶ ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον εἰς Ἄλκα τὸ 1340 μ. Χ. μετόφησαν περὶ τὸ 1400 μ. Χ. εἰς Χαροῦσαι, περὶ τὸ 1500 εἰς Οἰτύλον καὶ περὶ τὸ 1600 εἰς Ἀρεόπολιν - Λιμένιον.

Ἐξ ἄλλων ἐπίσης ἐρευνῶν περὶ τῆς καταγωγῆς, προελεύσεως καὶ δράσεως τῶν Μαυρομιχαλαίων εἰς τὰς μέχρως ἡμῶν σωζόμενας περὶ αὐτῶν παραδόσεις καὶ τὴν ἱστορίαν, προστίθενται καὶ τὰ ἀκόλουθα:

Μετὰ τὴν κατάκτησιν ὑπὸ τῶν Τούρκων τῆς Θράκης κατὰ τὸ 1340

Ο ΠΡΟΕΤΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΑΙΩΝ ΕΝ ΛΙΜΕΝΙΩ

οἰκογένειαι τις, ἐκ τῆς ἐκεῖ πόλεως Καρδίας, κατέφυγεν εἰς τὴν Μάνην, ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς οἰκογενείας ἔλκει τὸ γένος ἢ οἰκογένεια Μαυρομιχαλῆ, τῆς ὁποίας ὁ ἰδρυτὴς ἀπεβίβασθη εἰς τὰ Ἄλκα παρὰ τὸ Ταίναρον.

Ἀπὸ τὰ Ἄλκα, μετὰ συνεχεῖς πρὸς τοὺς γηγενεῖς προστριβὰς, παιδίον, ὄρφανόν γονέων, Μιχαὴλ ὀνόματι, τὸ ὁποῖον ἀπεκαλεῖτο «Μαῦρος» ἐπειδὴ εἰς τὴν Μάνην ἐπικρατεῖ ἔθιμον νὰ καλοῦνται τὰ ὄρφανὰ καὶ «μαῦρα», κατέφυγεν εἰς τὴν Τσίμοβαν τὴν ἀρχαίαν Χιμιάνα - Ἀρεόπολιν, καὶ ἐκεῖθεν ἐγκατεστάθη εἰς τὸ ἔρημον Λιμένι, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ τὴν ὄρφανίαν του. Ταῦτα συνέβησαν κατὰ τὸ 1600 μ. Χ. Ἐκεῖ ὁ Μαῦρος Μιχαλῆς ἀπέζη ἐκ τῆς ἀλείας καὶ τῆς μικρᾶς καλλιέργειας. Ζωηρὸς ὁμοῦ ὡς ἦτο, καὶ ἀνήσυχον πνεῦμα, σὺν τῷ χρόνῳ συνεκέντρωσε καὶ τοὺς πρώτους οἰκιστὰς τοῦ Λιμενίου, διὰ τῶν ὁποίων κατεσκευάσθησαν προχείρως οἱ πρώτοι πύργοι διὰ τὴν ἀσφάλειάν των, πρὸς ἄμυναν δὲ κατὰ τῶν κρατούντων τότε τῆς Μεσογείου Ἀφρικανῶν πειρατῶν ἐξώπλισαν καὶ τὰ πρῶτα ἀμυντικὰ πλοῖα των.

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΡΑΪΔΑΣ

Ἐξαφαιτικὸν τὸ κάλλος τῶν Μαυρομιχαλαίων μέχρι σήμερον. Ὑπάρχουν αἱ ἐξῆς παραδόσεις περὶ τούτου:

Ἡμέραν τινὰ, ὅτε ὁ Μαῦρος Μιχαλῆς ἐκοιμάτο, Νηρηίδες ἢ Ἀνεράιδες, ἐξεληθούσαι τῆς θάλασσης, ἔστησαν χορὸν περὶ τοῦ, καμαρόνουσαι τὴν ἀρρενωπὴν καλλονὴν του. Ὁ Μιχαλῆς ἐξύπνησε, ἀλλὰ γενναῖος καὶ λογικός, ὡς ἦτο, δὲν ἐτρόμαξε καὶ ὑπεκρίθη, ὅτι ἐξηκολούθει νὰ κοιμάται, ἀναλογισθεὶς τὴν κρατοῦσαν λατὴν παραδόσιν, ὅτι, ἐὰν μὲν παρουσιαζέτο αἰφνιδίως, αἱ Νηρηίδες, θὰ ἐγίνοντο ἄφαντοι, ἐὰν ὁμοῦ εἶχε τὴν ψυχραμίαν καὶ τὴν τύχην νὰ ἤρπασε τὸν πέπλον μᾶς ἐξ αὐτῶν, τότε θὰ παρέμενεν αὐτὴ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὡς δούλη του πλέον καὶ θὰ τοῦ ἔφερον πᾶσαν εὐτυχίαν. Συνεκρατήθη λοιπόν, καίτοι ὀλίγον τρομαγμένος, διότι αἱ Ἀνεράιδες ἦσαν ἐξοτικά ἐμφανιζόμενα διὰ κακόν, καὶ κατόρθωσε, ὅταν εἰς μίαν στροφὴν τοῦ χοροῦ ἢ πλέον

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΥΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ ΕΞΕΓΕΙΡΕΝ ΤΗΝ ΛΑΚΩΝΙΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΟΡΛΦΟ

χαριτωμένη καὶ ξανθόκομος νεράδα ἔφερε τὸν πέπλον τῆς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, νὰ κρατήσῃ αὐτὸν στερεῶς. Τότε μὲ τρομακτικὴν φωνὴν αἱ ἄλλαι ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ἡ δὲ ἄνευ πέπλου καὶ συνεπῶς ἀκάλυπτος Νηρηὶς προσέειπε αὐτὴν καλύπτουσα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπόν της ἔκλαιε.

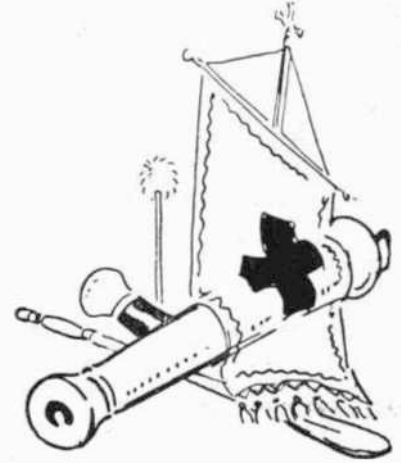
Ὁ Μαῦρος Μιχαλῆς τὴν ἐπλησίασε καὶ τῆς ἀπέτεινε τὸν λόγον, ἀλλ' αὐτὴν διὰ νευμάτων τοῦ κατέστησε γνωστὸν, ὅτι

δὲν ὀμίλει. Παρὰ ταῦτα ὁ Μαῦρος Μιχαλῆς τὴν παρέλαβεν εἰς τὴν καλύβην του καὶ τὴν κατέστησε σύζυγόν του. Ἡ νεράδα ὁμοῦ, περιλυπὸς διὰ τὴν σκληρὰν τύχην της, δὲν ὀμίλει. Μετὰ πάροδον χρόνου ἔφερον εἰς φῶς τὸν πρῶτον υἱόν της. Ἡμέρα τινὰ, κατ' ἣν εἶχον ζυμώσει καὶ ἀνάψει τὸν κλίβανον, ὁ Μαῦρος Μιχαλῆς ἤρπασε τὸ μικρὸν τέκνον των καὶ προσεποιήθη, ὅτι θὰ τὸ ἔροιστεν ἐντὸς τοῦ κλίβανου. Ἡ Νεράδα, μόλις ἀντελήφθη τοῦτο, ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ διὰ λόγων καὶ νευμάτων προσεπάθησε νὰ τὸν ἀποτρέψῃ. Ἐκτοτε δὲ ὀμίλησε καὶ ἤρπασε νὰ ἐξοικειοῦται μὲ τὰς ἄλλας γυναῖκας.

Εἶνε μῦθος ἢ παραδόσις αὐτὴ ἢ ὑπ' αὐτὴν ὑποκρύπτεται ἄλλο τί; Ἄγνωστον.

Ὑπάρχει ὁμοῦ καὶ μία ἄλλη παραδόσις, μᾶλλον ἀληθοφανής, περὶ τοῦ κάλλους τῶν Μαυρομιχαλαίων. Εἶνε δὲ αὕτη ἡ ἀκόλουθος:

Πλοῖόν τι προσέπλεε πρὸς τὸ Λιμένι. Ὁ Μαῦρος Μιχαλῆς καὶ οἱ περὶ αὐτόν, φοβούμενοι τὴν ἀμαύζουσαν τότε πειρατείαν, ἠσφαλίσθησαν εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ Λιμενίου ἀπροσβλήτους βράχους. Ὁ πλοίαρχος τοῦ καταπλεύσαντος πλοίου ἔρριψε τὴν ἀγκυραν καὶ μετ' ὀλίγον ἀπεβίβασεν ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἀκτῆς μίαν νέαν μὲ ἀρκετὰ ἐφόδια καὶ τροφίμα, ἀκολούθως δὲ ἀπέπλευσεν. Τὴν ξανθόκομον κόρην ἢ αὐτὴν

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΥΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
 *Αρχηγός των Μανιατών κατά την επανάσταση του 1789 (Ορλόφ) *Έπεσαν ήρωικώς μαχόμενος εις Μυλόκρυφον της Μεσσηνίας τόν Ιούνιον του 1770.

παράδοσις μᾶς λέγει, ὅτι κατέστησε σύζυγόν του ὁ Μαῦρος Μιχαῆλης. Ἡ ὄραϊότης της, ἡ ξανθὴ κόμη της, ἡ ξενικὴ καταγωγή της καὶ ὁ σχετικὸς πλοῦτος της νέας ταύτης, ἐγέννησαν τὰς εἰκασίας, ὅτι ἦτο αὐτὴ εὐγενὴς τις ἐξ Ἑνετίας, ὑποπεσοῦσα εἰς ἄνομον ἔρωτα καὶ ὅτι παρεδόθη ὑπὸ τῆς οἰκογενείας της εἰς τὸν πλοίαρχον, ὅπως τὴν οἴσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀποθάνῃ οὕτω διὰ πνιγμοῦ. Ὁ πλοίαρχος ὁμῶς φαίνεται, εὐπλαγχνισθεὶς τὴν νεαρὰν κόρην, ἐγκατέλειψεν αὐτὴν εἰς τὴν ἔρημον ἀκτὴν τοῦ Ταϊνάρου μετὰ τινων προμηθειῶν. Ὑπάρχει ὁμῶς βεβαιωμένον ἀπὸ τὴν παράδοσιν, ὅτι κατ' ἐπαύλησιν πλοῖον ἐνετικὸν προσήγγισεν εἰς τὸ Λιμένι καὶ ἀπεβίβαζε προμηθείας διὰ τὴν εὐγενὴ Ἑνετὴν κόρην, τὴν ἐγκαταλείψασαν ἐκεῖ, τὴν καί, πιθανῶς, Νεραΐδαν.

Ἐκ τῶν προμηθειῶν τούτων ὁ Μαῦρος Μιχαῆλης κατέστη εὐπορος πλέον, ἔκτισε τὸν ἐν Λιμενίῳ καὶ νῦν ἀκόμη σωζόμενον πύργον, τὸν γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Παλάτι», ὠχύρωσε τὸ Λιμένι καὶ συνέτηξε καὶ πειρατικὸν στόλον, μὲ βάσιν τὸ Λιμένι, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐφεξῆς καταφύγιον τῶν πλεόντων, οὔτινες εὗρισκον ἐκεῖ ἄσυλον, καταβάλλοντες ἐννοεῖται τὰ ἀπαραίτητα φύλακτρα.

Ο ΕΞΑΡΧΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Λόγῳ τῆς εὐπορίας ταύτης, διὰ τὴν πολυτελείαν, τὸ ἄρρωστον καὶ ὄραϊον τῶν τέκνων του, ὁ Μαῦρος Μιχαῆλης ἐκυριάρχησε ὅλης τῆς ἐπαρχίας, ἡγουμένος τοῦ ἰσχυροτέρου οἴκου τῆς Μάνης. Εἰς τοῦτο συνετέλεσαν ὄχι μόνον οἱ πολλοὶ υἱοὶ του, ἀλλὰ καὶ οἱ δεσμοὶ τοὺς ὁποίους συνήψε, νυμφεύσας τὰ τέκνα του μὲ ἄλλους ἐπιφανεῖς οἴκους τῆς Μάνης.

Εἰς ἐκ τῶν υἱῶν του, ὁ Γεώργιος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ πρῶτος, διότι κατὰ τὰ Βυζαντινὰ ἔθιμα, καὶ ὡς εἶνε γνωστὸν, ὁ Μιχαῆλης ἦτο γόνος ἐνκλειοῦς οἰκογενείας τῆς Θράκης, ἐλάμβανε τὸ ἱερατικὸν σῆμα, μετὰ τὸν γάμον του συνεμορφώθη πρὸς τὸ ἔθιμον τοῦτο καὶ ἔλαβε τὸ ἱερατικὸν σῆμα. Εὐπορος δέ, ὄραϊος καὶ σημαίνων ἄρχων τοῦ τόπου, ὡς ἦτο, προσχειρίσθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἑξαρχος αὐτοῦ πάσης Πελοποννήσου. Ὁ Ἑξαρχος οὗτος ἀπέκτησε πολλοὺς υἱοὺς, πολεμιστὰς γενναίους, ἄνδρας ὄραϊους, καὶ ἱκανοὺς δημιουργοὺς πλοῦτου καὶ δυνάμεως.

Ὁ Γεωργιάσης Μαυρομιχαλῆς πλέον, καὶ οὐχὶ Καρδιανὸς ἢ Μαῦρος Μιχαῆλης ὀνομαζόμενος, ὁ γνωστὸς ἐκ τῆς ἱστορίας ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἑξαρχος, παρὰ τὰς ὑλικὰς διὰ τὴν ὑπεροχὴν του δυνάμεις, εἶχε καὶ ἐπιρροὴν λόγῳ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτοῦ ἀξιώματος. Εἶνε γνωστότατον, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς δουλείας τοῦ Γένους ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν ἡ Ἐκκλησία εἶχε προσλάβει εἰς τοὺς κόλπους της πάντα ἠθικὸν καὶ μὲ δυνάμιν τινὰ δούλον Ἕλληνα. Ἡ Ἐκκλησία ἦτο τότε αὐτὴ ἡ Πατρίς.

Γεωργιάσης ὁ Ἑξαρχος εἶχε μεταβῆ κάποτε εἰς τὴν Κορώνην δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, συνεδέθη δὲ ἐκεῖ διὰ στενῆς φιλίας μετὰ τινος τῶν ἐπισήμων Ὀθωμανῶν, τὸν ὁποῖον ἡ Τύχη, ὀλίγον βραδύτερον, μεταβάλλει εἰς Κωνσταντινούπολιν, προήγαγεν εἰς τὸ Ὑπατον Ἀξίωμα τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, τὸ τοῦ Μεγάλου Βεζίρου, Προθυπουργοῦ.

Ὁ Μέγας οὗτος Βεζίρης δὲν ἐλησμόνησε τὸν φίλον του τῆς Κορώνης Ἑξαρχον Γεωργιάσην, κατέσας δὲ τούτον εἰς τὴν Τουρκικὴν προτείουσαν, τὸν περιέβαλε μὲ πολλὰς τιμὰς, τὸν ἐφιλοφρόνησε μὲ χορήματα καὶ τὸν προήγαγεν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Καπετάνου τῆς Μάνης. Ἐπέτρεψεν ἐπίσης εἰς αὐτὸν νὰ ἐξοπλίσῃ καὶ πλοῖα εἰς τοὺς κατὰ τὸν Ἰωαννομένειον τότε τὰ ὕδατα τῆς Μεσογείου πειρατῶν τῆς Μπαρμπαραίας, πολέμου.*

Τὸ ἀξίωμα τοῦτο τοῦ Καπετάνου ἠῤῥησε σημαντικῶς καὶ τὴν καθ' ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον ἐπιρροὴν τοῦ Γεωργιάση, ὄχι μόνον παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, οὔτινες εὗρον ἐν αὐτῷ ἰσχυρὸν προστάτην, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐν τῷ προσώπῳ του ἐπίφοβον ἐλεγκτὴν τῶν πράξεων του καὶ τιμωρὸν ἀκόμη αὐτῶν, λόγῳ τῆς φιλίας καὶ τῆς ἐπιρροῆς του πλησίον τοῦ Μεγάλου Βεζίρου.

* Ἀπὸ τοῦ Γεωργιάση Μαυρομιχαλῆ, τοῦ Ἑξαρχου, ἐμφα-

* Τοιοῦτοτρόπως δηλαδὴ ἐνομοποιήθη καὶ τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ὁ Ἑξαρχος Γεωργιάσης παρέλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς του Μαῦρου Μιχαῆλη, ἰσως δ' ἐνετύθη καὶ ἡ παροιμία «Ἐχε μπάριλα στὴν Κορώνη», ὀφειλομένη προφανῶς εἰς τὴν ἐκκολαφθεῖσαν ἐν Κορώνῃ φιλίαν τοῦ Ἑξαρχου Γεωργιάση μετὰ τοῦ Τούρκου, τοῦ μετέπειτα Μεγάλου Βεζίρου, ἥτις τόσον ἡγεμονικῶς ἐπληρώθη.

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
 *Ἐπεσαν ἡρωικῶς μαχόμενος εἰς Σπλιάνταν, τοῦ Φαναρίου Ἠπείρου, τὴν 4 Ἰουλίου 1822.

νίζεται πλέον καὶ ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχαλαίων ἐν τῇ ἱστορίᾳ κατὰ τὸ 1700 μ. Χ. ἔχουσα φήμην, ἰσχὴν καὶ πλοῦτον, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἀποκτήσῃ ἐπρεπε νὰ ἔχη σταδιοδρομίαν ἀρκούντως μακράν.

Πρῶτὴ μνεία ἱστορικὴ τῶν Μαυρομιχαλαίων γίνεται ἐν ἐπιστολῇ τοῦ Γενικοῦ Προβλήτου τῆς Ἑνετικῆς Πολιτείας Βενιέρη, τοῦ ἀποσταλέντος κατὰ τὰ τέλη τῆς 17. Ἐκατονταετηρίδος, ὅπως διοικήσῃ τὸ τότε κατακτηθὲν ὑπὸ τῆς Ἑνετίας Βασίλειον τοῦ Μωρέως (Regno di Morea). Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, γραφείσῃ ἐκ Πατρῶν τὴν 27ην Ἀπριλίου τοῦ 1690, ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας Μαυρομιχαλῆ μετὰ τῶν προεχουσῶν οἰκογενειῶν τῆς Μάνης, τῶν ὑπὸ τῆς Ἑνετικῆς Διοικήσεως συνοικισθεισῶν ἐν τῷ φρουρίῳ Κελεφᾶ. Ἐκ τούτου δὲ ἐξάγεται ἀναμφισβήτητος καὶ τὸ γεγονός, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤδη ὑπῆρχε διακεκομμένη ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχαλαίων.

Ὁ Γεωργιάσης Μαυρομιχαλῆς μετὰ τῶν υἱῶν του Ἰωάννου, τοῦ καὶ Σκυλογιάννη ἐπικαλουμένον, καὶ τοῦ Στεφάνου, ὑπῆξαν οἱ πρῶτοι ἐλθόντες εἰς ἐπαφὴν τῷ 1765 μετὰ τὸ ἀντιπροσώπου τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Ρωσσίας Αἰκατερίνης τῆς Β' Γεωργίου Παπάζωλη, Παπαζώλου, τοῦ μουσικῶς κατελθόντος ἐξ Ἠπείρου εἰς τὴν Ἀχαρνανίαν καὶ Πελοπόννησον, ἵνα παρασκευασθῇ τὴν ἐπανάστασιν Ὀρλόφ (Σάββα, Τουρκοκρατουμένη Ἑλλάς, σελ. 460-462).

Ο ΔΙΑΚΛΑΔΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ὁ Γεώργιος Μαυρομιχαλῆς ἀπέκτησε πολλοὺς υἱοὺς, δέκα ἰσως καὶ πλέον. Γνωστοὶ ὁμῶς εἶνε:

Ὁ Ἰωάννης, ὁ ἐπικληθεὶς Σκυλογιάννης, ὁ Πιέρρος, ὁ Δημήτριος, ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Βοϊδῆς καὶ ὁ Στέφανος.

Ἐκ τῶν τεσσάρων πρώτων ἔλκουν τὴν ἐπωνυμίαν οἱ τέσσαρες κλάδοι τῆς οἰκογενείας, οἱ ἔχοντες τὸ προνόμιον τοῦ νὰ κρατῶσι τὸν Σταυρὸν κατὰ τὴν Δευτέραν Ἀνάστασιν καὶ τὸν ὁποῖον κατ' ἔτος ἐκράτουν δύο ἐξ ἐκάστης γενεάς. Εἶνε δὲ οὗτοι:

Οἱ Γιαννιάνοι ἐκ τοῦ πρωτοτόκου Ἰωάννου, οἱ Πιερράκοι ἐκ τοῦ δευτεροτόκου Πιέρρου*, ἔκ τοῦ τριτοτόκου Δημητρίου οἱ Δημητριάδοι ἢ Δημητριάδιοι καὶ οἱ Κωνσταντινοῦ, οἱ ὁποῖοι ἔκτοτε ἐπωνομάσθησαν καὶ Βοϊδῆδες, ἐκ τοῦ τεταρτοτόκου Κωνσταντίνου**.

* Ὁ υἱὸς τοῦ Πιέρρου Γεώργιος εἶνε ὁ ἐξαλαμωθεὶς Σιουκιούρ-Μπέης, ὁ γνωστὸς Τούρκος Ναύαρχος (Βλέπε Γερασίμου Δ. Δρακίδου Ὁ Σιουκιούρ-Μπέης ἢ Ροδιακὰ Ἱστορικὰ Θρύμματα καὶ Ἀνέκδοτα τοῦ 1821, διασωθέντα ἐκ παραδόσεων, ἐκδοσις 1921 «Ἀγκύρας»).

** Οἱ Γιαννιάνοι ὑποδηρῆθησαν ἐκ τινος Νικολάου, γυναιτσώμου καὶ γενναιοτάτου ἀνδρός, εἰς δύο παρακλάδους: Εἰς Μαυρομιχαλᾶς καὶ εἰς Νικολαίους Μαυρομιχαλᾶς.

Οἱ Πιερράκοι ὑποδηρῆθησαν εἰς τοὺς Βεσηζαδέδες, Κυριακουλάνοους καὶ Κατσάκου.

Οἱ Δημητριάδοι ὑποδηρῆθησαν εἰς Πιερράκου, Ροδίτας, Κατανάκου, οἱ δὲ Κωνσταντινοῦ διετήρησαν τὸ ἐπώνυμον Βοϊδῆς.

Ο ΣΙΟΥΚΙΟΥΡ ΜΠΕΗΣ

Περὶ τοῦ Σιουκιούρ Μπέη διεσώθησαν τὰ ἐξῆς ἐκ παραδόσεων, δημοσιευθέντα εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Γερασ. Δ. Δρακίδου ἐκδοθὲν τῷ 1921 τομίδιον ὁ «Σιουκιούρ-Μπέης» ἢ «Ροδιακὰ Ἱστορικὰ Θρύμματα καὶ ἀνέκδοτα τοῦ 1821 διασωθέντα ἐκ παραδόσεων».

Κατὰ τὴν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων μάχην τὸ 1769 εἰς τὸν Ἄλμυρὸν τῆς Μάνης, διεσώθησαν δύο μόνον. Ὁ Πιέρρος Μαυρομιχαλῆς καὶ ὁ ἀνήλικος υἱὸς του Γεώργιος.

ΟΙ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΤΩΝ ΜΑΝΙΑΤΩΝ ΕΙΣ ΒΕΡΓΑΝ, ΟΠΟΥ ΕΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΗ Ο ΚΩΝΣΤ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Καὶ ὁ μὲν Πιέρρος ἐσώθη κολυμβῶν, ἀν καὶ τὸ αἷμα ἔτρεξε κρουνηδὸν ἀπὸ τὰς πληγὰς του, τὸ δὲ ἀνήλικον τέκνον του συνελήφθη ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ὁ μικρὸς Μαυρομιχαλῆς εὐρέθη οὕτω ἀλγυμῶτος τοῦ Καπετάν Πασαῶ, ὁ ὁποῖος ἐπιστρέψας εἰς Κων/πολιν, ἔφερε μετὰ τῶν λαφύρων του καὶ τὸν καλλίτερον Ἐορμὴν τῆς Μάνης.

Ὁ Γεώργιος Μαυρομιχαλῆς ἐγένετο ταχέως τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρίας τῶν συζύγων τῶν Ὀθωμανῶν, αἱ ὁποῖα, παραλαβοῦσαι αὐτὸν ὡς δούλον, τὸν ἀνεγνώρισαν μετ' ὀλίγον ὡς κύριον καὶ τὸσπιν ἀγάπην πράγματι ἠσθάνθησαν πρὸς τὸν ὄραϊον Μανιάτην, ὥστε τὸν νιοθέτησαν, ἔξαγαγασασι αὐτὸν συνάμα νὰ ἀσπασθῇ τὴν πίστιν τοῦ Μωάμεθ.

Μετὰ παρέλευσιν ἄρκετοῦ χρόνου εἰς δίσκος κολύβιον

μετεφέρτεο εκ του οίκου των Μαυρομικαλαίων εις την Ίερην Εκκλησίαν της Μάνης. Άνωθεν του δίσκου εκείνου ξερουσαν άφθονα δάκρυα από τους οφθαλμούς του Πιέρρου Μαυρομικαλά και της συζύγου του Αικατερίνης.

Πολλοί άλλοι Μανιάται, παρευρισκόμενοι εις την Εκκλησίαν, εδάκρυσαν επίσης διά την θλιβεράν εκείνην τελετήν, ή οποία δεν ήτο άλλο τι, ειμή τὸ μνημόσυνον του νεαροῦ Γεωργίου Μαυρομικαλά, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο πλέον ὑπὸ τῶν γονέων του νεκρός.

Ναί μὲν ὁ Πιέρρος ἐτέλει τὸ μνημόσυνον τοῦ υἱοῦ του Γεωργίου, εἶχεν ὁμῶς καὶ ἄλλα ἐννέα τέκνα, ὅλα ἀνδρεία, εἰς τὰ ὁποῖα εὗρισκε παρηγορίαν ἡ εὐγενής καὶ φιλόστοργος πατρική ψυχὴ του. Τὸ πρῶτον ἐκ τούτων ὀνομαζέτο Πέτρος, ὅστις ἐγένε κατόπιν ἡγεμῶν της Μάνης, ὀνομασθεὶς Πετρόμπεης. Ὁ ἐνδοξὸς γέρον, ὁ Πιέρρος Μαυρομικαλάς, μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν κατήλθεν εἰς τὸν τάφον, ἀρχηγὸς δὲ τοῦ οἴκου τῶν Μαυρομικαλαίων ἐγένετο ὁ δηθεὶς Πέτρος, ὁ ὑπὸ τῶν Μανιατῶν κοινῶς ἐπονομαζόμενος Πετροῦνης.

Ἦτο τὸ ἔτος 1814, ὁπότε ὁ Πέτρος Μαυρομικαλάς εἶδε μίαν προῖταν ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ πύργου του ἑνα στολίσκον Τουρκικόν, εἰσπλέοντα εἰς τὸν λιμένα. Ὁ στόλος ἐκεῖνος διετέλει ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Σιουκιῶδ Μπέη καὶ ἤρχετο εἰς τὴν Μάνην, ὅπως καθάρῃ τὰ παράλια ἀπὸ τοῦς πειρατὰς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΚΑΛΗΣ

Μέλος της προσωρινῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ἄγῶνος, μετασχὼν εἰς πολλὰς μάχας καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τῶν ἀκολουθῶν τοῦ Καποδίστρια τὴν ἡμέραν τοῦ φόνου του τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1831.

χάλη καὶ εἶπε εἰς τὸν Καπετὰν Πέτρον, ὅτι θὰ ὑπάγω νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ.» Ὁ ἀξιωματικὸς ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς ἐκτέλεσιν της διαταγῆς. Ὁ Σιουκιῶδ Μπέης ὀλίγα μόλις λεπτὰ μετὰ τὴν εἰδοποίησιν αὐτήν, παραλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς του, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀκτὴν, ἐνθα τὸν ἐδέχθη ὁ Π. Μαυρομικαλάς μετὰ τῶν συγγενῶν του. Ἐπροχώρησαν ἐκεῖθεν ὅλοι ὁμοῦ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν Πύργον. Ὁ Μαυρομικαλάς ἐξ εὐγενείας ἄφινε τὸν Σιουκιῶδ νὰ προχωρεῖ. Τότε συνέβη τὸ ἐξῆς παράδοξον: Ὁ Τοῦρκος Νάυαρχος ἐπροχώρει εἰς τοὺς λαβυρινθώδεις καὶ πολυκαμπεῖς διαδρομῶν τοῦ Πύργου καὶ εἰς τὰ ἰδιαιτέρα δωμάτια, πρὶν ἀκόμη προφθάσῃ ὁ κατόπιν του βαδίζων Μαυρομικαλάς νὰ τὸν ὀδηγήσῃ. Οἱ ἀκολουθοῦντες ἐξεπλάγησαν, πῶς ὁ Σιουκιῶδ ἐγνώριζε τὰ ἀνόμοια ἐκεῖνα διαμερίσματα, ἀφοῦ πρῶτην (!) φορὰν εἰσῆρχετο εἰς τὸν πύργον. Μετὰ τινὰ λεπτὰ ἡ συνοδεία ἐφθασεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ πύργου, εἰς τὸ βᾶθος της ὁποίας ἐπὶ μιᾷ ἕδρας διεκρίνετο μία γηραιὰ καὶ σεβασμία δέσποινα μετὰ ἀνέκον κόμην. Ὁ Σιουκιῶδ, ἀντικρύσας τὴν γλυκύμορφον ἐκείνην γραιῖαν, ἠσθάνθη κλονισμὸν τινα καὶ ἐπροχώρησε μετὰ ἀσταθεῖς καὶ νευρικὸν βῆμα.

— Εἶνε ἡ μήτηρ μου! εἶπεν ὁ Πέτρος, δεικνύων τὴν καθήμενην γραιῖαν.

Ὁ Σιουκιῶδ τότε πλησιάζει καὶ γονυπετῶν πρὸ της Μαυρομικαλαῖνας, λαμβάνει τὸ χεῖρ της καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ τὸ φιλήσῃ.

ΗΛΙΑΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΚΑΛΗΣ

Πεσὼν ἡρωικῶς ἐν Καρόστφ τὴν 12 Ἰανουαρίου 1825.

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΚΑΛΗΣ

Μόλις ὁ στόλος ἔρριψε τὴν ἀγκυραν, ὁ Πέτρος Μαυρομικαλάς ἀνήλθε αὐτόκλητος ἐπὶ της Τουρκικῆς Ναναρχίδος, κομίζων καὶ ἀρκετοὺς κριοῦς, ὅπως τοὺς προσφέρει ὡς δῶρον εἰς τὸν Τοῦρκον Νάυαρχον.

Ὁ Σιουκιῶδ Μπέης προσεποίθη, ὅτι κατεπλάγη ἀπὸ τὸ ὑπερήφανον παράστημα τοῦ ἀνδρὸς καὶ γοητευθεὶς ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς του τρόπους, παρέβλεψε τοὺς λοιποὺς καὶ ἐξήτησε παρ' αὐτοῦ μόνον σύμπραξιν καὶ συμβολὴν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, χάριν τοῦ ὁποῖου ἀφίκετο.

Ὁ Μαυρομικαλάς τὸν ἐβοήθησεν ὄντως εὐλακρινῶς, ὁ δὲ Σιουκιῶδ Μπέης τόσον πολὺ ἔμεινεν εὐχαριστημένος, ὥστε ἔδωκε τὸν λόγον του ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν, ὅτι ἐπανερχόμενος εἰς Κων/πολιν θὰ προσπαθήσῃ ν' ἀμείψῃ τὸν Μαυρομικαλάν διὰ τὰς παρασχεθείσας ὑπηρεσίας του.

ΜΙΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΛΑΚΑΙΝΑ

Τὰ πάντα ἦσαν ἤδη ἔτοιμα καὶ ὁ Σιουκιῶδ Μπέης ἐπρόκειτο τὴν ἐπομένην νὰ ἀναχωρήσῃ. Τὴν παραμονὴν ὄθεν τοῦ ἀπόπλου του ὁ Σιουκιῶδ Μπέης, καθήμενος εἰς τὴν πρύμναν της ναυαρχίδος καὶ βλέπων πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πύργου τῶν Μαυρομικαλαίων, ἐμελαγγόλησε πολὺ καὶ ἐραίνετο βυθισμένος εἰς σκέψεις θλιβεράς. Οἱ τοῦ πλοίου ἀξιωματικοὶ εἶδον ἐκπληκτοὶ μετ' ὀλίγον τὸν ἀρχηγόν των νὰ δακρύσῃ ὡς παιδί. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκάλεσε πλησίον του ἑνα ἀξιωματικόν: «Πήγαίνε, εἶπε, εἰς τὸν Πύργον τοῦ Μαυρομι-

— Τί κάνεις ἔτσι! φωνάζει ἡ γραιῖα μετὰ ταραχὴν καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀποσύρῃ τὸ χεῖρ της.

Ὁ Σιουκιῶδ μένει ἀκίνητος καὶ ἄφθονα δάκρυα πλημμυροῦν τοὺς μεγάλους μαύρους οφθαλμούς του.

— Φύγε ἀπ' ἐκεῖ, Τουρκαλά! λέγει ἡ Μαυρομικαλαῖνα. — Δὲν με γνωρίζεις; ἀνακραεῖ ὁ Σιουκιῶδ μετὰ φωνὴν πνιγμένην.... Δὲν με θυμάσαι;

Ἡ γραιῖα προσπαθεῖ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ χεῖρ της, ὅτερ ἐκεῖνος σφίγγει μετὰ παραφορὰν.

— Εἶμαι τὸ παιδί σου, εἶμαι ὁ γιὸς σου, εἶμαι ὁ Γεώργης σου! φωνάζει ὁ Σιουκιῶδ.

Ἡ Μαυρομικαλαῖνα πρὸς στιγμὴν τὸν παρατηρεῖ προσεκτικῶς, ἀμέσως δὲ ἀποσύρει καὶ ἐλευθερώνει τὸ χεῖρ της.

— Τὸ παιδί μου; ! λέγει δισταζούσα ἀκόμη. Ὁ Γεώργης μου; ἐπαναλαμβάνει, ὡς νὰ ἐρωτᾷ τὰ σπλάγγνα της. Ὁχι, ὄχι δὲν σε ξεύρω γιὰ παιδί μου, φύγε φύγε Τουρκαλά!*

— Μάνα! λέγει συντετριμμένος ὁ Σιουκιῶδ μπεης.

— Μὴ με λές Μάνα, Τουρκαλά! Ἄφοῦ ἐτούρκαφες δὲν εἶσαι γιὸς μου. Φύγε, φύγε ἀπ' ἐμπρὸς μου!

Ὁ Σιουκιῶδ μπεης κλαίει. — Συγχώρησέ με, Μανούλα μου, εἶμαι παιδί σου. Τί φταίω ἐγὼ ὁ κακόμοιρος; Μ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι πολὺ μικρὸ στὸν Ἄλιμρό.

— Κάλιο νὰ πέθαινες, ἔφημε, παρὰ ν' ἀλλάξῃς τὴν πίστι σου... Φύγε γλήγορα, δὲν εἶσαι παιδί μου. Εἶσαι Τοῦρκος!

Καὶ ἔστρεψε τὰ νῦτα πρὸς τὸν υἱόν της, ὁ ὁποῖος τεταραγμένος, κλαίων, ἡμιλιπόθυμος ἤδη, ἐξῆλθε τοῦ Πύργου τῶν Μαυρομικαλαίων, καὶ ἐπέβη της ναυαρχίδος, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ φιλήσῃ τὸ χεῖρ της μητρός του. Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν ὁ στόλος ἀπῆρε πλησίον τοῦ λιμένος.

Ο ΥΙΟΣ ΘΑΥΜΑΖΕΙ ΤΗΝ ΑΤΕΓΚΤΟΝ ΜΗΤΕΡΑ

Ὅταν τὰ πληρώματα της Τουρκικῆς ἀρμάδας ἔχανον ἀπὸ τοὺς οφθαλμούς των τὸν Πύργον τοῦ Μαυρομικαλά, ἐντὸς της ναυαρχίδος ἐξεκρίνετο μία ἀπὸ τὰς σπαρακτικωτέρας τραγωδίας.

Ὁ πανίσχυρος ναύαρχος, ὁ φοβερός Σιουκιῶδ μπεης, κατέκειτο μόνος καὶ σιωπηλὸς εἰς μίαν γωνίαν τοῦ πλοίου του, προσπαθῶν νὰ κρύψῃ ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς τοὺς πληρεῖς δακρύων οφθαλμούς του. Εἶχε στραφῆ πρὸς τὸ μέρος της ξηρᾶς, ἀπὸ της ὁποίας διαρκῶς ἀπεμακρύνετο καὶ ἔβλεπε τοὺς ἀγρίους βράχους, ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἐκρύπτετο ὁ πύργος τῶν πατέρων του, μετὰ τὸ ἡμισκότενον δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη. Εἰγκατέλειπε ἐκεῖ μέσα τὴν γηραιὰν μητέρα του, ἣτις δὲν ἐπρόφρασε νὰ χωρῆ, διότι ἀνέυρε τὸν ἀπολεσθέντα, τὸν νομιζόμενον νεκρόν, καὶ συντριβὴ ὑπὸ τὸ βάρος της ἀνηκούστου συμφορᾶς, ὅταν ἤκουσεν, ὅτι ὁ υἱὸς της ἐκεῖνος, ὁ πολυγαπημένος, ὁ γεννηθεὶς ἀπὸ τὰ σπλάγγνα της, ἠρνήθη τὴν θρησκείαν του καὶ λησμονήσας τὸν Σταυρόν, τὸ γλυκὺ της ἀγάπης Σύμβολον, εἰσῆρχετο γυμνὸς εἰς τὸ τζαμίον τοῦ Μωάμεθ, καὶ ἐφύει τὴν γῆν, ψυθυρίζων ὕμνους εἰς τὸν Ἄλλάχ, τὸν Προφῆτην του. Καὶ ὁ Σιουκιῶδ ἐδαύμαζε τὴν ἀγρίαν ἀρετὴν της Μητρός του, ἣτις δὲν ἔδιδε προσοχὴν εἰς τὰς σπαρακτικὰς φωνὰς τῶν σπλάγγνων της καὶ ἐκώφευε πρὸς τὰς ὁραίας λέξεις «Μάνα εἶμαι παιδί σου», διότι ἄλλη φωνή, φωνὴ ἰσχυροτέρα, ἡ φωνὴ της Πίστεως καὶ

* Σχεδὸν ὅπως ἡ ἀρχαία Σπαρτιάτις μήτηρ τοῦ αὐτομολήσαντος πρὸς τοὺς ἐχθροὺς Πανσανίου, ἣτις πρῶτη ἔρριψε λίθον κατὰ τοῦ συλληφθέντος κατόπιν υἱοῦ της.

Πατρίδος, ἐκράιγαζε μᾶλλον ἐντόνος: «Εἶνε Τοῦρκος, δὲν εἶνε Χριστιανός!».

Καὶ κατηράτο ὁ δυστυχὴς βροτὸς τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸν ἠνάγκασεν ἡ Εἰμαρμένη νὰ ἀλλάξῃ τὴν πίστιν του, καὶ δὲν τοῦ ἐχρησίμευον πλέον εἰς τίποτε τὰ πλοῦτι, ἡ δόξα καὶ τὰ ἀξιώματα, ἀφοῦ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ φιλήσῃ τὸ χεῖρ της μητρός του, καθὼς καὶ ὁ μικρότερος, ὁ πλέον ταπεινός, τῶν ἀνθρώπων.

Μετὰ παρέλευσιν ἑβδομάδων τινῶν ὁ Τουρκικὸς στόλος κατέπλευσεν εἰς τὸν Κεράτιον. Δὲν εἶχε πλέον ἄλλην σκέψιν ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, εἰμή πῶς νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν μητέρα του, τὴν αὐστηρὰν Ἑλληνίδα, τὴν εὐσεβεστάτην ἐκείνην Χριστιανὴν. Προσεπάθει ὄθεν διαρκῶς, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὸν ὄρκον, ὃν ἔδωκεν ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν του

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΚΑΛΗΣ

Πεσὼν ἡρωικῶς ἐν Νεοκάστφ τὴν 14 Ἀπριλίου 1825 εἰς ἡλικίαν 17 ἐτῶν.

διὰ τὸν Π. Μαυρομικαλάν. Πράγματι δὲ, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τὸν Γ. Βούλγαρον, ὅστις διετέλει ἐπίσης εἰς τὴν Τουρκικὴν ὑπηρεσίαν, ἐπέτυχε μετὰ τινὰ καιρὸν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν πρὸς τὸν ἀγαπημένον ἀδελφόν του δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν.

Ο ΣΙΟΥΚΙΟΥΡ ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΤΟΥ!

Δύο ἔτη ἀκριβῶς μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἐκ Μάνης ὁ Σιουκιῶδ μπεης λαμβάνει διαταγὴν νὰ καταπλεύσῃ ἐκ νέου ἐκεῖ.

Δὲν ἐγνώριζεν ὁ δυστυχὴς ναύαρχος, ἂν ἔπρεπε νὰ εὐχαριστηθῆ ἀπὸ τὴν δοθεῖσαν διαταγὴν, ἢ ἂν ἔπρεπε νὰ λυπηθῆ. Βεβαίως ἐπεθύμει νὰ ἐπανίδῃ τὸν τόπον της γεννήσεώς του, ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ καὶ πάλιν τὴν φιλάτην πατρίδα, ἣς οὐδὲν γλυκύτερον, ἐφοβεῖτο ὁμῶς μήπως ὑποστῆ νέας πάλιν συγκινήσεις. Ἐν τούτοις ἐγκατέλειψε τὴν Κωνσταντινούπολιν

και εδωκε διαταγας εις τα υπ' αυτων πλοια να στρέψουν την πλώραν προς τας αγαπητάς δι' αυτών ακτάς της Μάνης.

Μόλις εφθασεν εκεί προσεκάλεσε επί της Ναυαρχίδος τον Μαυρομιχάλην. Μετά τούς τυπικούς χαιρετισμούς ο Σιουκιούρ κατέστησε γνωστόν εις τον Μαυρομιχάλην, ότι η Ύψηλή Πύλη διώρισε αυτον Ήγεμόνα όλης της Μάνης, με τον τίτλον του Μπέη, έγχειρίσας συνάμα το έγγραφον του διορισμοῦ του.

Μετά την επίσημον αυτην άγγελίαν ο Ναύαρχος κατέστησε γνωστόν επίσης εις τον Μαυρομιχάλην, ότι ο Σουλτάνος απαιτεί να του στείλη δύο υιούς του, ως όμηρους, τούς όποιους θα κρατήσει εις Κωνσταντινούπολιν, διά να είναι βέβαιος περί της πίστεώς του.

Ο Μαυρομιχάλης ηχαρίσθησε θερμώς τον Σιουκιούρμπεη επί τῷ διορισμῷ του και μη θέλων, όπως δώση άφορμὴν παρεξηγήσεως, απήντησεν, ότι εὐχαρίστως δέχεται να στείλη δύο εκ των τέκνων του εις Κωνσταντινούπολιν και προσώρισε δια τον σκοπον αυτον τούς υιούς του, Μπεηζαντέν Ἀναστάσιον και Γεώργιον. Ο Μαυρομιχάλης άλλως τε προσεπάθει να άπατήσει τον Σουλτάνον περί της πίστεώς του, διά να προβῆ εν τῷ μεταξύ εις προετοιμασίας διά την Ἐπανάστασιν, ήτις ήτοιμαζέτο ήδη. Ο Σιουκιούρ δέν ετόλμησε καθ' όλον το διάστημα της παραμονής του να ερωτήσει περί της μητρος του, έχων πάντοτε την κρυφίαν έλπίδα, ότι η αὐστηρά

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
Πληρεξούσιος της Ἐλληνικής Κυβερνήσεως εις Βερόναν.
Μέλος της προσωρινής Κυβερνήσεως του Ἄγιου.

ων. Ο ένθουσιασμός του ούτος, τον όποιον δέν ηδυνήθη να κρύψη, ενέπνευσεν εις τούς Τούρκους πασσαδες την υπόνοιαν, ότι ο μέχρι τουδε πιστός ύπήκοος του Σουλτάνου έτρεφε τρυφερά προς τούς Ἐλληνας αισθήματα. Αί θαδιοργία δέ των αντίηλων του και αί συνεχείς συγκοφαντίαι των έχθρων του προσέκαλεσαν επ' αυτον την δυσμένειαν της Πύλης, ήτις απέμαύρισε τον Σιουκιούρμπεη της Κωνσταντινουπόλεως και τον διέταξε να μεταβῆ ως Διοικητής εις την νήσον Ρόδον.

Προκειμένου ο Σιουκιούρμπεης να αναχωρήσει εκ Κωνσταντινουπόλεως διά την νέαν του θέσιν, υπέβαλεν εις την Ύψηλήν Πύλην την παράκλησιν, όπως, ει δυνατόν, οι μικροί Μαυρομιχάλοι παραμείνωσιν εις τὰ Πατριαρχεία. Η Ύψηλή Πύλη εδέχθη και την δευτέραν παράκλησιν του Σιουκιούρμπεη και ούτω οι άνεμιοί του εστάλησαν εις τὰ Πατριαρχεία, ένθα διέμενον υπό την επίβλεψιν Γρηγορίου του Ε'. Εκ των δύο τούτων υίων του Πετρόμπεη, ο εις, ο Γεώργιος, φηγαδευθείς υπό του Πατριαρχου, εγένετο, ως γνωστόν, μετά παρέλευσιν έτών, ο ήρωας του δράματος του Ναυπλίου.

Την 7 Ἀπριλίου 1821 ο Πατριάρχης, τρεις ημέρας προ του μαρτυρικού του απαγχονισμού, εφυγάδευσε και τον έτερον των όμηρων της Πύλης Μπεηζαντέν Ἀναστάσιον Μαυρομιχάλην. Είς εκ των λόγων του απαγχονισμού του Γρηγορίου Ε' ήτο και αυτός.

Ο Μπεηζαντές αυτός εδόθη και διά δευτέραν φοράν υπό του πατρος του Πετρόμπεη, όταν ο Πασσάς της Τριπόλεως εκάλισε παρ' εαυτῷ προς εξασφάλισίν του όλους τούς προκρίτους Ἐλληνας, ως όμηρους.

ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ο Μεχμέτ Σιουκιούρ άφίκετο εις Ρόδον ως Διοικητής κατά το έτος 1822, άντικαταστήσας τον φιλέλληνα Γιουσουφ Βέην, όστις μετετέθη εις Χιον με τίτλον Πασσά. Μολονότι ώρίμου πλέον ήλικίας ο Σιουκιούρ, όταν εφθασεν εις Ρόδον ήτο ήδη υπερεξήκοντα έτών, εφαινετο εν τούτοις νεώτατος άκόμη. Είχε, καθώς λέγεται, ηρώλειον άνάστημα και εύρύτατον στήθος. Ητο εθονμέτωπος και είχε μαύρους άπαστρούποντας όφθαλμούς, δασείας όφρυς και μελανόν τον μύστακα. Ητο ήλιοκαής την χροιάν και άγριος την όψιν.

Εφερε προσίγην εκ βελούδου στολήν μετ' έπιχρυσών κεντημάτων και επί κεφαλής κάλυμμα Περσικόν, ήτοι τιάραν. Η φωνή του όμοιάζε μάλλον

ήγον ήρωσικου κάδωνος. Ώς εκ τούτου εκ πρώτης όψεως ο άνήρ ενέπνευε τον φόβον.

Διώκησε την νήσον, εινε αληθές, με σχετικῶν τινα δικαιοσύνην, λαμβάνων πάντοτε μέτρα τινά ένδεδειγμένα υπό των περιστάσεων, προσαρμυζόμενα δε προς το περιβάλλον και την τότε εποχήν. Αὐτός εδίκαιε, αὐτός και κατεδίκαιε. Ο ίδιος ήτο πολλαίς και δήμιος.

Ητο εν ενί λόγω δράκων άγροπνος και πολυόμματος, ἄργος και Κέρβερος αληθής, μετ' άγρίας ούτως ειπείν άφροσύσεως φυλάσων τον δύσμοιρον τόπον, εις τον όποιον η είμαρμένη — είμαρμένη σκληρά και άδυσώπητος — τον έταξεν ως κυβερνήτην Τούρκον, κατά τούς μαύρους της δουλείας χρόνους. Η υπερβάλλουσα του άνδρός αὐστηρότης εγένετο άφορμή, όπως προληφθοῦν και άποσοβηθοῦν άγρότερα αίματηρά εν τῇ νήσῳ γεγονότα. Η έξέγερσις του Ἐθνους, έξήγειρεν, ως ήτο εῴμενον, έτι μάλλον, το φυλετικόν μίσος των άπανταχού Τούρκων, φυσικά δε και των Ὀθωμανών κατοίκων της νήσου. Περισσότερον εφανατίσθησαν οὔτοι μετά την σύλληψιν και φυλάκισιν του Μητροπολίτου και λοιπών Ροδιών Φύλων. Έκτός όμως των Τούρκων κατοίκων, έτερος σοβαρός κίνδυνος διά τούς Χριστιανούς ήτο ο πολυάριθμος Τουρκικός στρατός, ο κατά την άψευδή μαρτυρίαν του Ἐλληνος Ἱστορικού Παπαρηγοπούλου ευρισκόμενος εν Ρόδῳ.

Ο μέγιστος όμως κίνδυνος διά τούς φιλησούχους Ροδιούς, προέκυπτεν από τούς Γαλοντζίδες και Κοκκινοφόρους (ναύτας του στόλου) κοινώς καλουμένους. Ο υπό τον Ἱμραήμ πασσάν, τον θετον αυτον υιον του Μεχμέτ Ἀλή, Αιγυπτιακός στόλος, είτε ένεκα τριανμηών, είτε προς ύδρευσιν, είτε ακόμη προς επούλωσιν πληγών, επομένως και των τραυματιών, άτινα του κατέφερον ο υπό τούς ένδόξους πυροπολητάς Μιαούλην και Σαχτούρην Ἐλληνικός στόλισκος — δρα και ναυμαχίαν του Γέροντα — σιγνάκις έλλιμενίζετο εν Ρόδῳ. Η προσόρμισις του ύδεν εν τῷ λιμένι της νήσου, η έπι μήνας όλοκλήρους παραμονή εν αυτῷ, η έξοδος των ναυτιών εις την ξηράν και αί λιποταξία τινών εκ των αιγυπτιακῶν εκείνων όρδών εγένοντο άφορμή αληθούς τρομοκρατίας. Οί Γαλοντζίδες, έξερχόμενοι, αφθόνως έθνον τῷ Βάκχῳ και κατόπιν επεδίδοντο εις φόβους, λεηλασίας και παντός είδους αισχροτήτας. Μίαν ημέραν Γαλοντζίδες, ως και άλλαχού λέγομεν, εφόνευσαν όλως άναίτιως τον πλοίαρχον Μάρσαν και τούς ναύτας του, διαρπάσαντες είτα το πλοιον. Η κατούργος αυτη πράξις των Γαλοντζιδων, η προ των όμμάτων του Σιουκιούρ λαβούσα χώραν, έξώργισεν αυτον εις άκρον. Διέταξεν άμέσως, όπως συλληφθοῦσιν οι πρωταίτιοι του στυγερού αυτου

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
Υπασιστρια της Βασιλισσής Ἀμαλίας.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

εγκλήματος, ούτινες και εκρομάσθησαν αὐθωρεί εις δημόσιον μέρος, αὐτοστιγμαί δε άνελθόν επί της ναυαρχίδος, άπήτησε παρὰ του Ἱμραήμ Πασσά, όπως εις το έξής οι ναῦται παύσωσι να έξερχονται εις την ξηράν. Η δικαία αίταισις του Σιουκιούρ εισηκούσθη και οι Γαλοντζίδες δέν έξήρχοντο, ειμή όλίγον διά την προμήθειαν των αναγκαιούτων εις τον στόλον, και τούτο κατόπιν της έγχειρίσεως του Διοικητοῦ. Με τοιαῦτα λαμβανόμενα μέτρα αληθώς δρακόντεια, εῴμενον ήτο να προληφθῆ πᾶς κίνδυνος σφαγῆς των Χριστιανών, να διατηρηθῆ αναλόγως δε η δημοσία τάξις εν τῇ νήσῳ.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΙΟΥΚΙΟΥΡΜΠΕΗ

Ο Σιουκιούρμπεης διέμενεν εις την συνοικίαν του Νεοχωρίου, εις μέγαρον, όπου ελέγετο τότε κοινώς «του Μουσταφά Καπετάνιου το Σεράι».

Το ούκημα εώζετο μέχρι του 1922 πεπυλαιωμένον και έτοιμόοροπον, υπενθυμιζον ένα εκτεσον ιστορικόν μεγαλειον και συμβολίζον, ούτως ειπείν, ξερείπιον αυτό πλέον, το κατηγορειωμένον και εκλείψαν διά παντός τυραννικόν και βάρβαρον Τουρκικόν καθεστώς εν τῇ μωροβόλῳ και ήλιολούστω πατριδι μας. Διά τούς τυχόν άγνωστους Ροδιούς αναγραφόμεν, ότι το περι οῦ ο λόγος Σαράι, εις ο κατά το 1849 εφιλοξενήθη και ο Σουλτάν Μετζίτ, ευρίσκειτο παραπλεύρως της Σχολής των «Frères», ήτο δε ιδιοκτησία του κ. Σαλιχοῦρη.

Πέντε περίπου έτη μετά την εις Ρόδον έξευσιν του, ήτοι το έτος 1826, ο Σιουκιούρμπεης λαμβάνει διαταγήν να μεταβῆ εις Κωνσταντινούπολιν. Ο Σιουκιούρ συνεμορφώθη άμέσως προς την διαβιβασθεισαν διαταγήν και άνεχώρησε πάραυτα εις την Σταμποῦλ, αφήσας τοποτηρητήν του τον Χασάν μπέην, άνδρα δίκαιον, αὐστηρόν εις το καθήκον και εις μέγαν βαθμόν φιλέλληνα.

Μετά οκάτημνον περίτον εις Κωνσταντινούπολιν παραμονήν ο Σιουκιούρ επανήλθεν εις Ρόδον, αναλαμβάνων και πάλιν μετά του χαρακτηριζόντος αυτον σθένους τὰ ήνια της διοικήσεως. Φαίνεται, ότι η Ύψηλή Πύλη κατά το διάστημα αυτό ήσε την επ' αυτον δυσμένειάν της, διότι, ένῳ προ της αναχωρήσεώς του έφερε τον τίτλον του Μπέη, ήδη μετά την επάνοδόν του ετιτλοφορείτο Σιουκιούρ Πασσάς.

Ο Μεχμέτ Σιουκιούρ έμεινεν εις Ρόδον επί έννεα άκόμη έτη. Είς το τέλος του έτους 1835 ο Σιουκιούρ άνεκλήθη εις Κωνσταντινούπολιν, ένθα και απέθανε μετ' όλίγα έτη εις βαθύτατον γήρας. Κατήλθεν εις τον τάφον δυστυχής, διότι δέν ηδυνήθη μέχρι τέλους της ζωής του να λησμονήση την σπληνήν του Πύργου.

Απέθανε με πόνον, απέθανε με άλγος, μη δυναθεις

ΕΛΕΝΗ ΜΟΥΡΟΥΖΗ
Θυγάτηρ του Μπεηζαδέ Ἀναστ. Μαυρομιχάλη

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
Διακρίφας εις πολλές μάχας κατά την Ἐπανάστασιν του 1821, αρχηγός του κλάδου των Καλαμών.

Μανιάτσια θα καμφθῆ έως τέλους, θα ζητήση να τον ίδην, να τον συγχωρήση. Μολονότι δε ο σκοπός του ταξείδιου του έληξε, εν τούτοις δέν άπεφάσιζε να αναχωρήσει, ελιπίζων πάντοτε, ότι θα τον προσκαλέση η Μητέρα του.

Πλήν η γηραιά Μαυρομιχάλαϊνα δέν επέισθη εις τας παρακλήσεις των άλλων υίων της και δέν συνεχώρησε τον έξωμότην. Και ο Σιουκιούρ εφυγε από την Μάνην με τον πόνον εις την καρδίαν, διότι δέν έτυχε συγχωρήσεως εκ μέρους της μητρος του. Δέν είχε πλέον ο δυστυχής άλλην παρηγορίαν, ειμή πῶς να αγαπά, να περιποιηται τοις δύο μικρούς άνεμιοῦς του.

Όταν ο Σιουκιούρμπεης επέστρεψεν εις την Κωνσταντινούπολιν υπέβαλεν εις την Πύλην την παράκλησιν, να του επιτραπῆ να κρατήσει εις την οικίαν του τούς δύο υιούς του Πετρόμπεη. Η Ὀθωμανική Κυβέρνησις επέτρεψε τοιτο και ο Σιουκιούρ παρέλαβε πλησίον του τον Γεώργιον και Ἀναστάσιον Μαυρομιχάλην, περιποιούμενος αυτοῦς ως ίδια του τέκνα. Φαίνεται, ότι ο Σιουκιούρμπεης, υπακούων εις την φοβεράν φωνήν του αίματος — και το «αίμα νερό δέν γίνεται» καθώς λέγει μία Ροδιακή παροιμία — εδείκνυε καταφανώς την στοργήν του προς τούς Ἐλληνας όμηρους του. Φαίνεται επίσης, ότι έξεφράζετο μετά συμπαιθείας περί της οικογενείας των Μαυρομιχάλαϊων και εν γένει περί των Ἐλλή-

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΠΑΝΑΓ. Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

νά αποκομίσει την ελαχίστην απολύτως αρίστην εκ του προσκαίρου τούτου κόσμου, αφού δέν ει την ελπίαν, δέν ειχε την εύχην, δέν ειχε καν την συγγενείαν της Ελλάδος, της φανατικής Χριστιανής, ήτις ήτο μητέρα του. . . .

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΞΙΝ ΤΟΥ 1821

Κατά την Έθνεγερσίαν του 1821 ή οικογένεια των Μανρομιχαλαίων έπαιξε σπουδαιότατον ρόλον, ο άρχηγός της δέ Πετρόμπεης Μανρομιχαλής υπήρξε, πράγματι, έν Πελοποννήσω ο άρχηγός αυτής. Ούτος έλαβε κατά τό 1816, παρά της Τουρκικής Κυβερνήσεως, τό αξίωμα του ήγεμόνος της Μάνης και τό 1818 έγινετο μέλος της Φιλικής Έταιρείας. Ο Πετρόμπεης Μανρομιχαλής εκήρυξε πραγματικώς την Έπανάστασιν επισήμως μέν την 22αν Μαρτίου 1821, πραγματικώς όμως από της 18ης Μαρτίου. Την νύκτα της 22ας προς τόν 23ην Μαρτίου 1821 εστάλη από τόν Πετρόμπετην ο Ηλίας Μανρομιχαλής, όστις κατέλαβε την πόλιν των Καλαμών, την δε επομένην 23 Μαρτίου εισήλθεν εις αυτήν ο Πέτρος Μανρομιχαλής μετά διαχίλιον ενόπλιον, ως στρατιωτικός ήγεμών, όποιον και παρέμενε διευθύνων τά της Έπανάστασεως. Έν τώ μεταξύ ο Αντώνιος Μανρομιχαλής μετά σώματος ενόπλιον Μανιατών εβάδισε κατά του φρουρίου της Κορώνης, ο δε Ηλίας Μανρομιχαλής κατά της Τριπόλεως, κατεχομένης υπό τών Τούρκων. Την 25ην Μαρτίου 1821 ο ήγεμών της Μάνης Πέτρος Μανρομιχαλής απέστειλε προς τάς Αύλας της Εθρώπης προκήρυξιν περί τών σκοπών της Έπανάστασεως, υπογράφας

ΔΗΜ. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

αυτήν ως ήγεμόν και άρχιστράτηγος τών Σπαρτιατικών στρατευμάτων, μετά της Μεσσηνιακής Γερουσίας. Μανρομιχαλαίοι μετέσχον επίσης εις πλείστας μάχας, ως εις την έν Βαλπετιώ οί Ηλίας, Κυριακούλης, Ιωάννης Μανρομιχαλής κλπ. Ο Ηλίας Μανρομιχαλής ξεωντόθη παρά τόν Κοκκινόμυλον κατά την εκστρατείαν του κατά τών Αθηνών και Εύβοίας προς άπελευθέρωσιν των εκ του Τουρκικού ζυγοϋ. Ο Κυριακούλης Μανρομιχαλής εφρονεύθη κατά την εκστρατείαν του εις Μεσολόγγιον και Ήπειρον προς παροχήν βοηθείας εις τούς πολιορκουμένους Μεσολογγίτας και τούς Σουλιώτας. Της εκστρατείας ταύτης ήγειτο αυτοπροσώπως ο Πετρόμπεης Μανρομιχαλής. Ο Πετρόμπεης ήτο επίσης μέλος της επιτροπής μετά τών Δημ. Ύψηλάντου, Θ. Κολοκοτρώνη κλπ. ήτις διεπραγματεύθη την παράδοσιν της Τριπολιτσάς.

Ο υιός του Πετρόμπεη Ιωάννης εφρονεύθη κατά την μάχην του Νεοκάστρου, την δοθείσαν προς τά στρατεύματα του Ίμβροσιν πασσά, κατά την όποιαν ήχηλωτίσθη και άλλος υιός του Πετρόμπεη, ο Γεώργιος. Έν γένει 49 Μανρομιχαλαί έπεσαν επί του πεδίου της τιμής προς άπελευθέρωσιν του πρώτου τμήματος της σημερινής Ελλάδος, προσέφερε δε ή οικογένειά των και τεράστια ποσά κατά την διάρκειαν του Αγώνος.

Μετά την Άνεξαρτησίαν οί Μανρομιχαλαίοι μετέσχον και της πρώτης Κυβερνητικής Έπιτροπής της διοικούσης την χώραν, μετά την εκλογήν, ως Κυβερνήτου της Ελλάδος, του Καποδίστρια και μέχρι της αφίξεώς του.

Επειδή όμως βραδύτερον, λόγω διαφωνιών και παρεξηγήσεων ίσως, συνελήφθησαν και εφυλακίσθησαν ο Πετρόμπεης και έτεροι δύο Μανρομιχαλαί υπό της Κυβερνήσεως, οί Κωνσταντίνος και Γεώργιος Μανρομιχαλαί εφόνευσαν τόν Καποδίστριαν εις Ναύπλιον, κατά την είσοδον του ναού του Αγίου Σπυρίδονος την 9ην Οκτωβρίου 1831. Οί σωματοφύλακες τότε του κυβερνήτου και άρκετοί εκ του πλήθους εφόνευσαν διά λίθων τόν έτερον τών φονέων του Καποδίστρια Κωνσταντίνον. Μετά τινας δε ήμέρας δικασθείς έξετελέσθη και ο έτερος τών φονέων Γεώργιος.

Αξιζει νά σημειωθή επίσης, ότι μέχρι του 1843 ο Πετρόμπεης ειχε μόνον τό αξίωμα του Συμβούλου της Έπικρατείας, ακολουθώς δε τό αξίωμα του γεροντισταού.

Ο υιός του Κυριακούλη και έγγονος του Πετρόμπεη Πέτρος ένυμφεύθη την θυγατέρα του πριγκιπος Κωνσταντίνου Σούτσου Εύφροσύνην.

Ο εκ τών υιών του Πετρόμπεη Άναστάσιος απέθανεν έν Αθήναις τόν Μάιον του 1870.

ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Άλλά μεγίστας ύπηρεσίας προσέφερον ή οικογένεια τών Μανρομιχαλαίων και μετά την άπελευθέρωσιν του Έλληνικού Κράτους. Πολλοί τούτων διετέλεσαν ύπουργοί, πρωθυ

πουργοί και αξιωματικοί του στρατού της Ξηράς και της θαλάσσης, τινές τών όποιων και έπεσαν επί του πεδίου της τιμής κατά τούς πολέμους του 1897, 1912-13 και 1917-22.

Υπουργοί διετέλεσαν οί έξής: **Αικαιοσύνης:** Π. Μανρομιχαλής 1863, Κυρ. Μανρομιχαλής 1909. Ούτος ως και πρωθυπουργός, προσήνεγκε μεγίστας ύπηρεσίας τότε, προς τό Κράτος, ως Πρόεδρος της Κυβερνήσεως, άμέσως μετά την στρατιωτικήν έπανάστασιν του 1909. Έπί της Κυβερνήσεως αυτού παρηγγέλθη τό καταδρομικόν «Αβέρωφ», χάρις εις τό όποιον εξησφαλίσθη ή ναυτική ύπεροπλία κατά της Τουρκίας και ο νικηφόρος πόλεμος του 1912. Πέτρος Κ. Μανρομιχαλής κατά τό 1920, εκ τών επιστηθίων φίλων και συνεργατών του πρωθυπουργού Δημητρίου Γούναρη.

Εκκλησιαστικόν: Α. Α. Μανρομιχαλής 1868. **Εσωτερικόν:** Κ. Π. Μανρομιχαλής 1895, Κ. Μανρομιχαλής 1902, Κ. Μανρομιχαλής 1903, Κ. Μανρομιχαλής 1905. **Εξωτερικόν:** Κυριακ. Μανρομιχαλής 1909. **Ναυτικόν:** Α. Μανρομιχαλής 1865 δίς, Κ. Μανρομιχαλής 1904, Πέτρος Κ. Μανρομιχαλής 1921.

Στρατιωτικόν: Α. Π. Μανρομιχαλής 1848, Α. Μανρομιχαλής 1862 δίς, Άντ. Μανρομιχαλής 1877, Άντ. Μανρομιχαλής 1880 δίς, Άντ. Μανρομιχαλής 1885, Κυριακ. Π. Μανρομιχαλής 1904, Κυριακ. Π. Μανρομιχαλής 1909 δίς.

Έκ του πρωτοτόκου κλάδου, ήτιο του Σουλόγιαννη, γνωστοί εινε οί Δημήτριος Μ. Μανρομιχαλής, έγγονος του Σουλόγιαννη, άρχηγός επί Έπανάστασεως, μετασχών εις όλας τάς μάχας μέχρι τέλους. **Μιχαήλ Α. Μανρομιχαλής**, διαέγγονος του Σουλόγιαννη, άρχηγός σώματος έν νεαροτάτη ήλικία 22 έτών, πεσών εις Κουτσοπόδι Άργους τώ 1822. **Παναγιώτης Α. Μανρομιχαλής** (1813-1896), ο πρώτος τελώνης Ναυπλίου επί Όθωνος και είτα τελώνης Σύρου επί Γεωργίου Α', έξαιρετικής διά την εποχήν του οικονομικής μορφώσεως. **Δημήτριος Π. Μανρομιχαλής** (1841-1901) ιατρός, πρόξενος, άρχαιολόγος. Έν τώ Αθήνησιν Νομισματικώ μουσειώ ύπάρχον αι δωρηθείσαι συλλογαί του. **Ηλίας Π. Μανρομιχαλής** (1843-1896) Διακγόρος, Βουλευτής. **Μιχαήλ Π. Μανρομιχαλής** (1850-1851). **Παναγιώτης Α. Μανρομιχαλής**, συνταγματάρχης Πεζικού (1870-1927) τραυματίας του 1897 και 1912, καταστάς μονόχειρ.

Κατά τόν πόλεμον του 1897 εφρονεύθη ο Γεώργιος Π. Μανρομιχαλής, άνθυπάρχος, ύπασπιστής του θείου του στρατηγού Γεωργίου Μανρομιχαλή. Κατά τόν πόλεμον του 1912

ΠΑΝ. Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ, Άντισυνταγματάρχης του Πεζικού, τραυματισθείς κατά τούς τελευταίους πολέμους και άποθανών συνεπεία άρρωστιασμού.

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΕΡΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
ΥΠΟΝΑΥΑΡΧΟΣ

ΚΑ ΑΙΝΑ ΑΚΟΥΛΗ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ
ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΡΩΜΑ

εφρονεύθησαν οί Κυριακούλης Μανρομιχαλής, συνταγματάρχης και Αντώνιος Βοιδής Μανρομιχαλής, ως άρχηγός άνταρτικού σώματος. Κατά την εκστρατείαν δε της Μικράς Ασίας του 1920-1922 υπέκυψαν οί Λεωνίδας Π. Μανρομιχαλής και Λεωνίδας Κ. Μανρομιχαλής.

Έκ της μεγάλης αυτής οικογενείας ήτις συνυφάνθη μετά της ιστορίας του Έθνους, επιζοϋν σήμεραν :

Ο Πέτρος ή Μπέης Κυρ. Μανρομιχαλής, ο διαπρεπής της Λακωνίας πολιτευτής, διατελέσας, ως άνωτέρω γράφομεν, ύπουργός, τά δύο τέκνα του Κυριακού και Κωνσταντίνος, ο κ. Πέτρος ή Μπιμπής Μανρομιχαλής, υιός του στρατηγού Άντων. Μανρομιχαλή.

Επίσης ο κ. **Στέλιος Μανρομιχαλής**, υιός του Δημητρίου Μανρομιχαλή εγεννήθη τώ 1881, εισήλθε δε εις την Σχολήν τών Δοκίμων του Πολ. Ναυτικού, εξήλθε δε αυτής τό 1901 μέ τόν βαθμόν του σημαιοφόρου. Μετέσχε του Μακε-

δονικού αγώνος και των Βαλκανικών πολέμων 1912-1913, κατά τους οποίους επέβαινε του καταδρομικού "Αβέρωφ" ως αξιωματικός. Κατέλαβεν επίσης κατά την διάρκεια των Βαλκανικών πολέμων επί κεφαλής ναυτικού αγγήματος την Καβάλλα και το Δεδεαγάτς, υπηρέτησε δε ακολούθως ως κυβερνήτης διαφόρων πολεμικών σκαφών. Τό 1923 απεστρατεύθη υπό της επαναστάσεως Πλαστήρα με βαθμόν ναύαρχου.

Πέμπτος υιός του Γεωργίου Μαυρομιχάλη υπήρξεν ο Στέφανος, όστις πρό της επαναστάσεως Όρλώφ απεστάλη εις Ρωσίαν υπό του τότε άρχηγού της οικογενείας Ιωάννου, ίνα διαπραγματευθή περί της Ελληνικής ξεγερέσεως προς άποκατάστασιν της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Ούτος, περιβληθείς τιμάς και αξιώματα υπό της Μεγάλης Αικατερίνης, παρέμεινεν εν Ρωσίαι, γενόμενος ιδρυτής του εν Ρωσίαι κλάδου των Μαυρομιχαλαίων. Ο Στέφανος Μαυρομιχάλης ενυμφεύθη εν Ρωσίαι, προσεκολληθή δε υπό της μεγαλειότητος εκείνης Ρωσίδος αυτοκρατορίας εις την αβλήν του ύστεροτόκου υιού της Κωνσταντίνου, τον όποιον εβάπτισεν Έλληνιστί Πατριάρχην Άποστολή του Οικουμενικού Θρόνου, άνεδειξε δε ως τον επίδοξον Διαδόχον του Βυζαντινού Θρόνου, συνέπηξε περί αυτόν Αβλήν εκ διαπραπών Έλλήνων και άνέθρεψε τουτον Έλληνιστί. Ο Στέφανος, μορφωμένος και ναυτικός, έλαβε τον βαθμόν του ναύαρχου του Ρωσικού στόλου, ενυμφεύθη δε Ρωσίδα ευγενή. Απόγονος αυτού ήτο ο Μιχαήλ Μαυρομιχάλης, ναύαρχος του Ρωσικού στό-

ΚΑ ΑΡΙΣΤΗ ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

ΠΕΤΡΟΣ ΚΥΡ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ, ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΑΗΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

ΚΩΝΣΤ. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

λου, όστις απέθανε τό 1854. Απόγονος του Στεφάνου Μαυρομιχάλη ήλθεν εις Ελλάδα κατά τό έτος 1855 μία νέα όνόματι Φωτεινή Μαυρομιχάλη, ή όποία έξεγείσθη με την σύζυγον του Βεΐζαδε Άναστασίου, Χρυσήδα.

Άλλη απόγονος του έκρωσισθέντος κλάδου του Στεφάνου Μαυρομιχάλη ενυμφεύθη Άγγλον ευπατρίδην όνόματι Dicersson, απόγονος δε ταύτης, αξιωματικός, συνιητήθη τό 1897 μετά του στρατηγού Γεωργίου Μαυρομιχάλη, εις τον όποιον κατέστησε γνωστήν και την συγγενειάν των.

Ο Άγγλος αξιωματικός Dicersson ήρώτησε τον στρατηγόν Μαυρομιχάλην :

— Quelles sont les armes de la famille? (Ποια εινε τα οικόσημα της οικογενείας;)

Έλαβε δε την απάντησιν :

— Les seules armes de la famille sont celles qu'elle a portées contre les Turcs (Τά μόνα όπλα—ό στρατηγός καλαμπουρίζων, μετέφρασε την λέξιν armes εις την απάντησιν του, ως όπλα, διότι ή λέξις αυτη μεταφράζεται και όπλα και οικόσημα— της οικογενείας εινε εκείνα, τά όποια έφερε κατά των Τούρκων).

Άλλαι πληροφορίες περί του εκρωσισθέντος κλάδου των Μαυρομιχαλαίων έλάμβανται υπάρχοντι λόγω της μικράς επικοινωνίας των μετά των εν Ελλάδα συγγενών των, αι σπουδαιότεραι δε ειναι αι άνωτέρω αναφερόμεναι εξ αφηγήσεων του στρατηγού Γεωργ. Μαυρομιχάλη, εγγόνου του Πετρόμπεη.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ ΡΟΥΦΟΥ

Άλλη διακεκριμένη οικογένεια, ήτις προσέφερε σημαντικές υπηρεσίας εις την Ελλάδα και πρό και κατά την Έπανάστασιν της Άπελευθερώσεως του 1821 και κατόπιν, εινε ή οικογένεια των Κανακάρη-Ρούφου των Πατρών.

Η οικογένεια των Ρούφου εινε Ιταλικής καταγωγής. Η ιστορία των Άθηνών του Δ. Γρ. Καμπούρογλου* άναφέρει, ότι εγκατεστάθησαν τό πρώτον εν Άθήναις εκδιωχθέντες κατόπιν υπό των Ένετών, ότε και εγκατεστάθησαν εις Πάτρας. Κατά τον Ιταλόν λόγιον και περιηγητήν Scrophanί, ή οικογένεια Ρούφου κατάγεται εκ Σικελίας, εγκατεστάθη δε εν Ελλάδα μεταξύ του 1500—1600 μ. Χ. Ο αυτός Ιταλός περιηγητής άναφέρει εις σύγγραμμά του περί Πελοποννήσου,

βερονήτου, ως εμφαίνεται εν επιστολή, περιλαμβανομένη εν τώ τόμω των επιστολών του Ιωάν. Καποδίστρια, τόμος β', σελ. 94 έχον ως εξής :

Πόρος 18 Μαΐου 1828

Τῷ Προσωρινῷ Διοικητῇ Σύρου (Μπενιζέλω Ρούφω)

Η εκθεσίς σας της 14 τρέχοντος γνησιωτάτην ευχαρίστησιν έπροξένησε εις την Κυβέρνησιν, μηδε δυναμένην επαρκώς νά σας

ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΔΕΝΔΡΟΝ ΡΟΥΦΟΥ-ΚΑΝΑΚΑΡΗ

ότι τό έτος 1794 μ. Χ. εφίλοξενήθη εις τό παρὰ τας ύπωρειάς του Όλενου έξοχόν μέγαρον του Ρούφου.

Ο πρώτος γνωστός εκ της ιστορίας, Μπενιζέλος, σημειούμενος διά του αριθμού 5 εις τό παρατιθέμενον γενεαλογικόν δένδρον της οικογενείας, ήτο καθολικός, τουτό δε αποδεικνύει και την Ιταλικήν καταγωγήν της οικογενείας.

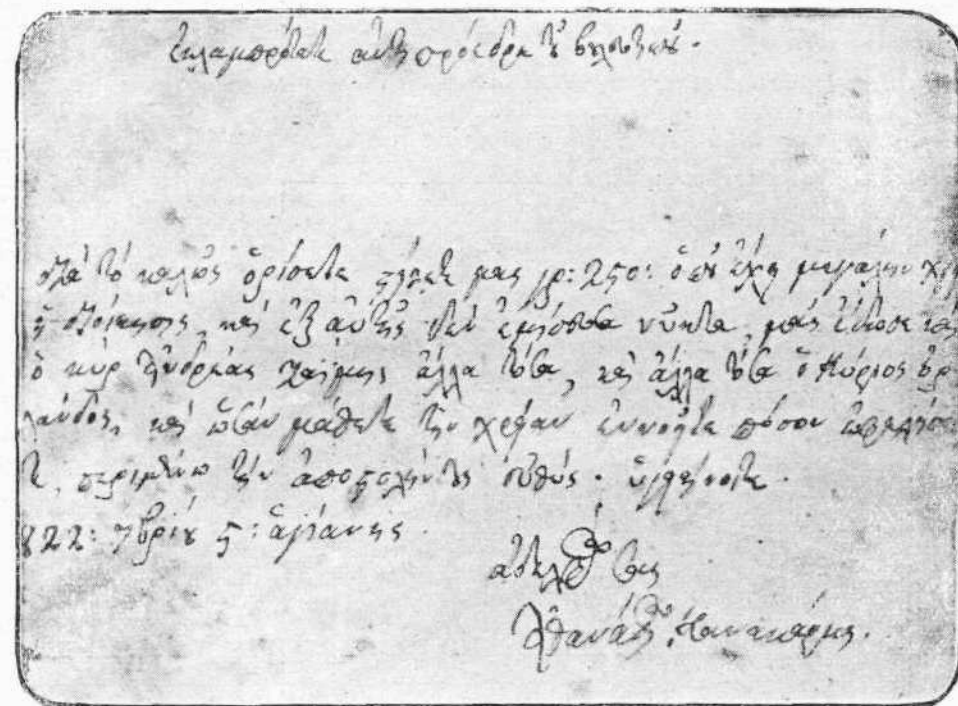
Ο διά του αριθμού 6 σημειούμενος ήτο ο Άθανάσιος ή Θάνος Κανακάρης Ρούφος υιός του Μπενιζέλου Ρούφου, εινε δε ο εκ των πρωταγωνιστών της Έλληνικής Έπανάσεως, αντιπρόσωπος της εν Τροιζήνι Συνελεύσεως και Πρόεδρος του Έκτελεστικού. Μέγας πατριώτης απέθανε περί την Έρμιόνην τῷ 1823. Ο Σπ. Τρικούπης, ο Γούδας, ο ποιητής Σούτσος και πολλοί άλλοι άθηναίτισαι τό όνομά του εν τῇ ιστορία της νεωτέρας Ελλάδος.

Ο Μπενιζέλος Ρούφος, αριθ. 7, υιός του Άθανασίου Κανακάρη Ρούφου και της Παρασκευής Κωστάκη έπολέμησεν από ήλικίας 18 ετών καθ' όλην την διάρκεια της Έθνεγεροσίας του 1821, καταλεγόμενος μεταξύ της πλειάδος, ήτις περί τον Παλαιών Πατρών Γεωργιάνων ήρωσε την σημαίαν της Έπανάσεως εις την Άγιαν Λαύραν. Ο Μπενιζέλος Ρούφος μετά την άπελευθέρωσιν της Ελλάδος διεκρίθη επί Καποδίστρια, ως διοικητής Σύρου, τῷ άτημύνηθη δε άληθής ήμνος εκ μέρους του Κυ-

εφαράση την ευγνωμοσύνην αυτής. Μεγίστου λόγου αξία εινε τῷ όντι ο τε επγνωστικός ζήλος, μεθ' ού τὰ επιτεταγμένα εξετέλεσατε και ή σύλληψις των κακοδομητών, οίτινες και πάλιν έμελλον νά ψυχράνωσι την τιμήν του ναυτικού και της σημαίας του Έθνους και τὰ παρ' υμών πεπραγμένα έτι σοστηρωδέστερα θέλουσιν αποβῆ, όταν ή Δικαιοσύνη μετά της καθήκουσης πιερότητας παραδειγματίσῃ των κακούργων τουτον την τιμωρίαν.

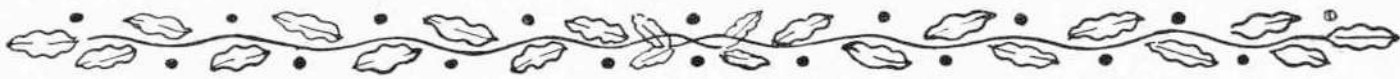
Και υμεις μόν, κληρονόμος της φιλοπατρίας εκείνης, δι' ήν τό Έθνος προσφιλεστάτην έχει την μνήμην του ήμετέρου Πατρός, πάντως ευρίσκετε άνταμοιβήν. την γλυκερωτέραν πασών, την συνείδησιν της εύνοχούς εκπληρώσεως των χρεών σας. Άλλά και ή κυβερνήσις όφείλουσα δημοσίαι και πάμφθον την άναμάρτησιν της τε επευδοκήσεως και της προς υμάς απειρηγάρτου πίστεως αυτής, σας την προσφέρει τό γε νῦν έχον διά τουτό το γράμματός, εις δε περιστάσεις δεξιοτέρας πεποιθате, ότι θέλει νά σας αποδείξῃ τρανότερον όποιου λόγου και πρεσβείου αξίαι τους καθ' υμάς άρχοντας.

Μετά του Δημητρίου Βούλγαρη και Θεοδώρας Γρίβα επρωτοστάτησεν εις την κατά του Βασιλέως Όθανος επανάστασιν και διετέλεσε μέλος της Άντιβασιλείας, υπήρξε πολλάκις Δήμαρχος Πατρών, ύπουργός και πρωθυπουργός επί Βασιλέως Γεωργίου του Α', απέθανε δε τῷ 1867,

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΡΟΥΦΟΥ-ΚΑΝΑΚΑΡΗ

* Ιστορία Άθηνών Δ. Γρ. Καμπούρογλου, τόμος Γ', σελ. 249.—Οι Ρούφοι εγκατέλειψαν τας Άθήνας και εγκατεστάθησαν εν Πάτρασι τῷ 1688.—Άθηναϊκόν Άρχοντολόγιον Δημ. Γρ. Καμπούρογλου σελ. 124.—Συνυμνηθέντες δε οι Μπενιζέλοι ούτοι μετά των Άθηναίων επίσης Ρούφου, εδημιούργησαν την μεγάλην και άρχοντικήν οικογένειαν των Πατρών.

ΜΠΕΝΙΖΕΛΟΣ ΑΘΑΝ. ΡΟΥΦΟΣ

τιμώμενος τὰ μέγιστα ὑφ' ὧλον καὶ φέρων τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Σωτήρος.

Ὁ Ἀγγελῆς Θ. Ρούφος, ἀριθ. 8, ἀπέθανεν ἄγανος. Ὁ ἄνδρας Κανακάρης Ρούφος, ἀριθ. 9, υἱὸς τοῦ Μπενιζέλου Ρούφου καὶ τῆς Μαρίας Γεωρ. Κουντουριώτη, ὅστις διετέλεσε κατ' ἐπανάληψιν Δήμαρχος Πατραίων, βουλευτὴς καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ Ἐλ. Δεληγεώργη καὶ Χαρ. Τρικούπη. Μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Γ. Ρούφου ὑπῆρξαν οἱ δημιουργοὶ τῆς νέας πόλεως τῶν Πατρῶν.

Γεώργιος Ρούφος, ἀριθ. 10, δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Μπενιζέλου Ρούφου. Ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του καὶ εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ ἐκλογικοὺς ἀγῶνας τῆς περιφερείας του ἦτο ἀκαταγώνιστος. Διετέλεσε καὶ αὐτὸς κατ' ἐπανάληψιν Δήμαρχος Πατραίων, βουλευτὴς καὶ ὑπουργός. Ἀπέθανε κατὰ τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ἐλένη Μπεν. Ρούφου, ἀριθ. 11, νυμφευθεῖσα τὸν ἐκ Ρωσίας Ἑλληνα Θεμιστοκλῆ Καλογραζήν.

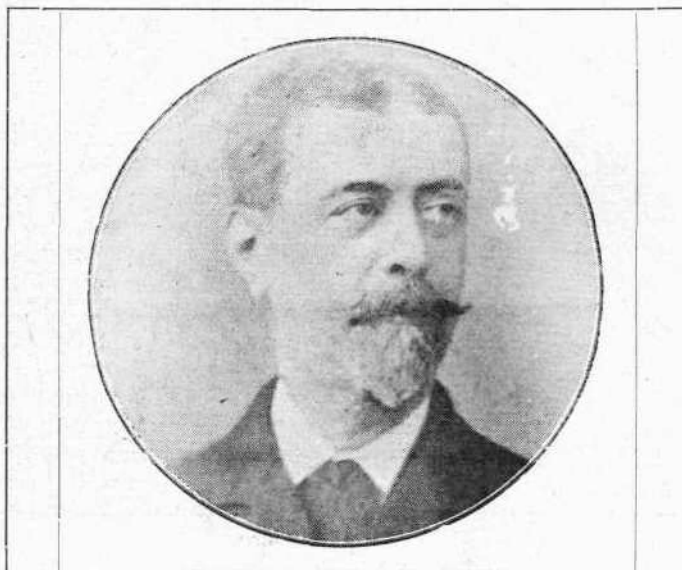
Λουκάς Μ. Κανακάρης, Ρούφος, ἀριθ. 12, ἀπέθανεν εἰς νεαράν ἡλικίαν ἄγανος.

Ἀνδρέας Μπ. Ρούφος, ἀριθ. 13, ἐπεδόθη εἰς τὸ σταφιδικόριον, ἀποκρούσας πολλὰς ἐπιμονὰς αἰσίων τῶν συμπολιτῶν του νὰ γίνῃ Δήμαρχος Πατραίων. Ἐνυμφεῖθη τὴν Εὐφρ. Ἀντωνοπούλου. Αἱ 3 θυγατέρες του ἐνυμφεῖθησαν τοὺς Κ. Γεωρκοστόπουλον, Λ. Κόλλαν καὶ Ι. Πετρομανιάτην.

Παρασκευὴ Μπ. Ρούφου, ἀρ. 14, ἐνυμφεῖθη τὸν στρατηγὸν Ἐλ. Πετμεζῆν, διατελέσας ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀγγελῆς Μπ. Ρούφος, ἀριθ. 15, ὅστις διετέλεσε δις βουλευτὴς Ἐνυμφεῖθη τὴν Ἄνναν Τρύφ. Μουτσουπούλου.

Μπενιζέλος Θ. Ρούφος, ἀριθ. 16, υἱὸς τοῦ Θάμου

ΘΑΝΟΣ ΜΠ. ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΡΟΥΦΟΣ

Κανακάρη καὶ τῆς Κυριακούλας Ι. Προβελεγγίου. Ἀπέθανε εἰς νεαροτάτην ἡλικίαν.

Μαρία Θ. Ρούφου, ἀριθ. 17, ἀπέθανε καὶ αὐτὴ εἰς νεαροτάτην ἡλικίαν.

Μπενιζέλος Θ. Ρούφος, ἀριθ. 18, γεννηθεὶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου Μπενιζέλου, ἀριθμ. 16, ἀπέθανε καὶ αὐτὸς εἰς νεαροτάτην ἡλικίαν.

Ἀνδρέα Θ. Ρούφου, ἀριθ. 19, ἦτις διετέλεσε καὶ κυρίως τῆς Βασιλείσεως Ὀλγας μέχρι τοῦ 1910, ὅτε ἐπέβη τὸν Ἰωάννην Γ. Ἀθηνογέννη.

Λουκάς Θ. Ρούφος, ἀριθ. 20, τρίτος, βαπτισθεὶς μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πάππου του, νυμφευθεὶς δὲ τὴν Σοφίαν Πάλλη. Κατετάγη ὡς ἐδελοντὴς καὶ ἠκολούθησε τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1897. Ζῆ ἐγκατεστημένος ἐν Ἀθήναις.

Μαρία Θ. Ρούφου, ἀριθ. 21, ἐνυμφεῖθη τὸν Πρόεδρον τοῦ Στρατοδικείου Μενέλαον Ι. Σουλτάνην, διατελέσαντα καὶ ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ Κυβερνήσεως Σπ. Λάμπρου τὸ 1916.

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ Κ. ΛΟΥΚΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ - ΡΟΥΦΟΥ

Λουκάς Θ. Κανακάρης Ρούφος, ἀριθ. 22, υἱὸς τοῦ Θάμου Καν. Ρούφου - ἀριθ. 9 - διεδέχθη τὸν πατέρα του

Ο ΘΑΝΟΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΡΟΥΦΟΣ ΚΥΡΙΑΕΙ ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

εἰς τὴν πολιτικὴν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἑξαδέλφου του Ἰω. Ρούφου ἔμεινεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ κόμματος τῶν Πατρῶν Ρούφου, ἐκλεγόμενος συνεχῶς βουλευτὴς Ἀχαϊοῦδος ἀπὸ τοῦ 1905. Κατὰ τῷ 1912 τῷ προσεφέρθη ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Ἐλευθ. Βενιζέλου, ἀρχηγοῦ τότε μεγάλης πλειοψηφίας, ἡ προεδρεία τῆς Βουλῆς τὴν ὁποίαν ἠρνήθη νὰ δεχθῆ, λόγῳ τῆς νεαρῆς ἡλικίας του.

Τὸ 1913 τῷ ἀνετέθη ἡ Γενικὴ Διοίκησις Κρήτης, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Στεφάνου Δραγοῦμη, πρώτου Γενικοῦ Διοικητοῦ, ἀναλαβόντος μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Μακεδονίας, τὴν Γεν. Διοίκησιν αὐτῆς.

Διὰ τῆς ἐν Κρήτῃ διοικήσεώς του ὁ κ. Λουκάς Κανακάρης Ρούφος ἐφείλκε τὴν ἑκδοτικὴν καὶ πάντοτε ἐκδηλουμένην εὐγνωμοσύνην τῶν Κρητῶν. Κατὰ τὸ 1915 κατηργήθη ἡ Γεν. Διοίκησις Κρήτης καὶ ἐξελέγη πάλιν βουλευτὴς Πατρῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Μαΐου τοῦ 1915.

Σχετικῶς μὲ τὴν ἐν Κρήτῃ Γεν. Διοίκησιν τοῦ κ. Λουκά Κανακάρη Ρούφου ἀξίζει νὰ ἀναφερθοῦν τὰ ἀκόλουθα δύο ἔγγραφα, ἢτοι ἐν τηλεγράφημα τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τὸ ἕτερον τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου καὶ μία σκια-

γραφία τοῦ ἀνδρὸς ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου δημοσιογράφου Βλάση Γαβριηλίδη, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἀκρόπολις» τὴν 16 Φεβρουαρίου 1915, ἔχοντα οὕτω:

Τηλεγράφημα τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1914 τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὸν Γεν. Διοικητὴν Κρήτης κ. Α. Κανακάρην Ρούφου.

Κύριον Ρούφου Γενικὸν Διοικητὴν Κρήτης,

Ἐπὶ ἐκπληρώσει ἐνιαυσίας εὐδοκίμου ἡμῶν ἡμερησίου Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἠδύκνησε νὰ μίσση ὑμᾶς ἱπότην τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτήρος καὶ προαγάγη ὑμᾶς εἰς τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ αὐτοῦ Τάγματος. Συγχαίρω ἀπὸ καρδίας. **Βενιζέλος.**

Τηλεγράφημα τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου δημοσιευθὲν εἰς τὸ φύλλον 16 (τεύχος πρῶτον τῆς 11ης Ἀπριλίου 1915) εἰς τὸ παράρτημα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐν Κρήτῃ.

Κύριον Λουκᾶν Κανακάρην Ρούφου

Χανιά

Εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς ἐπὶ τῇ λήξει τῆς ἡμετέρας εὐδοκίμου ἐν Κρήτῃ ἡμερησίου, ἐκφράζομεν ὑμῖν πλήρη τὴν ἡμετέραν εὐφροσύνην.

Κωνσταντίνος Β'.

«Ἀκρόπολις» 16 Φεβρουαρίου 1915 (ἰδιοκτ. Βλ. Γαβριηλίδης).

Μία σκιαγραφία ὑπερυπουργοῦ.

Ὁ Ρούφος. Ἡ «Ἀκρόπολις» θεωρεῖ καθήκον τῆς νὰ προλογίσῃ τὴν κατωτέρω ὑπὸ παρακολουθήσαντος τὸ πολιτικὸν στάδιον

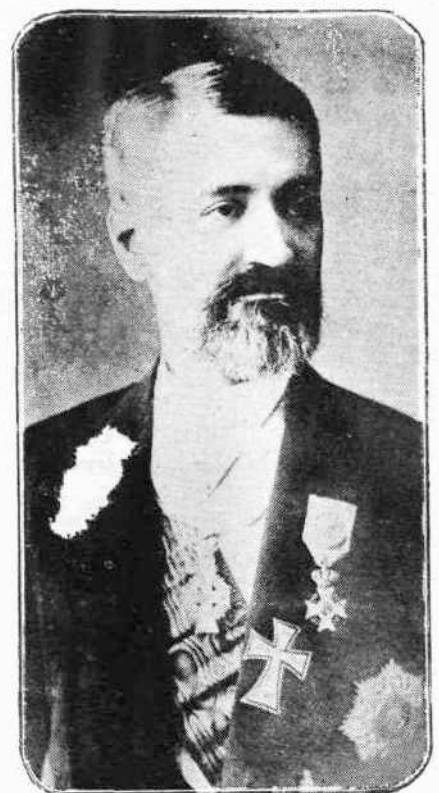
ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΡΟΥΦΟΣ

τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Λουκά Κανακάρη Ρούφου δημοσιευμένην σκιαγραφίαν. Διὰτὶ ἐνόμισε μετὰ τὰς σκιαγραφίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν ὑπουργῶν του νὰ παραθέσῃ καὶ τὴν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης. Ὁ πρῶτος τίτλος τῶν ὀλίγων αὐτῶν γραμμῶν ἀπαντᾷ εἰς τὸ εἶδος. Πλὴν τοῦ ὅτι ἡ θέσις ἐνὸς Γεν. Διοικητοῦ πρὸ τῆς νέας περὶ ἀφομοιώσεως νομοθεσίας ἦτο θέσις ὑπουργοῦ, ἀφ' οὗ ὑπουργοὶ κυρίως τὴν ἔχουν καταλάβῃ, ἀλλὰ τὸ σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον ἐδιοίκησε τὴν Κρήτην ὁ κ. Ρούφος ὑπῆρξε τοιοῦτον, ὅστε νὰ νομίζῃ κανεὶς, ὅτι ἐκεῖ ἐγίναν τὰ ἀποκαλυπτήρια, ὅχι πλὴν νέου τρόπου διοικήσεως, ἀλλὰ νέου πολιτεύματος. Ἐνὸς πολιτεύματος προσοικτιοῦ, ἀντικοινοβουλευτικοῦ καὶ ἐξόχως λαϊκοῦ. Τόσον ὥστε, ὁ τίτλος τοῦ Γεν. Διοικητοῦ, ἐν ᾧ γεννοῦσε σὴν εἰς τὰ στέγαν τῶν Κρητικῶν, καθ' ὃ ὑπενημύζων τὸ ἀξίωμα Τοῦρκων πρῶτον, νὰ καταστήσῃ δημοκρατικώτατος καὶ ὑπερλαϊκός, ὁ δὲ κ. Λουκάς Ρούφος, ὡς προσφερόμενος παρατηρεῖ ὁ κατωτέρω σκιαγραφεὺν αὐτόν, νὰ παρίσταται εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ, ὅχι μόνον ὁ πανυπουργός του, ἀλλὰ καὶ ὁ πανβουλευτής του.

Ὁ κ. Λουκάς Ρούφος ἀνεδείχθη πράγματι ὁ Κάλλαυ τῆς Κρήτης. Μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ἐκείνος ἔκαμε διὰ τὴν Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίνην ἐντὸς δεκαπενταετίας, ὁ κ. Ρούφος θὰ συνετέλει ἐντὸς πενταετίας, ἐάν δὲν ἐσπεύδῃ ὁ κοινοβουλευτισμὸς νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ θέμα τῶν προόδων, τὰς ὁποίας ἐπιτελεῖ ἐν περιβλεπτοῦ τῆς Ἑλλάδος τμήμα, ὅταν δὲν κυβερνᾶται κοινοβουλευτικῶς.

Αὐτὰ δέ, ποῦ ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν συνετέλεσε, βέβαια ἐπισκιάζουσι τὴν ἐντὸς ἰσοχρόνου διαστήματος δράσιν τοῦ Κάλλαυ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀπεκαλύφθη, ἐκείνος ποῦ λέγ. οἱ Γάλλοι: «*Prophète sur un écueil*». Καθηγητὴς, «*διδάσκαλος ἐνεργείας*». Πάν ὅ,τι σκέ-

πτεται, πᾶν ὅ,τι διασθάνεται, προτοῦ καλὰ τὸ διασθᾶνθῃ καὶ τὸ σκεφθῆ, ἐννοεῖ νὰ τὸ μεταβάλῃ εἰς ἐνεργείαν. Διὰ τοῦτο πᾶν ὅ,τι σκεπτεται τὸ σκεπτεται, οὕτως ὥστε νὰ εἶνε ἐφαρμοσίμων. Οὕτω ἐξηγεῖται αὐτὸ τὸ θαῦμα τὸ ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον τὸν ἀναδεικνύει ἐνα τῶν μεγίστων δημοσυργικῶν καὶ οργανωτικῶν διοικητικῶν τῆς Νέας Ἑλλάδος, τῆς ἐξόχου ἐπιτυχίας τοῦ νόμου περὶ ἀγροφυλακίας. Ἐνα τέτοιον νόμον πολεμοῦν νὰ τὸν κωφεροῦσιν καὶ νὰ τὸν γεννήσουν μίαν γενεὰ, διὰ νὰ μὴ εἰπωμεν δύο, βουλαὶ καὶ κυβερνήσεις τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος καὶ ὅ,τι κωφεροῦσαν ἐπάθαινε ἀποβολὴν καὶ ὅ,τι γεννοβολοῦσαν, ἀπεδεικνύετο τέρως, αὐτὸς δὲ ὁ Ρούφος ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, ἐναντίον τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν τῆς Κρήτης, ἐναντίον τῶν ἐπιτεκτονῶν τῶν κοινοτικῶν Χανίων, Ἡρακλείου καὶ Ρεθύμνης, ἐναντίον πολιτικῶν τῆς Κρήτης βαθυτάτης πείρας καὶ ὀξυτάτου νοῦ, τὸν συνέλαβε, τὸν ἐγέννησε, τὸν ἐφήρμοσε καὶ τὸν ἐώρτασε θριαμβεύων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠ. ΡΟΥΦΟΣ

Οἱ δὲ ἐπιτεκτότεροι, ὅσοι τὸν ἔκλειαν τοιαύτην καινοτομίαν ἀποτολμώντα, τὴν τὸ ὁμολογοῦν: «*Ἐνίκησε. Εἴμεθα εἰς τὴν πλάνην*».

Τὴν αὐτὴν ἐπιτυχίαν εἶχε διὰ τὰ δημόσια ἔργα καὶ διὰ τὰς πλουτοπαραγωγικὰς δυνάμεις τῆς Κρήτης. Διοικεῖν δι' αὐτοῦ ἐσημάνει ἐμπλουτισμὸν, ἐκπολιτισμὸν, δημοσυργίαν συγκοινωνίαν, κίνησιν, μεταρρυθμίσει, πρόοδον φυσικὴν, πρόοδον ἠθικὴν, πρόοδον κοινωνικὴν. Τὸ μάτι του, ὅπου βλέπει δυνάμιν μαγνητίζεται καὶ ἀντιμαγνητίζεται τὴν καλεῖ ὑπερηβιά του. Οὕτω ἐξρημοποίησε τὸν μέγαν Ραϊνόλδον Δημητριάδην, τὸν ποιήσαντα θαύματα ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, τὴν γαλλικὴν ἀποστολὴν διὰ τὴν συγκοινωνίαν τὴν γερμανικὴν καὶ λιμενικὴν τῆς Κρήτης, τοὺς ἑλληνας γεωπόνους διὰ τὴν ἐλαιοκομίαν, τὸν Πρῶτανιν τῶν δικαστικῶν τῆς Νέας Ἑλλάδος Χρήστον Παλαμᾶν διὰ τὴν φωτεινὴν καὶ ἀνοικτορίζοντα διοίκησιν.

Πῶς ὁ κληρονομήσας ἕνα ἀπὸ τὰ κοτζαμπασικώτερα, ὡς πρὸς τὴν ἱστορικὴν καταγωγήν των, καὶ συναλλακτικώτερα, ὡς πρὸς τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐξέλιξιν κόμματα, μετέβαλε τὴν διοίκησιν του εἰς τὴν Κρήτην εἰς ἀληθινὴν ἱερατελείαν, ἀντικαταστήσας τὴν συναλλαγὴν μὲ τὰ ἀγαθὰ τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ; Τὴν λύσιν αὐτὴν τοῦ αἰνίγματος δὲν μᾶς τὴν δίδουσι αἱ πολιτικαὶ ψυχολογικαὶ μᾶς γνώσεις.

Διὰ τοῦτο τὸν Λουκᾶν Ρούφου ἐθεωρήσαμεν ὡς ἀληθινὸν φαινόμενον ἀπὸ τὰ εὐελπιστικώτερα τοῦ μεταρρυθμικοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπίσης ὁ κ. Βενιζέλος εἰς δηλώσει του, εἰς τὴν Βουλὴν, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1914 περὶ τοῦ κ. Λουκά Κανακάρη

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΡΟΥΦΟΣ

Ρούφου είτε τὰ ἔξῃς: «Ἐμὶ ἀποχρῶμενος νὰ προλογίσω, ὅτι τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ ἐντεταλμένος τῆς Κυβερνήσεως ἐν Κρήτῃ (κ. Λουκᾶς Κανακάρης Ρούφος) τὰ ἐκλήθη κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος ἀπέσπασε τὴν πλήρη ἐπιδοκιμασίαν τῆς Κυβερνήσεως».

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1915, ὅτε ἐξεδηλώθη ἡ ὀριστικὴ διαφωνία μετὰ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ κ. Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ὁ κ. Ρούφος διεφώνησε πρὸς τὸν κ. Ἐλ. Βενιζέλου, τοῦ ὁποῖου ἦτο ἕως τότε πολιτικὸς φίλος, καὶ διεξήγαγε δξύτατον κατ' αὐτοῦ ἀγῶνα.

Ὁ κ. Λουκᾶς Κανακάρης Ρούφος διετέλεσεν ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς κυβερνήσεως Καλογεροπούλου τὸ 1916.

Κατὰ τὸ 1917 ἐφυλακίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου, καταδικασθεὶς εἰς πολυετὴ εἰρκτήν, διὰ τὰς πολιτικὰς τὸν ἀντιλήψεις, ἀπεφυλακίσθη δὲ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1920 διὰ Βασιλικῆς χάριτος. Ἐπίσης, ὡς ἐξήλθε τὸν φυλακῶν, ἀπέτελεσε μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἠνωμένης Ἀντιπολιτευσεως, ἐκλεγείσας κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τοῦ Νοεμβρίου 1920 βουλευτῆς Ἀχαϊοῦ.

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1922 παρελήθη, λόγω προσωπικῆς ἐκτιμῆσεως, ὑπὸ τοῦ ἀει-

ΡΟΔΗΣ ΛΟΥΚΑ Κ. ΡΟΥΦΟΣ

μνήστου Δημ. Γούναρη, πρωθυπουργοῦ τότε, νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἀνελάβε τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, καίτοι δὲν ἀνήκεν εἰς τὸ λαϊκὸν κόμμα, ἀντιπροσωπεύσας οὕτω τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ μέγα συνέδριον τῆς Γενεύης τὸ 1922.

Κατὰ τὴν ἐκπομπὴν τῆς Ἐπαναστάσεως Πλαστήρα, Ὀκτώβριον 1922, τῷ ὑπεδείχθη ν' ἀναχωρήσῃ ἐξ Ἑλλάδος κατ' ὃ ἀνεπιθύμητος. Ἀπουσίας οὕτω εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἐπὶ 18 μῆνας, περιώδενσεν ἀνά τὴν Γερμανίαν, Αὐστρίαν καὶ Ἰταλίαν.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1925 ἐκλήθη τηλεγραφικῶς ἐκ Πατρῶν ὑπὸ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ κ. Θεοδ. Παγκαλίου καὶ παρελήθη ν' ἀναλάβῃ προσωρινῶς τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας Μετὰ τινὰς δὲ ἡμέρας τῷ ἀνετέθη τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ ὁποῖον καὶ διεύθυνε μέχρι τῆς 25ης Αὐγούστου 1926.

Ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ κ. Λουκᾶς Κανακάρης Ρούφος, εἶνε ὁ πρῶτος ἐγκαινιάσας τὴν πολιτικὴν τῆς διαλύσεως τῶν μετὰ τῆς Ἰταλίας παρεξηγήσεων, μεταβὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ αὐτοπροσώπως εἰς Ῥώμην τὸν Μάρτιον τοῦ 1926, ἐπιτυχῶν δὲ ἀπολύτως τοῦ ἐπιδιωχθέντος σκοποῦ. Ὑπέρομαχος ἐπίσης τῆς πολιτικῆς τῆς στενῆς συνεννοήσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Σερβίας, διεξήγαγε διαπραγματεύσεις διὰ τὰ ἐκχωρητὰ Ἑλληνοσερβικὰ ζητήματα καὶ ὑπέγραψε τὴν 17ην Αὐγούστου 1926 τὰς Ἑλληνοσερβικὰς συμβάσεις καὶ τὴν μετὰ τὴν Ἑλλάδος καὶ Σερβίας συνθήκην συμφωνίας ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς υπογραφῆς τῶν Σερβοϊταλικῶν συμφωνιῶν τοῦ Νετσίνο.

Ἰωάννης Θ. Ρούφος, ἀριθ. 23, ἀπέθανεν εἰς νεαρὰν ἡλικίαν.

Ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΟΥΦΟΣ

Βασίλειος Θ. Ρούφος, ἀριθ. 24, νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ κ. Λ. Καν. Ρούφου. Κατετάγη ὡς ἐθελοντὴς κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1912-1913, λαβὼν ἐνεργὸν μέρος εἰς αὐτούς. Κατ' ὃν χρόνον ὑπηρετεῖ ἀκόμη εἰς τὸν στρατὸν, ἐξελέγη βουλευτῆς Πατρῶν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἀδελφοῦ του κ. Λουκᾶ Κανακάρη Ρούφου, ὡς ἀποδεχθέντος τὴν θέσιν τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης.

Κατὰ τὸ 1917 ἐφυλακίσθη καὶ αὐτὸς διὰ τὰ πολιτικὰ του φρονήματα καὶ ἀπεφυλακίσθη μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1920. Ἐκτοτε δὲν ὑπέβαλεν ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ ἢ μόνον κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Νοεμβρίου 1926, ὅτε καὶ ἐξελέγη βουλευτῆς Πατρῶν, τοῦ ἀδελφοῦ του κ. Λουκᾶ Κανακάρη Ρούφου μὴ ἐκθέσαντος ὑποψηφιότητα.

Θάνατος Κανακάρης Ρούφος, ἀριθ. 25, ἀπέθανεν εἰς νεαροτάτην ἡλικίαν.

Ἰωάννης Γ. Ρούφος, ὁ ἀλησμόνητος τῆς «Ἐικονογραφημένης» φίλος καὶ συμπαθὴς πολιτευτῆς Πατρῶν, ἀριθ. 26, υἱὸς τοῦ, ὑπ' ἀριθ. 10, Γεωργίου Ρούφου. Διεδέχθη τὸν πατέρα του εἰς τὴν πολιτικὴν, ἀσχολήσας μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὰ πολιτικὰ τοῦ νομοῦ Ἀχαϊοῦ. Εἶχε μεγάλην ἐπιδειξιότητα εἰς τὴν συγκράτησιν καὶ αἴθρῃσιν τῆς δυνάμεως τοῦ

Ο ΠΟΛΙΤΕΥΤΗΣ ΑΧΑΪΟΗΛΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΡΟΥΦΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ

πολιτικῶν κόμματός του. Ἐξελέγετο ἀνελλιπῶς βουλευτῆς ἀπὸ τοῦ 1899, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπολιτεύθη, μέχρι τοῦ 1908, ὅτε ἀπέθανε ἄγαμος.

ΟΙ ΤΡΥΦΕΡΟΙ ΒΛΑΣΤΟΙ

Ρόδης Δ. Κανακάρης Ρούφος, ἀριθ. 27, υἱὸς τοῦ κ. Λουκᾶ Κ. Ρούφου καὶ τῆς συζύγου του Ἐλένης, τὸ γένος Ἀριστ. Παπαγεωργακοπούλου, γεννηθεὶς τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1924.

Θάνατος Βασ. Ρούφος, ἀριθ. 28, υἱὸς τοῦ κ. Βασιλείου Ρούφου καὶ τῆς συζύγου του Ζηνοβίας, τὸ γένος Ν. Φραγκούλη, γεννηθεὶς τὸν Σεπτέμβριον 1922.

Ἡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ

Ἡ οἰκογένεια αὐτῆ-Κανακάρη-γόνος τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν Νοταρᾶ τῆς Κορίνθου, ἐμφανίζεται τὸ πρῶτον ἐν Πάτραις διὰ τοῦ **Κυριαζῆ Κανακάρη**, ὃν ἀναφέρει ἡ ἱστορία τῶν Πατρῶν τοῦ Στεφάνου Θωμοπούλου. Τούτου τέκνα ἦσαν ὁ - ὑπ' ἀριθ. 2 - **Λουκᾶς**, ὁ ὁποῖος ἐφρονεῖτο ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ὁρλώφ.

Ὁ **Ρόδης Κανακάρης**, ὑπ' ἀριθ. 3, ἐκ τῶν γραφομένων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Σάθα καὶ τῶν ἀνακαλυφθέντων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐγγράφων ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἐνετίας ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Σπυρίδωνος Λάμπρου, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἀρχόντων τῶν Πατρῶν. Κατὰ τὰς αὐτὰς δὲ πληροφορίας ἴσκει μεγίστην ἐπιβολὴν ἐπὶ τῶν Τούρκων μέχρι τοιοῦτον σημείου, ὥστε, κατὰ τὸ 1780, ἐπέτινε νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ περιφέρεια Πατρῶν ἀπὸ τὸν κεφαλικὸν φόρον. Συγχρόνως κατόρθωσε νὰ δοθῇ καὶ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν τοπικὴν Ἑλληνικὴν πολιτοφυλακίαν νὰ συλλαμβάνῃ καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς παρεκτροπομένους Τούρκους ἄγαδες, τὸ ὁποῖον δικαίωμα δὲν εἶχε μέχρι τότε.

Ἀγγελικὴ Κανακάρη Ρούφου, ὑπ' ἀριθ. 4, γνωστὴ διὰ τὴν ὑπέροχον καλλονὴν τῆς, ὡς γράφει ἡ ἱστορία τῶν Πατρῶν τοῦ Στεφάνου Θωμοπούλου, ἠράσθη τοῦ προύχοντος Μπενιζέλου Ρούφου, ἀριθ. 5, ὅστις καὶ τὴν ἐξήχτησεν εἰς γάμον. Τὸ συνοικεσίον τοῦτο ἀπέκρουσεν ἡ οἰκογένεια Κανακάρη, διότι ὁ Μπενιζέλος Ρούφος ἦτο καθολικὸς

τὸ θρησκειομα. Παρὰ τὴν ἄρνησιν ἐν τούτοις τῆς οἰκογενείας Κανακάρη, οἱ δύο νεαροὶ ἐρωτευμένοι ἀλληλαπήθησαν καὶ μετέβησαν εἰς Κορίνθον πλησίον τῶν συγγενῶν τῆς Ἀγγελικῆς, τῆς οἰκογενείας Νοταρᾶ, ὅπου καὶ ἐτετέσθη ὁ γάμος τῶν.

Μετὰ τὸν ὑπὸ τῶν Τούρκων φόνον τοῦ ἀδελφοῦ του Λουκᾶ, ὁ Ρόδης, ὑπερῆλξε πλέον καὶ ἄγαμος, συνεφιλώθη μετὰ τὴν ἀδελφὴν του Ἀγγελικὴν καὶ τὸν γαμβρὸν του, ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως τὰ τέκνα τῶν βαπτισθῶσιν εἰς τὸ ὀρθόδοξον δόγμα, διὰ νὰ μὴ ἐξαλειφθῇ δὲ τὸ ἱστορικὸν ὄνομα Κανακάρης, ἐλλείψει ἀπογόνων, ἤξιώσεν, ὅπως παραμεινῇ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ Ρούφου καὶ τὸ ὄνομα Κανακάρη, νὰ φέρονται δὲ τούτο οἱ τῶν ἀπογόνων του φέροντες ὀνόματα Θάνατος, Λουκᾶς καὶ Ρόδης.

Ὁ ὄρος οὗτος τηρεῖται ἀπαρεγκλιτῶς μέχρι σήμερον ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Κανακάρη - Ρούφου. Ὁ Ρόδης Κανακάρης ἐληροδότησεν ἐπίσης τὴν μεγίστην τὸν περιουσίαν εἰς τὸν ἐπ' ἀδελφῇ ἀνεψιῶν του Ἀθανάσιον Κανακάρη-Ρούφον

ΟΙ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΙ

ΜΙΑ ἄλλη οἰκογένεια, ἥτις προσέφερε σημαντικὰς υπηρεσίας εἰς τὸν Ἀγῶνα τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ Ἔθνους εἶτε διὰ τῶν πλοίων τῆς, ὡς πυροπολικῶν κλπ. εἶτε διὰ χρηματικῶν εἰσφορῶν, ἦτο ἡ οἰκογένεια τῶν Ψαριανῶν Χατζηκυριακῶν.

Ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἄλλων ἐγγράφων, ἅτινα ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, ἡ οἰκογένεια τῶν Χατζηκυριακῶν ἐμφανίζεται τὸ πρῶτον εἰς τὰ Ψαρὰ ὡς οἰκογένεια ἐφοπλιστῶν, τῆς ὁποίας τὰ πλοία ἐκβέρνον ἢ αὐτοπροσώπως μέλη τῆς οἰκογενείας ἢ μισθοιοὶ πλοίαρχοι.

Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ὁρλώφ, τὸ 1769, ἡ ἱστορία ἀναφέρει, ὅτι μετέσχεν αὐτοπροσώπως τῆς κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο γενομένης ναυμαχίας παρὰ τὸν Τσεσμέ ὁ Γεώργιος Χατζηκυριακὸς μετ' ἴδιον πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίηθη, κατὰ τὴν ναυμαχίαν ἐκείνην.

Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 οἱ Χατζηκυριακοὶ μετέσχον συνεχῶς τοῦ ἀγῶνος μετ' ἑξ ἰδιόκτητα πλοία των, χρησιμοποιούμενα κυρίως ὡς καταδρομεῖς. Ἡ ἱστορία τῶν Ψαρῶν ἀναφέρει συμμετοχὴν τῶν Χατζηκυριακῶν εἰς πολλὰς ναυμαχίας κατὰ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, μεταξὺ τῶν ὁποίων, τῆς Ἐρεσσού, Φώκαις κ.λπ. Ὁμοίως ἐπανελημμένους μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν Χατζηκυριακῶν, ὡς οἱ Γεώργιος Κωνσταντίνος καὶ Νικόλαος ἦσαν μέλη τῆς δημογεροντίας Ψαρῶν. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἡρωϊκῆς ταύτης νήσου οἱ Χατζηκυριακοὶ ἐγκατεστάθησαν, ἀνευ ὀβλοῦ ὁμοῦ πλέον, εἰς Αἴγιναν, ἐνῶ ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς μετ' ἀρκετὰς δεκαετηρίδας ἀναγνωρίσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς κληρονόμους τῶν Χατζηκυριακῶν, ἡ οἰκογένεια αὕτη προσέφερε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἐπαναστάσεως διὰ τὴν συντήρησίν της 414,000 χρυσὰ φράγκα.

Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς εἰς Αἴγιναν ἡ οἰκογένεια Χατζηκυριακῶν, τῇ οἰκονομικῇ ἀγωγῇ τῆς οἰκογενείας Κωνστανταίου, κατόρθωσε νὰ κατασκευάσῃ μικρὸν πλοῖον καὶ ἐπανελάβον τὰς ἐργασίας των, ἐγκατασταθέντες ὀλίγα ἔτη βραδύτερον μονίμως πλέον εἰς Σύρον. Εἰς ἐκ τῆς οἰκογενείας Χατζηκυριακῶν δὲν φαίνεται, ὅτι μετέσχε τοῦ Ἀγῶνος κατὰ τὸ 1821, τούτο ὁμοῦς οφείλεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι εἶχε συλληφθῆ ἀιχμάλωτος ὑπὸ Ἀλγερινῶν πειρατῶν, ἀπελευθερωθεὶς μετὰ πολὺ χρόνον διὰ καταβολῆς λύτρων. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν

τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ 1835, ἐγεννήθη ὁ Νικόλαος Χατζηκυριακὸς, ἐπεδόθη δὲ εἰς τὰ ἐφοπλιστικὰ καὶ ἦτο ἰδιοκτῆς 6 πλοίων. Οὗτος ἀπέθανε τὸ 1916, ἀφήσας τέκνα τοὺς Ἀλέξανδρον, Ἀνδρέαν, Γεώργιον καὶ δύο θηγατέρας τὴν κυρίαν Ἀριστ. Κανάρη καὶ τὴν κυρίαν Χατζηκυριακίαν.

Ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Νικόλαου Χατζηκυριακῶν, ὁ **Ἀλέξανδρος**, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ναυτικῶν Δοξίμων, ἐξῆλθε δὲ αὐτῆς, τὸ 1893, ὡς σημαιοφόρος τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1897 μετέσχεν αὐτοῦ ὡς ὑπαρχος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11 τορπιλοβόλου ὑπὸ Κυβερνήτην τὸν ἀνθυποπλοίαρχον κ. Ἰωάν. Βρατσάνον, ἤδη ἀντιναύαρχον. Τὸ 1909 ὁ κ. Ἀλέξ. Χατζηκυριακὸς ἐξελέγη ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ μέλος τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1912-1913 ὡς ὑποπλοίαρχος τῶν ἀντιτορπιλικῶν «Βέλος» καὶ «Δόξα» μετέσχε τῆς ναυμαχίας τῆς Ἑλλης καὶ δύο ναυμαχιῶν κατὰ τῶν Τουρκικῶν καταδρομικῶν «Μετρητὴ» καὶ «Χαμηδιέ».

Τὸ ἔτος 1916 ὁ κ. Ἀλέξ. Χατζηκυριακὸς ἀκολούθησεν ἀνταντικὴν πολιτικὴν, διότι ἐθεώρει ταύτην συντρέχουσαν τὰ ἔθνικα συμφέροντα, χωρὶς νὰ εἶται Φιλελεύθερος, ἠκολούθησε τὸν κ. Βενιζέλου εἰς τὴν Θεσσαλονικίαν, ὅπου συνέπηξε τὸ κράτος τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ 1917, ὡς ἀντιπλοίαρχος, ἦτο κυβερνήτης τοῦ καταδρομικοῦ «Ἀβέρωφ», ἀμέσως δὲ κατόπιν ὡς κυβερνήτης αὐτοῦ μετὰ τεσσάρων ἀνιχνευτικῶν συνέπραξε μετὰ τοῦ Συμμαχικοῦ στόλου εἰς Μοῦδρον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀγγλοῦ ναυάρχου, τιμηθεὶς διὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ παρασήμου τοῦ Λουτροῦ καὶ ἐγγράφως διὰ πολλῶν ἐγκαριστιῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἀγγλικοῦ Ἐπιτελείου διὰ τὴν πολεμικὴν δρασίαν του.

Κατὰ τὴν κατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ 1918, εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Συμμαχικοῦ στόλου εἰς αὐτήν. Τότε ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὰς παραμονὰς τῆς εἰσόδου ἐστειλεν ὡς ἀρχηγὸν τὸν πλοίαρχον κ. Κακουλίδην, ἀνακληθέντα μετὰ 15 ἡμέρας, ἀνελάβε δ' ἐκ νέου τὴν ἀρχηγίαν ὁ κ. Χατζηκυριακὸς, τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ διπλωματικοῦ μέρους εἰς τὴν ἑξῆς.

Ἀκολούθως ὁ κ. Χατζηκυριακὸς, ὡς Κυβερνήτης πάντοτε τοῦ «Ἀβέρωφ» μετέσχε εἰς τὴν ἐκάνωσιν τῆς Σεβαστουπόλεως καὶ κατόπιν διαφρονήσας μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἀπε-

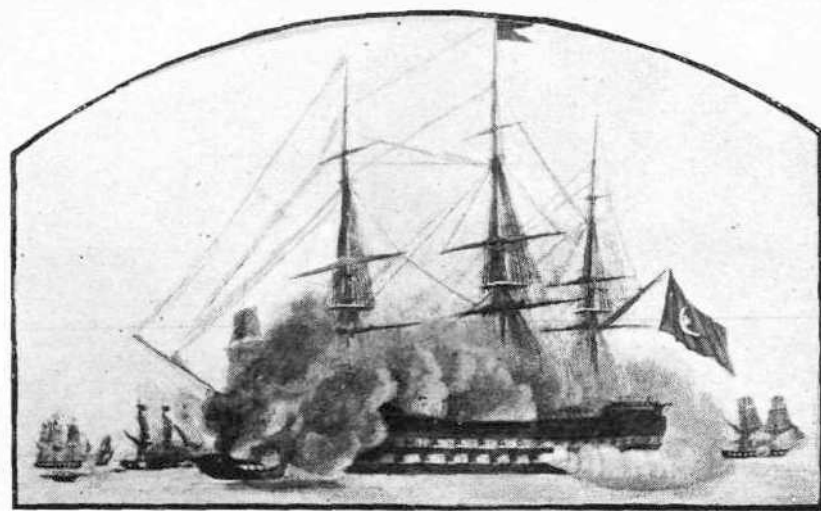
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ

σύρθη τῆς ἐνεργουῦ ὑπερησίας, παραδώσας, εἰς Σμύρνην τὴν κυβερνήσιν τοῦ «Ἀβέρωφ» εἰς τὸν πλοίαρχον κ. Μαυρουδῆν.

Κατὰ τὸ διάστημα 1920-1922 ὁ κ. Ἀλεξ. Χατζηκυριακὸς διέμενεν εἰς Ἀθήνας, μετὰ δὲ τὴν ἀφίξιν τῆς ἐπαναστάσεως Πλαστήρα ἐνταῦθα, ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ μέλος τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὴν ἐκλογὴν ταύτην τὴν ἀπέδεδχθη, πλὴν μετὰ τινὰς

μῆνας διεφώνησε καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στόλου. Ἡ διαφωρία αὕτη τοῦ κ. Χατζηκυριακοῦ εἰς τὴν Ἐπαναστατικὴν Ἐπιτροπὴν ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐκυβέρνα τότε τὴν χώραν ὑπὸ ἑξένου ἐγκεφάλου, διαμένοντος μάλιστα εἰς τὸ ἔξωτερικόν, τοῦ κ. Χατζηκυριακοῦ μὴ συμφωνοῦντος εἰς τοῦτο καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀναλάβῃ εὐθύνας.

Ἀκολούθως μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης ἀπεσύρθη οἰκιοθελῶς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀνεμίχθη ἐνεργῶς εἰς τὰς καταβληθείσας τότε προσπάθειάς πρὸς εἴσοδον τῆς χώρας εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν τροχίαν. Ἐκλεγείσθε βουλευτὴς Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1923, ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν τῆς κυβερνήσεως Παπαναστασίου, κατὰ τὰς ἀρχὰς 1924, ὑπῆρξε δὲ ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τοῦ Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ἐν Ἑλλάδι. Ὁ κ. Χατζηκυριακὸς ἐπρωτοστάτησε τότε, ὡς βουλευτὴς, διὰ τὴν ἐκδίωξιν τοῦ

ΜΟΙΡΑ ΨΑΡΙΑΝΗ ΥΠΟ ΤΟΝ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΕΙΣ ΕΡΕΣΣΟΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗΝ ΝΑΥΑΡΧΙΑΝ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΠΥΡΠΟΛΕΙ Ο ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΠΥΡΠΟΛΗΤΗΣ Κ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΪΣ

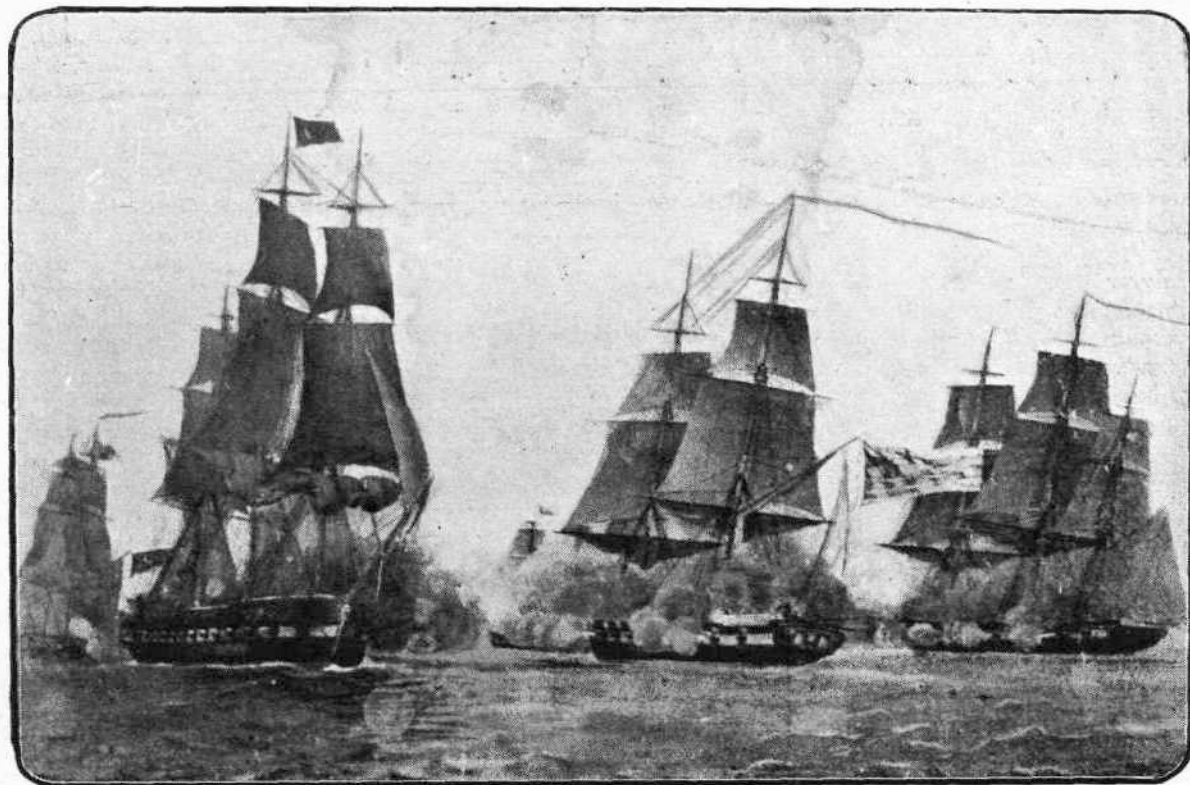
κ. Βενιζέλου, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1924, ζητήσαντος νὰ ἀναμιχθῇ ἐκ νέου ἐνεργῶς εἰς τὴν πολιτικὴν.

Τὸ 1925 πεισθεὶς, ὅτι αἱ ἐνέργειαι τῆς τότε Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δὲν ἦσαν, οὔτε εὐλοκρινεῖς, ἀλλ' οὔτε καὶ λυσιτελεῖς διὰ τὸν τόπον, ἐπρωτοστάτησε εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ στόλου. Χάρις ὅμως εἰς ἐνεργείας παρασηνιακὰς, πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς, ἀνεδείχθη ἄλ-

λος ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς καταλληλότερος δι' ἰδίου λόγους. Ὡς ἐκ τούτου ἠναγκάσθη νὰ ἀναλάβῃ τὸ χαρτοφυλάκειον τοῦ Ἐπιτελείου τῶν Ναυτικῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Θ. Παγκαλοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκράτησε ἐπὶ 5 1/2 μῆνας. Κατὰ τὴν ὑπουργίαν του ταύτην ὁ κ. Χατζηκυριακὸς ἀναδιοργάνωσε τὸν πολεμικὸν στόλον καὶ ὑπέγραψε συμβόλαια προμηθείας 6 ὑποβρυχίων, 6 ἀτμοκάτων, τῶν πολεμικῶν «Ἡφαιστου» καὶ «Ἀρεως» καὶ τῆς ἀνανεώσεως καὶ προμηθείας πολεμικοῦ ὕλικου.

Ἀναδιοργάνωσε ἐπίσης τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον καὶ κατέλαβε τὸ Ρωσικὸν Νοσοκομεῖον. Ἀνέλαβε ἐπίσης ἐπὶ ἓνα καὶ ἕμισυ μῆνα τὸ χαρτοφυλάκειον τοῦ Ἐπιτελείου τῶν Ἐξωτερικῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπουσίας τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Κ. Ρέντη.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1926, διαφωνήσας μετὰ τὸν κ. Πάγκαλον, διότι ἐθεώρει, ὅτι κακὴν ὁδὸν ἤρχισε ν' ἀκολουθῇ,

Ο ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΜΟΙΡΑΣ ΨΑΡΙΑΝΗΣ ΝΑΥΜΑΧΕΙ ΜΕ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΕΣΘΘΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ Ο ΣΤΟΛΑΡΧΟΣ

παρητήθη. Τὸν Μάρτιον τοῦ ἰδίου ἔτους προσεπάθησε νὰ ἀνατρέψῃ τὸν κ. Θ. Παγκαλον, ἀλλ' ἡ κίνησις του αὕτη ἐματαιώθη, διότι ἐπροδόθη ὑπὸ τινῶν ἐκ τῶν μεμνημένων ἀξιωματικῶν.

Ὁ κ. Ἀλεξ. Χατζηκυριακὸς ἐνυμφεῦθη τὴν θυγατέρα τοῦ Θεοδώρου Γκίκα, ἔξ Ὑδρας, καὶ ἀπέκτησεν ἐν τέκνον ὀνόματι Νικόλαον, ἡλικίας ἤδη 21 ἔτους.

Ἀνδρέας Χατζηκυριακὸς, ἀδελφὸς τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Χατζηκυριακοῦ, ὅστις ἔδρασε ἐν Ζυρίχῃ, ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν τοιμῆτων. Τὴν βιομηχανίαν ταύτην ὁ κ. Ἀνδρέας Χατζηκυριακὸς ἐγκατέστησε διὰ πρώτην φορὰν εἰς Ἰσπανίαν, Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν. Ὁ κ. Ἀνδρέας Χατζηκυριακὸς ἐξελέγη βουλευτὴς τὸ 1906, ἀκολουθῶς ὅμως ἀπέχωρησε τῆς πολιτικῆς. Ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως Πλαστήρα ἐγένετο τιμῆς ἐνεκεν Ἐπρωτὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἦδη εἶνε Πρόεδρος τῶν Βιομηχανῶν.

Ὁ τρίτος ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὀνόματι **Γεώργιος** ἦτο ἐφοπλιστὴς, δράσας ποικιλοτρόπως, ἀπέθανε δὲ ἔξ αἰφνιδίου θανάτου τὸ 1921.

Ὁ υἱὸς τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Χατζηκυριακοῦ **Νικόλαος** ἀπελύθη πρὸ τινῶν ἡμερῶν τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὑπηρετήσας τὴν θητείαν του, ἐπέδειξε δὲ ἀπὸ νεωροτάτης ἡλικίας μεγάλην κλίσιν εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Ὁ Νικόλαος προσέλαβε καὶ τὸ μητρικὸν ἐπώνυμον Γκίκας, διότι εἶνε ὁ τελευταῖος ἀπόγονος, φέρει δὲ τὸ

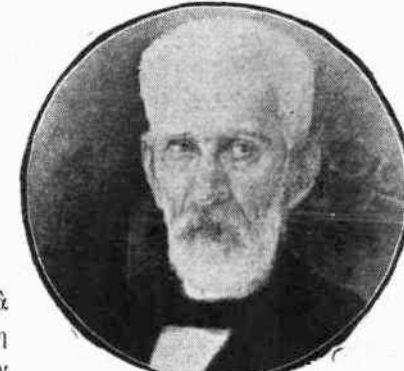
ὄνομα **Νικόλαος Χατζηκυριακὸς Γκίκας**. Ἴνα συμπληρωθῇ τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν ζωγραφικὴν μετέβη εἰς Παρισίους πρὸς τετραετίαν, ὅπου παρέμεινε ἐπ' ἀρχαῖον χρόνον. Εἰς Παρισίους διοργάνωσε καὶ ἐκίδεσιν τῶν ἔργων του.

Ὡς ζωγράφος ὁ κ. Νικόλαος Χατζηκυριακὸς-Γκίκας ἐπέσπασε λίαν κολακευτικὰς κρίσεις εἰδικῶν.

Ἐγράφησαν περὶ αὐτοῦ ἄρθρα εἰς περιοδικὰ, ὅπως τὰ «Cahiers d'Art», «L'Art Vivant», «La Renaissance», «Drawing and Design» κ. ἄ. καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας «Journal des Débats», «Figaro», «Presse», «Intransigent», «Patrie», «Petit Parisien», «Paris-Midi», «Kolonische Zeitung», «Neue Pariser Zeitung», «Gazeta Literaria», «Journal des Hellènes», κτλ. ὡς καὶ εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν τύπον, ὑπὸ κριτικῶν ὅπως οἱ Maurice Raynal, Paul Fierens, E. Jériade, Vanderpyl, Waldemar George, Sébastia Gaseh κ. ἄ. Μεταξὺ αὐτῶν ὁ Marcel Sauvage εἰς ἄρθρον του περὶ τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν εἰς Παρισίους, δημοσιευθὲν ἐν Comcedia, λέγει περὶ αὐτοῦ, ὅτι «εἶναι ἴσως ἡ ἀποκαθάρσις τῆς Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς εἰς τὸ Παρίσι» καὶ «ὁ ἕλεος ἐνὸς κλασσικοῦ πνεύματος, προσηρμοσμένου ὅμως εἰς τὰς βαθεῖας σημερινὰς τάσεις».

Ἡ οἰκογένεια **Γκίκα**, τῆς ὁποίας ἀπόγονος εἶνε ἡ κυρία Ἀλεξ. Χατζηκυριακοῦ, ἔδρασε κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821 μετὰ προσφορὰν 1.000.000 χρυσῶν φράγκων εἰς μετρητὰ καὶ ιδιόκτητα πλοῖα.

Ἡ οἰκογένεια **Γκίκα**, Ἀλβανικῆς καταγωγῆς, εἶνε ἡ ὀδηγήσασα Ἀλ-

ΘΕΟΔ. ΓΚΙΚΑΣ

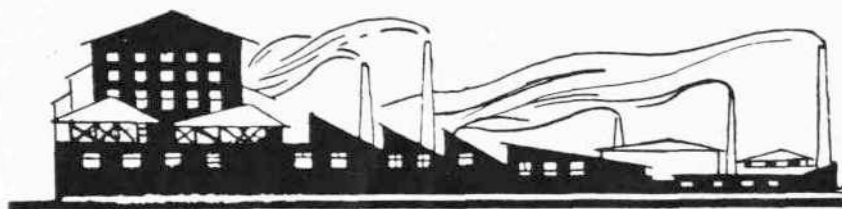
βανοῦς εἰς Ἑλλάδα πρὸ ἑτῶν τριακοσίων, ἐπειδὴ ἦτο ἀρχηγὸς πατριᾶς.

Εἶνε ἐπίσης βεβαιωμένος ἱστορικῶς, ὅτι εἰς Γκίκας μετὰ τὸν Οἰκονόμου εἶνε οἱ ἀναπετάσαντες τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως εἰς Ὑδραν, κατὰ τὸ 1821, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων του, στρέψας ἐναντίον τῆς πατρικῆς οἰκίας τὰ πυροβόλα τοῦ πλοίου του, ἀναγκάσας δ' οὕτω τὸν πρῶτον πατέρα του νὰ δεχθῇ τὴν ἐπανάστασιν. Ὁ **Θεόδωρος Γκίκας** διετέλεσεν ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν βουλευτὴς.

[Εἰς τὰ ἐφεξῆς τεύχη τῆς ἡ «Ἐικονογραφημένη» θὰ συνεχίσῃ τὰ ἱστορικὰ σημεῖα τῶν οἰκογενειῶν τοῦ Ἀγῶνος, παρακολουθοῦσα καὶ τὴν κατοῦσαν μέχρις ἡμῶν γενεαλογίαν αὐτῶν, εἰς τρόπον ὅστε αἱ σελίδες τῆς νὰ ἀποτελέσουν ἀληθῆ Χρυσὴν Βίβλον τοῦ Ἀγῶνος].

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΛΕΞ. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ-ΓΚΙΚΑΣ

ΑΙ ΠΗΓΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ο διαπρεπής συνεργάτης και φίλος της «Εικονογραφημένης» κ. Έμμ. Ι. Εμμανουήλ, γεννηθείς εν Αθήναις τῷ 1886...

Ἐθνὸν ἐν Γενεῇ 1925. Μέλος ἔξοχον ἐπιστημ. ἐταιρειῶν. Ἔργα του διατίθενται εἰς προσιτούς ἐρεῖνας, διδακτικὰ συγγράμματα καὶ μελέτας.

Ἡ Ἑλλάς ἐπροικίσθη παρὰ τῆς Φύσεως ὑπὸ δύο σημαντικῶν πλουτοπαραγωγικῶν παραγόντων, τῶν μεταλλείων καὶ τῶν λαματικῶν πηγῶν...

Αἱ λαματικά πηγαὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι περίπου 110, ἐξ ὧν αἱ ἡμίσειαι δημόσιαι καὶ αἱ λοιπαὶ ἰδιωτικά, κοινοτικά κλπ.

Τὰ πλεῖστα τῶν Ἑλληνικῶν μεταλλικῶν ὑδάτων ἔχουσι ἐπαρκῶς ἐρευνηθῆ. Ἀπὸ δεκαετίας δὲ περίπου ἴδιον τμήμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας...

φαρμακευτικαὶ οὐσίαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ψυχικὰ μέσα καὶ ἡ ἀγκάλη ἢ μητρική καὶ τὸ πάτριον ἔδαφος πρὸς τοὺς φθίνοντας ἐκ τῆς νοσταλγίας καὶ ἡ ψυχαγωγία πρὸς τοὺς μαραινόμενους...

Εὐτυχῶς, ὅτι προΐσταται τῶν λουτροπόλεων ρέκτης καὶ ἐπιδέξιος διευθυντὴς ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας ὁ κ. Ν. Λέκκας...

ΕΜΜ. Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΜΠΡΟΥΛΟΣ, ὁ ἐν τῇ ξένῃ τιμῆσὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, διάσημος συνθέτης, ὁ ὁποῖος ἐσοῦσά τὴν 50ετηρίδα του προσερχῶς. (Γελοιογρ. Ἀχιλ Ντίνο, Μπέν)

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑ,

ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΙΘΑΘΕΙ ΔΙΑΡΚΩΣ

Ὁ θεὸς ἰσχυροῦται δι' ἐπινοίας τῶν σοφῶν...

Ἡ Αἰθίοπια τοῦ Περιοδικῶ ἐξήγησε ἀπὸ τὸν σοφὸν φυσιοδίη κ. Ἀλ. Βονοῦ...

ΧΡΥΣΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ἀγαπητὲ φίλε,

Μοῦ ὑπενήμισος τι ἔγραφα πρὸ τῶν πηλοσμονῶ ἀκριθῶς πόσων—ἐτῶν εἰς τὴν «Εἰκονογραφημένην»...

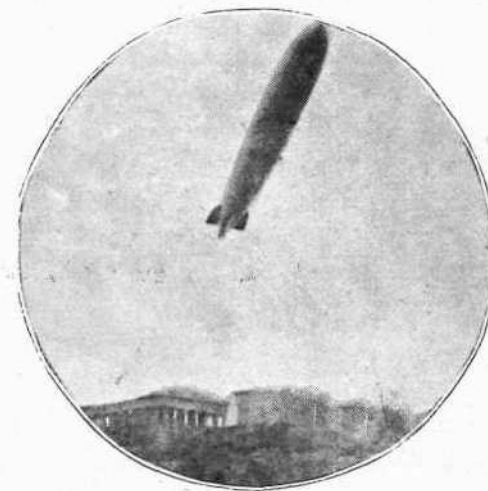
Χωρὶς φεῶ, νὰ τραπῶμεν τότε πρὸς τὰς χρυσοφόρους ἐκτάσεις τοῦ Klondike...

Παρήλθον ἔκτοτε τόσα ἔτη, ἐμεσολάβησαν γενονόντα εὐτυχῇ καὶ θειά, ἐξερράγησαν πόλεμοι καὶ ἐπῆλθον τῆς γῆς μεταβολαὶ φυσικαὶ καὶ τεχνικαὶ...

Τὴν στυγεράν λαίλαπα διεδέχθη ἡ νηνεμία, ἡ ὧς γαλήνη μετημφιεσμένη «Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν»...

Ἐν τῷ μεταξύ ὁμοῦ τούτῳ ἡ Τέχνη καὶ ἡ Ἐπιστήμη ἀνελιχθήσαν καὶ προάγονται εἰς θαυμῶν καταπλήσσοντα...

Σὰς πωλοῦν τὴν ὑγείαν εἰς σταγόνας, εἰς ἐνέσεις, εἰς εἰσπνοάς, εἰς ἀκτίνας! Σὰς πωλοῦν τὸ κάλλος, τὴν μνήμην, τὴν λήθην, αὐτὴν τέλος τὴν σφριγηλὴν νεότητα!

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΥΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ «ΚΟΜΗΣ ΖΕΠΠΕΛΙΝ», ΥΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Πρὸ 22 ἡδῆ ἐτῶν ὁ Ἄγγλος φυσιολόγος Starling ὠνόμασεν ὁμόνοιας τὰς οὐσίας, αἵτινες παράγονται ὑπὸ ὠρισμένων ἀδένων ἐσωτερικῆς ἐκκρίσεως...

Κατὰ τὸ ἔτος 1500, ὁ πανίστιος δόκτωρ Γιόχανες Φάουστ παρέδιδεν ἐν Βίτενμπεργκ τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν αἰώνιον κτήσιν τοῦ Διαβόλου...

Σήμερον ἀντὶ ὀλίγου χρυσοῦ, τὸ χημικὸν ἐργαστάσιον καθιστᾷ τὴν νεότητα εὐπρόσιτον ἐμπόρευμα εἰς τὴν διάθεσιν καὶ πάντων καὶ πασῶν...

Ὡς ἄλλεπεις καλέ μου φίλε, ἡ θρασύφρων Ἀνθρωπότης ἀναπλάσσει τὴν τε ἄψυχον καὶ ἐμφυχον ὕλην καὶ ἀποκαλύπτει τὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς...

Ἡ πρώτη ἀπίσιμα φαίνεται γενομένη ἀπὸ τὸν Αἰγύπτιον ἱερέα Ἐρμωνα, ζήσαντα τῷ 100 μ. Χ. ὅστις καὶ μᾶς ἐκληροδότησε μέθοδον κατασκευῆς χρυσοῦ...

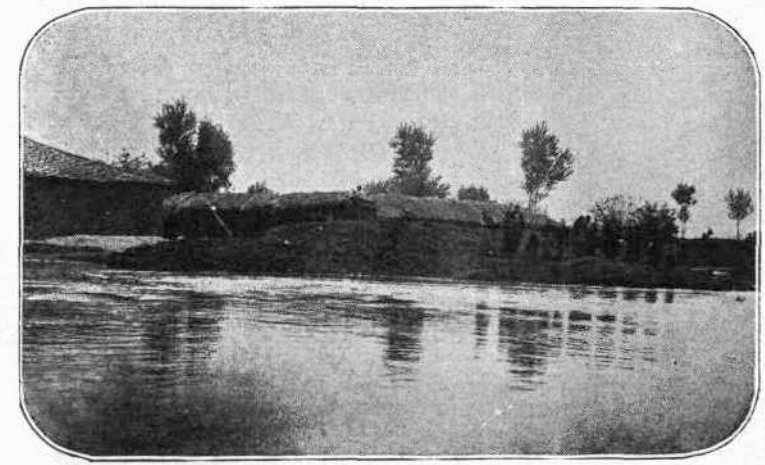

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ ΚΕ' ΜΑΡΤΙΟΥ
"Η δία τής λεωφόρου Πανεπιστημίου μεγάλη παρέλασις τής φρουράς Αθηνών.

Βραδύτερον εις νεοαλχημικός, ο Μεξικανός δόκτωρ Emmens, παρεσκεύασεν εξ Αργύρου εν αξιολύπητον απομίμημα Χρυσού, το καλούμενον Argentaurum, και έπειτα, πρό δύο μόλις ετών, ο γερμανός καθηγητής Mietho υπέπεσε — παρ' άλλην του την σοφίαν — εις την πλάνην του άλχημικού δράματος, πιστεύσας, ότι δια φυσικών δυνάμεων μετέτρεψε τον Υδράργυρον εις Χρυσόν. Παρ' άλλην την καταπληκτικώς προαχθείσαν ανατομικήν του ύλικού ατόμου, παρ' άλλην την ανακάλυψιν τής άρχηγούου συζυγίας των Ηλεκτρών και Πρώτων, των άφαντάστων τούτων μείστων, εξ ών παρήχθη το Πάν, ή επανάληψις τής Χρυσογονίας παραμένει άλυτον, αδύνατον πρόβλημα.

Εάν πιστεύσωμεν εις τας διηγήσεις του Αππιανού, φαίνεται, ότι το μυστήριον τής γενέσεως του Χρυσού, το ποτέ συντελούμενον εις τά βάθη των ποταμών τής Κολχίδος και του Πακτωλού, ήφρανίσθη δια παντός μαζή με τας Θεότητας των υδάτων.

Διά να είμαι περισσότερον σύγχρονος και ίσως έγγύτερος πρός την Αλήθειαν, θέλω σου αποκαλύψει το πόρισμα των έρευνών και σκέψεών μου. Λοιπόν άκουσόν με: Εις σφαίρας μακρινάς, εκεί, που ουδεμία άλλη υφίσταται ζωή, και ή ανθρωπίνη νόησις δεν δύναται να εισδύσῃ, ανάσσει τρομερός, πάμφλεκτος, έκλαμπρος ο Αρχων του Φωτός και του Πυρός, αυτός εν ή σοφία των Αιγυπτίων

ΑΙ ΠΛΗΜΜΥΡΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Το χωριον Καμήλα κατακεκλυμένον από τά ύδατα του έκχειλισαντος Στρυμόνος.

ελάτρευσεν εν τή έννοία του θεού Ρε και ή των Έλλήνων θέεωσεν ως "Ηλιον, τον ζωηφόρον και πανδερκή!

Ημέραν τινά συγκινηθείς ο οδράνιος Αναξ του Φωτός από το συρόμενον πέριξ του άθλιου σφαιρίον, έσφενδόνισε πρός αυτό από τά περιπίνοα στέρνα του μίαν φλογεράν σταγόνα! Και ή χρυσή εκείνη βολή εισχωρήσασα εις τούς μυχούς τής Γής και θρυμματισθείσα και ψυγείσα παρήγαγε τας χρυσοφόρους φλέδας και τά χρυσά ψήγματα!

Είναί άρα ο Χρυσός πύρινον στάγμα, προσελθόν από του σώματος του Ηλίου και πεσόν επί τής λεγομένης Γής, ένα δια τής στίλβης του υπενθυμίσει την άφθαστον Έκείνου λαμπηδόνα και δια τής ισχύος του αποδεικνύη την παντοκρατορίαν του έκπάγλου Αστρου, εις όπερ όφειλεται και Φύσις και Ζωή. Αν είναι εθεν δυνατόν να πλάσωμεν ένα Ηλιον, άλλο τόσοσν θα κατορθώσωμεν να ανασκευάσωμεν τον Χρυσόν. Ο άφελής μας Κόσμος είναι το παίγιόν του.

Λοιπόν άς μὴν ελπίσωμεν καλέ μου φίλε, εις τας ταπεινάς χημικάς μου χύτρας, και άς μείνωμεν με την ίκανοποίησιν, ότι πρό τόσοσν και τόσοσν καιρού προσεβλήσαμεν, άλλοίμοιον, τον ένεκα του Χρυσού συντελεσθέντα άλληλοσπαραγμόν των οικτρών ανθρώπων,

ΑΠΟ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ
Την 24 Μαρτίου εις τον Μητροπολιτικόν Ναόν έτελέσθη μεγαλοπρεπές μνημόσυνον υπέρ των πεσόντων κατά τούς τελευταίους πολέμους, εις το όποιον, πλην των επίσημων και των άρχων, συνέρευσε άπειρον πλήθος κόσμου.

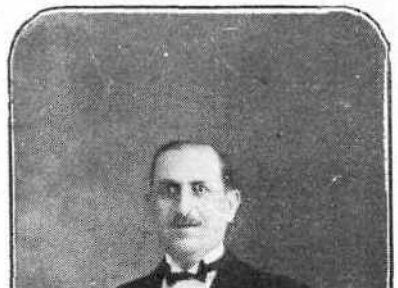
και άς άρκεσθώμεν εις την παρηγορίαν — το χρυσούσν καταπότιον — ότι διεκηρύξαμεν έκτοτε δια τής «Εικονογραφημένης» ως εσαεί άφθαρτον και ασάλευτον τον θρόνον του Βασιλέως Μετάλλου!

A. X. ΒΟΥΡΝΑΖΟΣ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΕΞΗΓΟΥΜΕΝ. — Η Έλλάς έτοιμάζεται να πανηγυρίση την πρώτην από του Έρου Αγώνος έκατοναετηρίδα δια μεγάλων εορτών, τιμώσα την μνήμην των Μεγάλων Νεκρών, οι όποιοι την ήλευθήρωσαν από τον μακροάιωνα ζυγόν του Κατακτητού. Έπ' ευκαιρία ή «Εικονογραφημένη» θα άφιερώσει τα έφεξης τεύχη της εις σειράν πολυτελεστάτην δια τον πανηγυρισμόν αυτόν. Το άνα χειρας τεύχος της υπ' άρ. 197 είναι ή άπαογή των πανηγυρικών αυτής φύλλον με μίαν ανασκόπησιν τής Έθνικής Έποποιίας, θα άκολουθήσουν δε και εις τά άλλα σελίδες από την Χρυσήν Βίβλον με την δράσιν των Πρωταγωνιστών του Κοσμοϊστορικού Δράματος και με την σημερινήν εξέλιξιν των οικογενειών του Αγώνος, αι όποια άποτελούν την άριστοκρατίαν τής Έλληνικής Οικογενείας. Και μετ' αυτά έν συνεχεία ή σημερινή Μεγάλη Έλλάς, οίαν την εφύσκει ή πρώτη διαρρέυσασα από τής Παλιγγενείας έκατοναετηρίς, με ό,τι έγει νο έπιδείξη εις πρόσωπα και εις πράγματα, από τής Πολιτείας και τής Διοικήσεως και του Κλήρου, μέχρι των μνημείων της, αρχαίων και νεωτέρας τέχνης, μέχρι των άειοθεάτων της, φυσικών καλλών της, των πηγών του έθνικού πλούτου, των λουτροπόλεων, των μεγάλων βιομηχανικών έγκαταστάσεων, δημοσίων κέντρων κλπ.

ΤΑΚΗΣ ΠΟΥΡΗΣ

Δέν ήτον μικρό παιδί ο Τάκης. Ήτον το έτερον των σκελών τής Οίνοπνευματοποιίας, εις τά όποια ο ίδρυτής της γεννητήτωρ έστήσθη, θνήσκει, την άπό του 1868 έγκατεστημένην εις την γείτονα πόλιν βιομηχανίαν του.

Το άκμαίον δένδρον του Δημοσφ. Πουρη έρριζοβόλησε, έβλάστησε και διεκλαδίσθη εις δύο ύγεις και ευφρότους κλώνους, άλλωσιν το φύλλωμά του και πέραν των όριων τής χώρας, όπου επέταξεν ή φήμη των προιόντων του. Ο έτερος των κλώνων αυτόν, υίος του Δημοσφένου Πουρη, ήτον ο Τάκης και ο άλλος κλώνος ο Μίλτος. Ανεδέχθησαν και οι δύο άδελφοί εις τούς σιβηρούς ύμους των την πατριικήν κληρονομίαν και την προθήσαν πάντοτε πρός τά εμπρός, με μίαν σκέψιν, μίαν δέλησιν, με μίαν απόφρασιν. Ένόμιζε κανείς, ότι μέσα των ειχε κατανεμηθή το πνεύμα και ή ψυχή του γεννητήρος. Η σκέψις του ένός ήτο θέλησις δια τον άλλον και τανάπαυιν ή θέλησις ήτο άπόφρασις.

Αλλά ή Μοίρα, ή Μοίρα ή Κακή, εφθόνησε την άρμονίαν αυτήν και ήρπασε τον πρεσβύτερον. Έφυγε μεσ' από την άγκάλην τής Αθηναϊκής οικογενείας ο Τάκης. Δέν ήτον μικρό παιδί ο Τάκης. Ήτον ώμοιος πλέον, ήτον ο μεγαλοβιομήχανος Πουρης, ο κατέχων περιόπτον θέσιν εν τω μέσφ τής Έλληνικής Οικογενείας, ο εκτιμώμενος και αγαπώμενος εργοστασιάρχης, άναδειχθείς και βουλευτής υπό του λαού Αττικοβοιωτίας.

Ήτον ο κ. Πουρης. Αλλά δι' όλους μας έμεινε ο Τάκης. Ο Τάκης με την αγαθήν φυσιογνωμίαν, ο Τάκης των παιδικών χρόνων, ο Τάκης με την πρώτην, την παιδικήν, την άθάνα, την άνευ κακίας και ενγενικήν ψυχήν. Κανείς εξ όσων τον είχονεν αγαπήσει από τους παιδικούς χρόνους, δεν ήδυνήθη να τον προσαγορεύσει κύριον Πουρη ή και εις ιδιωτικάς ακόμη έν άπουσία του συνδιαλέξει να τον όνομάσει κύριον Πουρη, ουδέ καν Πουρη. Έλέγομεν απλώς: Ο Τάκης.

Απροσδοκήτως φήμη θλιβερά έκλυοφόρησε, το σκληρόν άγγελμα του θανάτου του: — Πάει ο Τάκης! Μόνον εις την μεγάλην Έλληνικήν Οικογένειαν ήγγέλθη ο θάνατος του μεγαλοβιομηχάνου Πουρη. Ήμεεις οι άλλοι με συντριβήν έμάθομεν τον θάνατον του Τάκη.

Έφυγε κι' ο Τάκης. Τον προεπέμψαμεν εις την αιωνίαν του κλίην εν μέσφ ειλικρινούς συντριβής. Ο αρχαίος καθηγητής του κ. Μεσολοράς του Έθνικού Πανεπιστημίου και ο Διευθυντής τής Βιβλιοθήκης τής Βουλής κ. Παν. Καλογερόπουλος τον άπεχαιρέτησαν με δάκρυα.

Επίσης τον άπεχαιρέτησε και ο δημοσιογράφος κ. Καραγάλιος, μετ' αυτού συνεξόριστος εν Κρήτη, γνωρίσας και εκτιμήσας αυτόν είπερ τις και άλλος, ως έξης: «Αγαπητέ Τάκη! Προτού κλειση εις τά σπλάγχνα της ή γη το λείψανόν σου, άς άκούση ή ενγενική ψυχή σου όλίγα λόγια δι' έμού και έκ μέρους των φίλων και συμπατριωτών. Ήνα ως έλαχίστη παρηγορία συντροφεύσουν αυτήν εις το μακρινόν της ταξείδι. Άλλοι έτόνισαν πρό όλίγου την βιομηχανικήν σου δράσιν και την πολιτικήν σου ιδεολογίαν. Έγώ σε άποχαιρέτω ως άγνον πατριώτην και ως φίλον.

Διότι ή φιλία δι' εσε δεν ήτο άπλοή συναισθημα, δεν ήτο απλή κοινωνική σχέση και ύποχρέωσις, αλλά ήτο καθήκον ύπέρτατον, το όποιον διακρίνει τας ενγενείς καρδιάς. Η δε ιδική σου καρδιά — ή, αυτή ή καρδιά, που σε έφερε τόσοσν προώφως εις τον τάφον! — έσπατάλησε τούς θησαυρούς της δι' όλους τούς φίλους σου, εις έργα ευποιίας, εις αγαθοεργούς σκοπούς, εις παραμυθίαν των άπόρων και δυστυγόντων φίλων σου, δείγματα των άρετών, τας όποιας έκληρονόμησε παρά του άειμνήστου πατρός σου, και των όποιων πιστόν θιασώτην και κληρονόμον άφίνεις τον προσφιλή σου άδελφόν. Δι' αυτόν και την οικογένειάν του δεν έτρεφες εσθ' άπλην στοργήν και στήθηδες φίλων. Είχες άληθή άφοσίωσιν, ή όποια έξεδηλούτο εις διηκεκή μέριμναν και πατριικήν φροντίδα περι πάντων των άρορώντων τά του οικου σας. Υπήρξες περισσότερον ή άδελφός. Τά ευγενή σου ιδανικά και πρός την Πατρίδα και πρός τον οικόν σας και τούς φίλους σου υπήρξαν άπαραδειγμάτιστα.

Διά τούτο ήμεεις οι φίλοι σου κλαίομεν επί τω θανάτφ σου, θρηνεύει ή οικογένειά σου και όλοι πενθούμεν. Είθε οι σταλαγμοί των δακρύων μας, που ποτίζουν αυτήν την στήμην την γήην, είθε να καταστήσουν έλαφρόν το χώμα, που θα κάλυψη το λείψανόν σου. Είθε ή μνήμη σου να παραμεινη αιώνια!»

Ο άλλος κόσμος, πολüs κόσμος, άπειρος κόσμος, κόσμος έκλεκτός, ο όποιος είπετο του φερέτρου του και συνωθέιτο περί τον λάκκον του, έθρήνη τον Βιομήχανον, τον Οικονομικόν παράγοντα, ένα των παραποτάμων του Έθνικού Χρυσοορρά. Ήμεεις έθρηνηούσαμεν τον Τάκη, τον άδελφόν μας.

Δέν ήτον μικρό παιδί ο Τάκης.

Η «Εικονογραφημένη» ραντίζει τον τάφον του με άδελφικά δάκρυα και τον ραίνει με λουλούδια, άφθονα λουλούδια τής Αττικής γής, την όποιαν ειχε αγαπήσει και μαλακά, άπαλά, στοργικά, τον έκλεισε εις την άγκάλην της.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΗΣ

Έν άπόροπτον δυστύχημα, ή κατάρρευσις του «Πανελληνίου», άφήρπασεν εκ του μέσου ήμών νεωρότατον δημοσιογράφον, με ευρύτατον μέλλον, τον Γεώργιον Νικόλην. Ο άειμνήστος Νικόλης με τά πολλαπλά χαρίσματά του ειχε κατακτήσει την άγάτην όλων, όσοι ειχον το ευτύχημα να συνεγγύζωνται μαζύ του ή και απλώς μόνον να τον γνωρίσουν. Ευρύτατης μορφώσεως, κάτοχος τριών ξένων γλωσσών και εγκυκλοπαιδικώτατος ο πολύκλαυστος Γεώργιος Νικόλης άπετέλει πράγματι σπουδαιότατον συνεργάτην τής εφημερίδος, εις την όποιαν ειργάζετο και καίχημα του δημοσιογραφικού έν γένει κόσμου των Αθηνών.

Ατυχώς του θανάτου το δρεπάνι άνέκοψε τας προσπάθειάς του και τον άφήρπασεν άφ' ήμών.

Την κηδείαν του, σεμνήν και έπιβλητικήν, γενομένην υπό τής «Ενώσεως Συντακτών Αθηναϊκών Εφημερίδων», τής όποιας και άπετέλει μέλος, παρηκολούθησαν χιλιάδες λαού, μεταξν των όποιων οι πρώην ύπουργοί κ. κ. Π. Τσαλδάρης και Α. Κανακίσης Ρούφος, πλείστοι πολιτευταί και βουλευταί και πάντες οι έν Αθήναις συνάδελφοί του.

Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΟΥ ΦΟΝΕΥΘΕΝΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΤΩΣΙΝ ΤΟΥ «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ».

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

ΒΑΣ. ΣΙΜΟΝΙΔΗΣ

Α.Α. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΩΝΣΤ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εκ των ώριμοτέρων προϊόντων της παγκοσμίου γεωργικής παραγωγής, με το όποιον επροίκισεν η Φύσις την ημετέραν χώραν, ή Κορινθιακή Σταφίς, καλλιεργείται σήμερον κατά μήκος των δυτικών ακτών της Πελοποννήσου εις έκτασιν τετρακοσίων χιλιομέτρων και επί επιφανείας 550.000 περίπου στρεμμάτων.

Οι Ένετοί την ανέκαλυσαν το πρώτον κατά τα μέσα του δεκάτου τρίτου αιώνου, εις αυτοφωά κατάσταση, εις την περιοχήν της ἀρχαίας Κορίνθου, εξ ης έλαβε και το όνομα «Κορινθιακή». Κατόπιν, έννοείται, επιμόνων προσπαθειών εξημερώθη το φυτόν τοῦτο και κατά τον 15ον πλέον αιώνα ή Κορινθιακή σταφίς απέτελε είδος γενικού έμπορίου έν Εδρώπη ενεργουμένου υπό των Ένετών.

Κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας ή παραγωγή ήτο πολύ μικρά, έμειώθη δέ εις το ελάχιστον κατά την περίοδον της Έπαναστάσεως. Άλλ' από της Άπελευθερώσεως πλέον και έντεῦθεν ή καλλιέργειά της έγινε μετά μειζονος έντατικότητος, φθάσασα σήμερον εις τās 180.000 περίπου τόννων, εξ ών αι 90.000 έξάγονται πρὸς βρωσιν εις το έξωτερικόν, αι δέ υπόλοιποι παρακρατουνται και διατίθενται έν τῷ έσωτερικῷ πρὸς βρωσιν και βιομηχανικούς σκοπούς.

Πράγματι δέ. Η σταφίς από θρεπτικής και τονωτικής απόψεως κατέχει την πρώτην βαθμίδα μεταξὺ των τροφίμων.

Κατά τās αναλύσεις μάλιστα του Δρος Κράους περιέχει σάκχαρον 65,74%, λεύκωμα 2,95%, λίπος 0,61%, μηλικά όξέα 1,53%, διαφόρους μη άζωτούχους ούσιās 0,56%, άνοργάνους ούσιās 1,64%, κυτταρίνην και πυρήνας 1,75% και ύδωρ 20,19%. Και θερμοκρατικήν δύναμιν επί πλέον 3000 καλορι κατά κιλόν, με βιταμίνας.

Η εκ του έξωτερικου μεγάλη ζήτησις του προϊόντος, κατά την εποχήν της καταστροφής των Γαλλικων άμπελων υπό της φυλλοξήρας, έγένητο άφορμῆ έντατικωτέρας καλλιερ- γείας. Άποκατασταθείσης όμως της Γαλλικής οινοπαραγωγής επήλθε μείωσις της έξαγωγής. Διά να έξισορορηθῆ ή προσφορά λοιπόν πρὸς την ζήτησιν, ελήφθησαν παρά της Πολιτείας διάφορα κατά καιρούς μέτρα, τα όποια όμως δέν ήσαν άποτελεσματικά, οὔτω δέ άφ' ένός μὲν δέν προήγετο ή θέσις του σταφιδικου ζητήματος, άφ' έτέρου δέ οι σταφιδο- παραγωγοί έξίητον διαρκῶς βελτίωσιν της θέσεώς των.

Εις ταῦτα συνίστατο το σταφιδικόν πρόβλημα. Την τελευταίαν φάσιν του άπέτελεσεν ή κατά το 1905 σύστασις της Προνομίουχου Α.Ε. Ένιαίας Διαχειρίσεως της σταφίδος, μετά την άποτυχίαν της Σταφιδικής Τραπεζής, ή όποία ίδρυ- θείσα το 1899, είχε κατανήσει όργανον συναλλαγής.

Άλλά και ή Ένιαία παρεξέκλινε του σκοπου της, γενο- μένη επιχείρησις κεφαλαιοκρατική. Το Κράτος λοιπόν την

Ξηγόρασε, διά να κρατήση αυτό την διαχείρισιν του προϊόντος.

Άλλ' έν τῷ μεταξύ είχε συντελεσθῆ σπου- δαιότατον γεγονός. Βαθμηδόν οργανουντο οι σταφιδοπαραγωγοί και καθ' ήν εποχήν έξέπνεεν ή σύμβασις της Ένιαίας, το 1924, εύρέθησαν ολοκληρωτικῶς οὔτοι ώργανωμένοι εις συνεται- ρισμὸς πιστωτικούς, προμηθευτικούς και έμπο- ρικούς, οι όποιοι διεχειρίζοντο έκαστοντάδας όλας έκαστομμυρίων δραχμῶν. Κατενοήθησαν τότε οὔτοι ως σπουδαία οικονομικά όργανα καθημε- ρινής χρήσεως εις χείρας των παραγωγῶν και στηρίγματα έδραία της άγροτικής πίστεως. Έκρύθη συνεπὸς, ότι οι συνεταιρισμοί αυτοί ήδύναντο να χρησιμεύσωσιν ως θεμέλια μιās κεντρικής όργανώσεως, εις την όποιαν να άνα- τεθῆ, ως γνήσιον εκπρόσωπον της σταφιδοπαραγωγής, ή τήχη του προϊόντος.

Οὔτω διά Ν.Α. της 10 Αύγουστου του 1925, κωροθέν- τος μετέπειτα διά νόμου, ιδρύθη ο Αὐτόνομος Σταφιδικός Όργανισμός και ή ίδρυσις του άποτελεί προφανῶς την όρι-

Η περιοχή του έν Πύργῳ της Ηλείας Σταφιδικου Ίνστιτούτου του Α.Σ.Ο. έν η γίνεται ή ύποδειγματική καλλιέργεια της σταφίδος και άλλα σχετικά έργασια.

του προϊόντος από των κινδύνων της παραγωγής και ή από κοινοῦ προμήθεια γεωργικῶν ειδῶν κτλ.

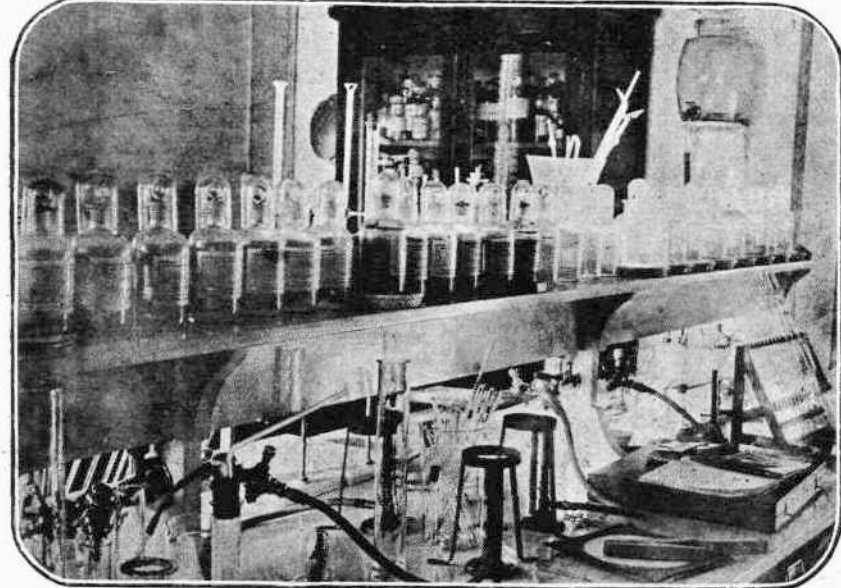
Πόροι του δέ ή κατ' έτος, αποφάσει του Α. Συμβου- λίου αυτοῦ επιβαλλομένη εισφορά επί του έξαγομένου στα- φιδοκάπου και τα εκ της διαχειρίσεως του εις αυτόν περιε- ρχομένου παρακρατήματος ή πλεονάσματος έσοδα.

Τέσσαρα έτη διέρρευσαν άφ' ης συνεστήθη ο Α.Σ.Ο.

Κατά το διάστημα τουτο, πρὸς διαφήμισιν του προϊόντος, διέθεσεν εκ των πόρων του ση- μαντικά ποσά εις διαφόρους χώρας καταναλώ- σεως και ίδια έν Άγγλία. Έπίσης ικανά ποσά διαθέτει διά την συμμετοχήν του εις Διεθνείς Έκθέσεις.

Έκ παραλλήλου, διά την βελτίωσιν της ποιό- τητος, ίδρυσεν εις το κέντρον της σταφιδοπα- ραγωγῶν περιφερείας το Σταφιδικόν Ίνστιτού- τον Πύργου, λειτουργουῦν έκτοτε, εμπλουτισμένον με όλα τα χρειάδη, επιστημονικῶς μελετῶν, έρευνῶν και εφαρμόζον διάφορα συστήματα καλλιεργείας και μεθόδους άποξήρανσεως διά τε την ύποδειγματικήν καλλιέργειαν της σταφιδαμ- πέλου και την ελάττωσιν του κόστους καλ- λιεργείας. Προέβη επίσης εις προμήθειαν μεγά- λου αριθμου τζιβιερωῶν διά την άποξήρανσιν του σταφιδοκάπου.

Ο Αὐτόνομος Σταφιδικός Όργανισμός σήμερον, ως κεντρική τριτοβάθμιος, συνεταιρική όργανωσις, ίσταται επί κεφαλῆς 700 περίπου συνεταιρισμῶν παραγωγῶν, αντιπρο- σωπευόντων 30.000 οικογενείας περίπου, ως ύπατος δέ θυθ- μιστής της προσφοράς και ως διαχειριστής των 2/3 της έτη-

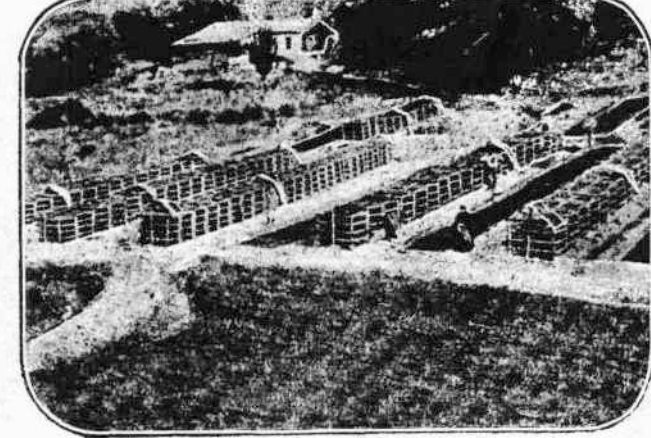
Έν εκ των έξωτερικων διαμερισμάτων του έν Πύργῳ της Ηλείας Σταφιδικου Ίνστιτούτου του Α.Σ.Ο.

στικήν πλέον λύσιν του σταφιδικου ζητήματος. Ο Α.Σ.Ο. είναι χαρακτηρισ ούτος ύποχρεωτικου συνεταιρισμου, όργανωσις οικονομική της παραγωγής, ενεργοῦσα εκ παραλ- λήλου και ως ταμειον Προνοίας, ως Καρτέλ, ρυθμιζον την άγοράν, ως συνδικάτον από κοινοῦ εκμεταλλεύσεως, ως προ- στασία και συστηματοποίησις της έξαγωγής και διαδόσεως του προϊόντος και ως κεντρική τρι- τοβάθμιος συνεταιρική όργανωσις των σταφιδο- παραγωγῶν, οι όποιοι μετέχουν της διοικήσεώς του, συμπράττοντος του Κράτους εις την εκτέ- λειν των πράξεων, αντιπροσωπευόμενου δέ εις την διοήρησιν αυτοῦ και εποπτεύοντος την όλην αυτοῦ λειτουργίαν.

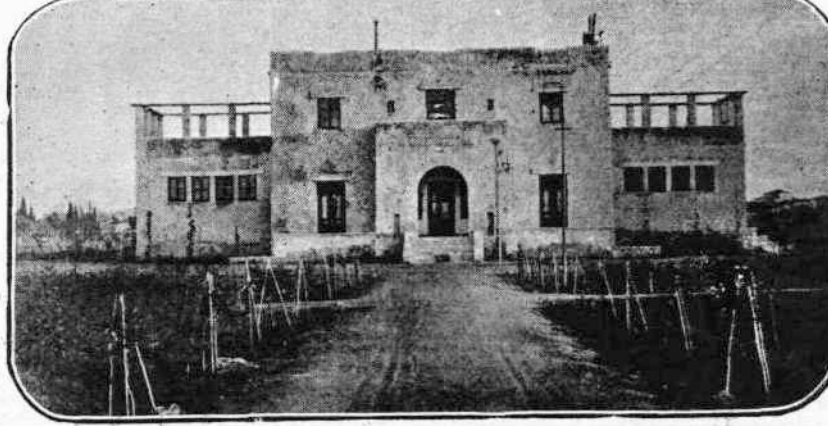
Σκοπὸς του Α.Σ.Ο. είναι ή προστασία της παραγωγής και έμπορίας της Κορινθιακής στα- φίδος, ή ίσοροπήσις της προσφοράς πρὸς την ζήτησιν, ή διαφήμισις και έν γενεί ή επέκτασις της καταναλώσεως της σταφίδος, ή βελτίωσις και ή προστασία της ποιότητος, ή ελάττωσις του κόστους της καλλιεργείας, ή γενική ασφάλισις

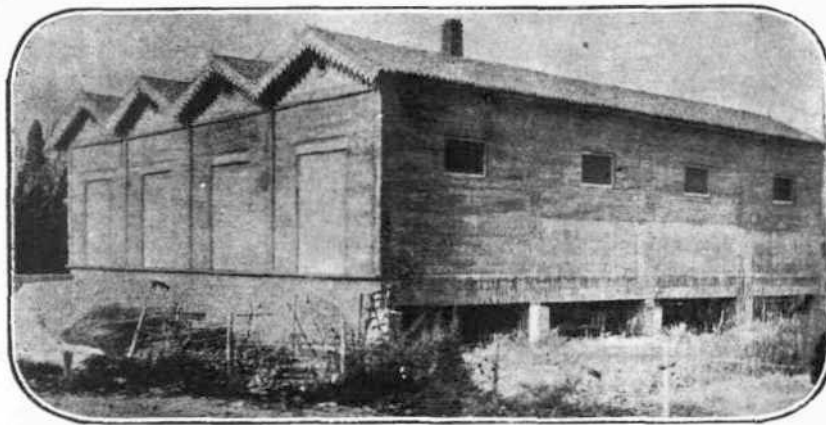
Η συγκομιδή της σταφίδος.

Η άποξήρανσις της σταφίδος εις τον ήλιον.

Το Σταφιδικόν Ίνστιτούτον του Α.Σ.Ο. έν Πύργῳ της Ηλείας.

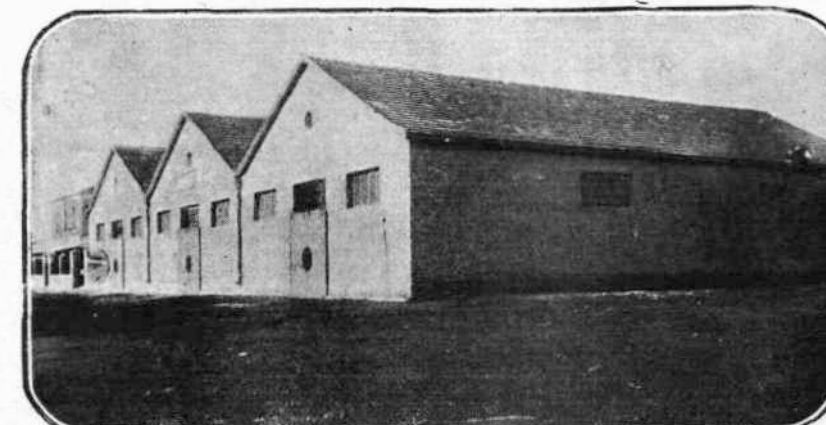
Σταφιδοκαθίστα του Α. Σ. Ο. εν Μεσσηνί (Νησίω).

σίας έσοδείας εις ξηράν κατάστασιν και του 1/3 εις γλωράν, είναι κύριος της τύχης του προϊόντος και ενεργεί το άποθηκευτικόν του μέρος διά της Προνομιούχου Έταιρείας Γενικών Άποθηκών, ιδρύσας και πλήρες δικτιον συγκροτημάτων δεξαμενών εις διάφορα σταφιδοπααραγωγά κέντρα προς άποθήκευσιν γλεύκους εκ γλωράς σταφίδας, άντι δαπάνης 100 και πλέον εκατομμυρίων δραχμών.

Την διαχείρισιν των χρηματικών του κεφαλαίων ενεργεί κατά το καταστατικόν του ή Έθνική Τραπεζα. Διοικείται δε ο Α. Σ. Ο. υπό Συμβουλίου εκ αντιπροσώπων της σταφιδοπααραγωγής, των Ύπουργείων Έθνικής Οικονομίας, Γεωργίας και Οικονομικών, των Έμπορικων και Βιομηχανικών Έπιμελητηρίων Πατρών και Καλαμών και εκ αντιπροσώπων της Έθνικής Τραπεζής, της Έταιρίας Γενικών Άποθηκών και του Πανελληνίου Συνδέσμου των Άμπελοκτημόνων.

Πρόεδρος του Δ. Συμβουλίου του ήτο από της συστάσεώς του ο κ. Άλ. Κοριζής Διευθυντής της Έθνικής Τραπεζής. Παραιτηθείς, όταν έγένητο Διοικητής της Έθνικής Τραπεζής, ανεπληρώθη υπό του κ. Ν. Ράμιου, διευθυντού του Ύπουργείου Οικονομικών, ούτος δε πάλιν υπό του κ. Π. Κουτσομυτοπούλου, Διευθυντού του Ύπουργείου της Γεωργίας. Γενικός Διευθυντής του Α. Σ. Ο. άρ' άρχής της ιδρύσεώς του είναι ο κ. Βασίλειος Σιμωνίδης, Διδάκτωρ του Δικαίου και Γεωπόνος, ειδικώς εκπαυθευθείς εν Γαλλία, και Γενικός Έπιθεωρητής ο κ. Κ. Φραγκόπουλος.

Διά να κατανοήση τις την έκτασιν του έργου του Α.Σ.Ο. άς προσέξη εις τους παρατιθεμένους αριθμούς: Έπι μέσης

Σταφιδοκαθίστα του Α. Σ. Ο. εν Μαράθω.

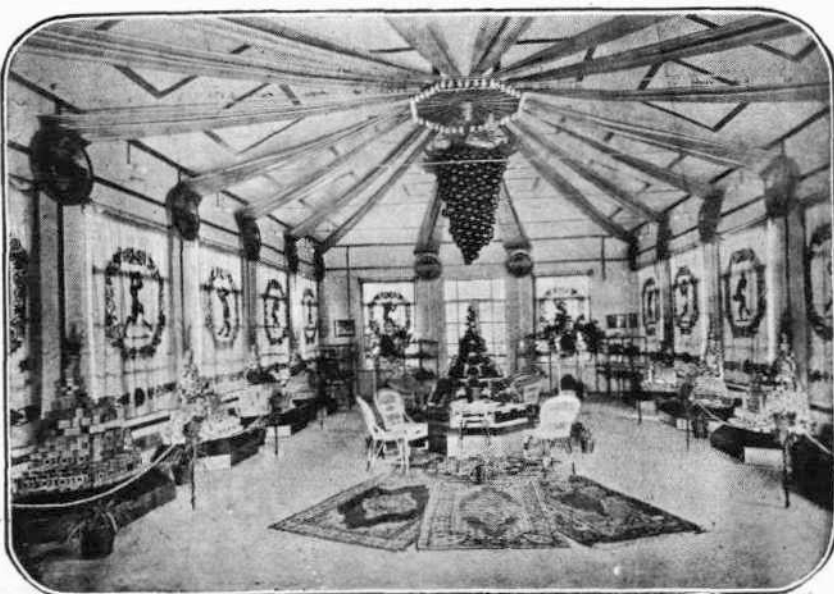
έξαγωγής 180.000.000 ένετικων λιτρων Κορινθιακής Σταφίδας, πρό της ιδρύσεως του Α.Σ.Ο. ή Έθνική Οικονομία εισέπραττεν εν συνόλω 2.500.000 Λιτρων Στεφλινών, ένφ σήμερα εισπράττει 4.500.000 περίπου Λιτρων.

Συνεπώς, ή ιδρύσας του Α.Σ.Ο. άφείλεσε την Έθνικήν μας Οικονομίαν κατά 2.000.000 περίπου Λιτρων, επί πλέον των πρό της ιδρύσεως του εισπρατομένων.

Έπίσης σημειούμεν ένταύθα, ότι, ένφ ή τιμή της Κορινθιακής Σταφίδας πρό της ιδρύσεως του Α. Σ. Ο. ήτο 25 Λίρας κατά τόννον, μετά την άνάληψιν της όλης σταφιδικής διαχειρίσεως παρ' αυτού, έφθασεν αύτη εις το διπλάσιον.

Και άλλοι αριθμοί λαλίστατοι: Άποθεματικόν του παρά τη Έθνική Τραπεζή, έπειτα από τόσας δαπάνας, τεραστίας αληθώς, εκ 800.000 Άγγλικών λιτρων ή εκ 350.000.000 δραχμών.

Έχει δε επί πλέον ιδρυμένα και λειτουργούντα γραφεία διαφημίσεως εις Λονδίνον, εις Άμβούργον και Μόσχαν,

Το περίομφον περίπτερον του Α. Σ. Ο. εις την Γ' Διεθνή Έκθεσιν Θεσσαλονίκης, τό όπσιον έκρίθη ως τό τελειότερον της Έκθεσεως και έτιμηθη με τό Πρώτον Μέγα Βραβείον. [Διακόσμησις και όργανωσις του κ. Κ. Δημητριάδη του Α.Σ.Ο.]

άνταποκριτάς -δε εις τά κυριώτερα κέντρα των διαφόρων χωρών εις Λίβερπουλ, Τερνέστην, Βιέννην, Βρυξέλλας, Γαλάτσι, Φιούμ, Σκόπεια, Βουδαπέστην, Βαρσοβίαν, Ζάγκρεμπ, Κοπεγχάγην, Σαγγάην, Καναδάν, Σικάγον κτλ.

Ο Α.Σ.Ο. μετέχε και της Γ' Διεθνούς Έκθεσεως του 1928 εν Θεσσαλονίκη διά περιπτερόν ειδικού, θαυμασθέντος διά την διακόσμησιν και κομψότητά του, έργου του κ. Κωνστ. Δημητριάδη, του Α. Σ. Ο.

Την Έκθεσιν ταύτην, σημειωτέον έλεσεκέρφη ή ο κ. Πρωθυπουργός και οι Ύπουργοί, πολλοί Ύπουργοί και άνώτεροι τιτλούχοι των Βαλκανικών Κρατών, οτινες ξεφράσθησαν μετ' άπροκαλύπτου ένθουςιασμού διά την ποιότητα και την έν γένει έμφάνισιν της Κορινθιακής Σταφίδας.

Ούτω ξελασιόμενος ευεργετικώτατα ο Αυτόνομος Σταφιδικός Όργανισμός, προάγει και την έμπορείαν της Σταφίδας, βελτιών άπαύτως την θέσιν, μιās άρεκατά μεγάλης πλουτοπαραγωγικής τάξεως, ή όποία εκακοδαμύοιεν εις τό παρελθόν επί μακρά έτη.

[Εις τους παλαιούς ήλικους του Περιοδικού είναι γνωστός ό έκλεκτος αντεργάτης του κ. Α. Μποργης. Έκ των πρώτων έσπευσε να συγχρητή την Διεύθυνσιν της «Εικονογραφημένης» και να της άποστείλη τό κατωτέρω παρατιθέμενον προιόντων διήγημά του, τό όποιον διακρίνει πολλές συμβολισμούς.]

Μαριου με θυμο,
θερπι λειμι με κι υπογραφε
δ' να περιρριωδ' εαν κι ετυνογραφημην,
ση ειριμικ, οσε με αιμρα, κι υφια
Φερε αλ λαλα
δρ. Μπόργης

ΔΗΜ. ΜΠΟΡΓΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΟΤΑΝ ΜΙΛΗ, Ο ΦΟΒΟΣ...

ΔΕΝ ήξερε τι είχε κείνο τό βράδυ. Πνιγότανε... Η μουσική, ό χορός, τά γέλια ή φωνές των προσκεκλημένων της Κας Λαρίνη, όλα την στενοχορούσαν. Χαϊρέτης λοιπόν, με προσποιητό χαμόγελο, την οικοδόσωναι και κατέβηκε γρήγορα τις μαριμαίνες σκάλες του άρχοντικού σπιτιού της, σάν να φοβότανε μήπως την σταματήση κανένας από τους γνωστούς της. Οι ήχοι της Τζάζ-Μπλάντ την άκολουθούσαν, γιά άρεκατό διάστημα, κι έξω στον δρόμο. Μά κι' αυτοί όμως σβήσανε σιγά-σιγά, σάν μπηκε στην όδόν Ρηγίλλης, και τότε μονάχα νόμισε πως βρισκείται μακριά από κείνη τη σάλα, που την τριγύριζε, όπως φανταζότανε, ή άηδία, μασκαρεμένη κάτω από ώραία λόγια κι' ευγενικούς τρόπους.

Έξαφνα μιά φωνή άνδρική κτύπησε σάν καμπάνα στ' αυτιά της. — Καλησπέρα, κυρία μου! της ειπε κάποιος βγάζοντας τό καπέλο του. — Έστρωσε τρομαγμένη τό κεφάλι της. Δίπλα της ειδε έναν άνθρωπο με άθλητικό σώμα και με ακαθόριστα χαρακτηριστικά, να την κοιτάζει ειρωνικά με κάτι γυαλένια, σάν πράσινες χάνδρες, μάτια. — Συγγνώμη, κύριε, τού άπήγγησε αστηρά, δέν σάς γνωρίζω. — Δέν με γνωρίζετε! Έγώ όμως σάς γνωρίζω. Δέν ειθε ή κυρία Σαγή; — Ναι, έγω είμαι... Άλλά... σάς ζητώ και πάλιν συγγνώμη. Μπορείτε να μου πητε, παρακαλώ, τό όνομά σας; — Μά σάς τό ειπα και προηγουμένως στο σαλόνι της κυρίας Λαρίνη της ειπε άντάραχος και χαμογελώντας εκείνος. Είμαι ό Φόβος. — Πώς ειπατε; — Ναι... Ο Φόβος! Έγώ είμαι... Μά μη τρομάζετε έτσι... Θέλω να σάς μιλήσω... Σας παρακολούθη από τη στιγμή, που βγήκανε στο δρόμο και μονάχα είδα βρισκω την ειχαίρια να σάς πλησιάσω... Μου έπιτρέψετε να σάς κρατήσω λίγο συντροφιά; — Όχι, κύριε. — Κι' όμως έγω θα σάς κρατήσω, γιαι από τους άνθρώπους άγαπώ περισσότερο τις γυναίκες, επειδή μου μοιάζουν... — Κύριε... — Εορτίσε μιά γοργή ματιά γύρω της, έτοιμη να γρηψή βοήθεια γιά να άπαλλαγθ ή από τον όζηλο και άγνωστο εκείνο συνομιλητή, μα τότε κατάλαθε, πως ειχε φθάσει, χωρίς να ξέρη κι' αύτη πως, μπροστά σ' ένα καφεενάδι στην εισοδο του Ζαπτείου. Η ώρα ήτον κάπως προχωρημένη. Η άτμόσφαιρα βαρειά, πληγική... Οι αραδιασμένες καρτέλες, δίπλα στο κιγκλιδομα του πάρκου, περιεμένα μάτια στην φθινοπωρινή εκείνη νύχτα την συνειδησίμενη πελατεία των... τά ζευγάρια των έρωτευμένων.

— Ναι, ναι, Κύριε... τον διέκοψε εκείνη με παιδιακίστικη σχεδόν φωνή... Έχετε δίκιο... Φοβήθηκα τότε, μήπως πνιγώ. — Μά δέν μπορούσατε να πνιγίτε, γιαι ξεράτε κολύμπι... Είσαστε μονάχα μικρή και φοβηθήκατε, γιαι κυριάρχησε στο μυαλό σας ή ιδέα, πως ή βάρκα σας δέν ήτον άραγμένη. Τι κρίμα! Με φώναζατε σε μιά στιγμή ελευθερίας και χαράς. Γιατί ή άγκυρα δέν είναι, παρά ένα βάρβαρο έπιτόνημα αυτού του κακομοιριασμένου όντος, που λέγεται άνθρωπος. — Έ!!!... — Τέντωσε τά μάτια της από έκπληξη αλλά άναγκάσθηκε άμέσως να τά κλείση, σάν αντίκρισε τά γυαλένια, σάν πράσινες χάνδρες, μάτια του κυρίου, που ήξερε με τόση θαυμαστή λεπτομέρεια ένα έπεισόδιο της ζωής της. Θέλησε να τον ρωτήση, που βρισκότανε τότε εκείνος, πότε και γιαι τον φώναζε, πως τον έγνώρισε, μά δέν ετόλμησε γιαι την... φόβιζε τό κροί και διαφεραστικό βλέμμα του και περισσότερο άκόμη τό ειρωνικό του χαμόγελο.

— Μιά άλλη μέρα, εξηκολούθησε πάντοτε ήρεμα και με ειρωνία εκείνος, άλλ' ή άνάμνησις θα είναι λιγάκι θλιβερή γιά σας, μά άλλη μέρα γυρίζατε από την Κηφισιά χαρούμενη, ετυχημένη γιαι ή καρδιά σας χτυπούσε από τους πρώτους παλμούς του έρωτα... Είσαστε τότε δεκατέντε χρονών... — Ναι, κύριε... Άλήθεια. — Μά σάν μπηκατε σπίτι σας, ειδατε τον πατέρα σας να σάς περιμένει άνυπόμονα, γιά να σάς άναγγείλη σοβαρά πράγματα. Τότε σεις... — Ξέρω... Ξέρω τι θέλετε να μου πητε τον διέκοψε εκείνη με πνιγμένη από συγκίνηση φωνή... Μά φοβήθηκα μήπως δυσανεγήσω τον πατέρα μου, γιαιτό και παντρεύθηκα χωρίς να θέλω... — Και προτιμήσατε να δυσανεγήσετε τη ζωή; — Πώς!! — Μά νομίζατε πως δέχεται άσπείρα ή ζωή; — Όχι, κύριε... λυπηθήτε με, αφήστε με... Δέν ξέρω... Δέν θέλω να ξέρω. — Μά με φώναζατε, κυρία, και πρέπει να σάς μιλήσω. — Έγώ! Έγώ σάς φώναξα! — Ναι... Προηγουμένως στο σπίτι της Κας Λαρίνη... Γιά θυμηθήτε... Καθόσαστε δεξιά στο ντιβάνι, δίπλα στο καπνιστήριο... Ξεκουραζόσαστε από τό τελευταίο ταγκό, που χορεύσατε... Στο ξανθό σας κεφαλάκι σφιφογύριζε, μαζί με τους ήχους της μουσικής, ένα ζευγάρι, ένα παράδοσο ζευγάρι από δυο λέξεις «φοβάρια» και «τολιμιά».

— Κύριε... — Είσαστε εικοσιτριών έτών, κυρία κι' έχετε άποξενωθή άπ' τη ζωή, γιαι γυρεύετε διαρκώς έμένα. — Σωστά... Έχετε δίκιο. — Άλλ' εξαφνα ειθε τά μάτια του συνομιλητού της να σβύνουν και τό άθλητικό του κορμί να χαμπαριάζη και να σωριάζεται χάμο, σάν ένα άθλιο άνθρώπινο έρείπιο. Σηκώθηκε τρομαγμένη επάνω. — Τι έχετε; τον ρώτησε. — Τίποτα, κυρία... Μια κρίσι... Την παιδαίνο πάντοτε, όταν λέω την άλήθεια στους άνθρώπους. — Πώς! — Ναι... Με παραούρατε, γιαι ειθε μιά γυναίκα... Αφήστε με, σάς παρακαλώ να συνέλθω... Άλλως τε δέν με χρειάζεσθε πιά, δέν με χρειάζεσθε... — Και αι κοσμικά Άθήνα ευπνήσανε την άλλη μέρα μ' ένα τρομερό σκάνδαλο. Η κυρία Σαγή εκκατέλειψε τον άνδρα της, διευθυντή της «Έταιρίας Οίμων της Ανατολής» και έναν από τους κυριώτερους μετόχους της Τραπεζής Άθηνών, γιά ν' άκολουθήση κάποιον άσημο νέο, που έγνώρισε πρό δυο μηνών στην κοίτησε. Δέν φοβήθηκε την περιπέτεια, γιαιτό τό προηγούμενο βράδυ της γνώρισε την Άλήθεια ό Φόβος.

ΔΗΜ. ΜΠΟΡΓΗΣ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1904 εἶδε τὸ φῶς τὸ ὄραϊον βρέφος, Ἦτο θυγάτριον πνευματικὸν τοῦ κ. Δήμου Βρατσάνου. Τὸ ἐξεμαίευσαν ἐν μέσῳ μιᾶς Βαλπουργίας νυκτὸς τῶν στοιχείων τῆς τυπογραφικῆς κλινικῆς Μάισερ καὶ Καργαδούρη, καὶ τὸ ἐλίκνισαν στοργικώτατα εἰς ἕν... τῶν πειστηρίων τῆς. Ὡς ἀνάδοχός του παρέστη ὁ ἀείμνηστος, τῆς «Ἀχροπόλεως» ἀρχαῖος ἀρχισυντάκτης, Ἐμμανουὴλ Ρέπουλης, ὀνομάσας αὐτὸ «Εἰκονογραφημένη».

Ἀπλήστως ἐρρόφα τὸ πνευματικὸν γάλα τοῦ Προβλεγγίου, τοῦ Πολέμη, τοῦ Καμπούρογλου, τοῦ Λάσκαρη, τοῦ Δημερ, τοῦ Γρανίτσα, τοῦ Μαντζιωρίδη, τοῦ Καίσαρη, τοῦ Δημητρακοπούλου, τοῦ Τσοκοπούλου, τοῦ Σαράφη, τοῦ Καραβασίλη, τοῦ Τραχίλη καὶ ἀνεπτύσσετε, σκορπίζουσα γύρω τῆς τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς. Ὅλα ἦσαν τότε νέα γύρω τῆς καὶ αὐτὴ στολισμένη μετὰ τὰ πολυτίμητα κοσμήματα τοῦ Ροῦϊλοῦ, τοῦ Πιλαβίου, τοῦ Παπαδημητρίου, ἀκτινοβολοῦσε τὸ Ἑλληνικὸν Φῶς.

Τὴν ἐγειραγώνει ὁ ἀρχιεργάτης τῆς Ἀντώνης Βουκάκης, καὶ τὴν ἐστόλιζε διὰ τὰς κοσμικὰς ἐμφανίσεις τῆς μετὰ στοργὴν ὁ καλλιτέχνης Κάρλος Μάισερ.

Ἄλλ' αἴφνης, εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τῆς, ἐξαπελύθη ἐπὶ Γῆς ἡ Θεομηνία τοῦ 1914. Τὰ τροφίμα τῆς, τὰ πνευματικὰ καὶ οἰκονομικὰ τῆς τρόφιμα, ἤρχισαν νὰ σπαι... ἔχασε σιγά-σιγά τὴν εὐμαρείαν τῆς, τοὺς πόρους τῆς, τὰ πάντα, πλὴν τῆς... τιμῆς τῆς.

Εἰς μάτην αἱ περιποιήσεις τοῦ παιδαγωγοῦ τῆς Βουκάκη, εἰς μάτην ἡ στοργὴ τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς τῆς, εἰς μάτην αἱ προσπαθεῖαι τῶν μαιευτῶν Μάισερ καὶ Καργαδούρη. Ἐφθινε. Καὶ τότε...

Ἦτο ὁ Φεβρουάριος τοῦ 1921. Εἶχε κάμει ἀκόμη μιὰν κοσμικὴν ἐμφάνισιν, τὴν τελευταίαν. Εἶχε τελείως ἐξαντληθεῖ. Ἐζητήθη ἡ συμβολὴ καὶ παρέμβασις τῶν κορυφῶν ἐπιστημόνων, τῶν ἐκ περιτροπῆς κυβερνητῶν, ἀλλ'... οὐκ ἦν φροντίς Ἱπποκλεΐδη. Τῆς τὴν ἠρηθῆσαν. Ἀπέτυχε καὶ μιὰ ἔνεσις τοῦ Δημάρχου Γεωργίου Τσόχα, ὅστις ἐσπευσε ἀυθομήτως παρὰ τὸ προσεφέλαϊόν τῆς.

Καὶ τότε, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συμβουλίου τῶν συγγενῶν καὶ οἰκείων τῆς ἡ «Εἰκονογραφημένη» περιέπεσεν εἰς ληθαργικὴν κατάστασιν.

Διαβαίνει γοργὰ ὁ Χρόνος. Ἐπέρασεν καὶ ἡ Ἐθνικὴ βαρυνεμονιά. Τὸ φῶς τῆς αἰθρίας καὶ ἡ θαλπωρὴ τῆς Ἀνοιξέως, μιᾶς νέας Ἀνοιξέως τῆς Φυλῆς, ποῦ ἀρχίζει, ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς ληθαργικῆς. Καὶ ἀνένηψε.

Σπεύδει περιχαρῆς ὁ γεννῆτωρ εἰς τοὺς οἰκείους τῆς. Ἡ κλινικὴ ὑπάρχει, οἱ ἰατροὶ τῆς ὑπάρχουν, ὁ Μάισερ καὶ ὁ Καργαδούρης, οἱ τροφοὶ τῆς, οἱ οἰκονόμοι τῆς, οἱ στορεσταὶ τῆς, τὰ κοσμημάτα τῆς, αἱ ἀμφοτέραι τῶν ἐμφανισέων τῆς, ὁ Γκρέκας, ὁ Βουκάκης, ὁ Κουντούρης, ὁ Λιοδαντωνάκης, ὁ Λυμπεράκης, ὁ Κρημιόρης, ὁ Ρίτς, ὁ Λουκάς, ὅλοι σῶζονται ἐκεῖ μέσα, ἄλλοι ὄριμοι καὶ ἄλλοι... γέροι.

Γίνεται συμβούλιον διὰ τὴν νέαν ἐμφάνισιν τῆς, ἀλλὰ διστάζουν νὰ τὴν ἀναλάβουν. Τὴν ἐγνωρίσαν κατὰ τὸ παρελθὸν τῆς σπάταλον καὶ ἐκδοτον εἰς... πολυτέλειαν.

Καὶ ἀκούεται τότε μιὰ φωνή:

— Ἐγὼ πατέρα θὰ τὴν ἀναλάβω!

Ἦτον ἡ φωνὴ τοῦ νεαροῦ Μάισερ, τοῦ Ἐρρίκου, ὁ ὁποῖος ἐσπαρτάγησε ἀπὸ τὸν παλμὸν τῆς κληρονομικότητος. Μέσα του διάχυτον τὸ σφριγηλὸν αἷμα τοῦ δεκάδατος τῶν ἀκουράστου Καρόλου Μάισερ τὸν ἐτίναξε εἰς ἕνα σφυγμὸν ὑπέρτονον καὶ τὸν ἐστόλωσε γυγάντιον, σὺν τὸν πατέρα του, διὰ νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς ὅλας τὰς τρελλὰς ἰδιοτροπίας τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ χαλκεντέρου πατρὸς του.

Ἐτσι αὖριον ἡ μεθαύριον θὰ ἀκουσθῆ μιὰ ἄλλη φωνή:

— Ἐγὼ πατέρα θὰ συνεχίσω τὸ ἔργον σου!

Θὰ εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Τόνη Βρατσάνου. Καὶ ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἀγήραστος, σφριγηῶσα πάντοτε, θὰ περνεῖ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, σὺν δυναστείᾳ, σὺν παράδοσις. Καὶ εἶναι ἤδη παράδοσις διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν, διὰ τὴν Πατρίδα.

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Πολιτεία καὶ Τύπος ἔχουν ἐγκαταλείψει πλήρως τὰς ἐπαρχίας. Ἄλλὰ καὶ τὰς ἔχουν ἀγνοήσει. Ὅλα διὰ τὴν ὑδροκέφαλον Ἡρωτεύουσαν. Καὶ ὅμως ἔχουν αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπαρχίαι πολλὴν μέσα τῶν ζωτικῶν, ἀξίαν θανμασμοῦ ἀληθῶς, ἡ ὁποία, τηρουμένων μερικῶν ἀναλογιῶν, ἐννοεῖται, ὀλίγον ὑστερεῖ τῆς τῶν Ἀθηνῶν, ἀν μὴ εἶναι καὶ ἴση.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς «Εἰκονογραφημένης», ἐπιχειρήσας διετὴν ἀγὰ τὰς ἐπαρχίας περιοδεῖαι καὶ μετὰ τὸν φακὸν τοῦ δημοσιογράφου ἰδῶν αὐτὰς ἐκ τοῦ σύννεγγος, ἔγραψε εἰς καθημερινὰς ἐφημερίδας τὰς ἐνθουσιώδεις ἐντυπώσεις του, παρουσιάσας αὐτάς, ὅπως ὁ δεξιὸς ἀνάτομος διανοίγει τὰ σπλάχνα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ παρουσιάζει ἐν πρὸς ἐν τὰ ὄργανα αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἡ εἰκὼν ὀμιλεῖ καλίστερον τῆς γραφίδος. Ἡ «Εἰκονογραφημένη», τῆς ὁποίας ἡ δύναμις εἰς τὴν φωτογραφίαν, τὴν ἀνευδῆ ἐντύπωσιν τοῦ φακοῦ, στηρίζεται, θὰ παραδώσῃ εἰς τὴν Ἀθηναίαν τὰς ἐπαρχίας μας. Καὶ θὰ παρελάσουν προσεχῶς διὰ τῶν τευχῶν τῆς οὕτω τὰ ὠραιότερα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Θὰ προηγηθοῦν ὁ Πύργος καὶ ἡ Σπάρτη, ὁπόθεν ὁ ἐκδότης τῆς εἶχε τὰς καλύτερας ἐντυπώσεις. Ὁ Πύργος μετὰ τὴν πανοραμικὴν ἀπομιν τοῦ κάμπτου τῆς Πλειάς, μετὰ τὸ γραφικὸν Ἐπαρχεῖον του, μετὰ τὸν σιδηρόδρομόν του, μετὰ τὰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις τοῦ Κρονίου, μετὰ τὸ Ἴνστιτούτον

του, τὸ Νοσοκομεῖον του καὶ τὰς φυσικὰς καὶ ἐμφύχους καλλονὰς του. Καὶ ἡ Σπάρτη μετὰ τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν τῆς, μετὰ τὸ νεοτάφιον τοῦ Λεωνίδα, μετὰ τὸν Κεάδαν τῆς, τὸν Εὐρώταν, τὸν Ταῦγετον, τὴν Μαγούλαν, τὴν Καστανιάν, τὸ Παρόρι καὶ τὸν Μυστροῦν, τὸν μεγαλειώδη Μυστροῦν. Καὶ θὰ ἀκολουθήσουν αἱ ἄλλα.

Εἰς τὴν προσπάθειάν τῆς αὐτῆν ὁμως πρέπει νὰ τὴν βοηθήσουν καὶ οἱ ἐπιχώριοι παράγοντες, ὅλοι οἱ δυνάμενοι, φωτογράφοι, διανοούμενοι, Δήμαρχοι, Ἱεράρχαι κ. λ. κ. Μόνον οὕτω θὰ γίνῃ κατὰ σωστόν, ὅπως τὸ φαντάζεται ἡ «Εἰκονογραφημένη», ἐν ἀληθινὸν «Πανόραμα τῶν Ἐπαρχιῶν».

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Ὁ καλὸς συνεργάτης τῆς «Εἰκονογραφημένης» κ. Δ. Μπόγγης μᾶς ἀπέστειλε εἰς ὠραία τυπωμένους τόμους τὰ δύο του θεατρικὰ ἔργα «Τὸ Ἀρραβονιάσματα», ἐκδοσιν τοῦ 1928, ὠραῖαν ἡθογραφίαν τοῦ νησιοῦ του καὶ τὴν «Δράκαιναν».

Εἰς τοὺς φίλους τῆς «Εἰκονογραφημένης» εἶναι γνωστὸς ὁ κ. Μπόγγης καὶ ἀπὸ ἄλλα του ἔργα. καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἐν αὐτῇ συνεργασίαν του.

— Ἐπισκόπου Πέτρου Διονυσίου. Ὁ Σεβ. Ἱεράρχης εἶχε τὴν καλωσύνην ν' ἀποστείλῃ πρὸς τὴν «Εἰκονογραφημένην» τὴν ιστορικὴν του μονογραφίαν τῆς «Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως», εἰς τὴν ὁποίαν περιγράφει τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ ναοῦ τούτου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος, τὰ παθήματα καὶ τὰς περιπετείας τῶν κειτόρων του καὶ τὰ συντελεσθέντα κατὰ τὴν κτίσιν του θαύματα.

— Ἀριστοτέλλη Τσάγαλου. Ἐκ Παρισίων μᾶς ἀπεστάλη τομίδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Μυστικὰ τῆς Ὑγείας καὶ τῆς Νεότητος», περιλαμβάνον νεωτάτας ἐντελῶς θεωρίας περὶ τῶν γεννητικῶν ἀδένων, τῆς γενέσεως καὶ θεραπείας τοῦ Καρκίνου, παραδείγματα θεραπείας φυματιώσεως, περὶ κρεωφαγίας, περὶ ἐσωτερικῆς ὑδροθεραπείας καὶ περὶ ξηρᾶς διαίτης.

ΚΩΝ. ΠΟΜΟΝΗΣ

Οἱ diseases καὶ αἱ diseses—ἡ λέξις ἀτυχῶς δὲν μεταφράζεται εἰς τὴν γλῶσσάν μας—εἶναι εἰδικότης τῆς σκηνης, ἡ ὁποία εἰς ὅλον

τὸν κόσμον ἀπὸ μακροῦ ἔχει πλέον καθιερωθεῖ, ὡς ἀπαραίτητον μέρος παντὸς θεατρικοῦ κέντρου. Πράγματι δὲ καλὸς ντιζέ, μετ' ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν, προικισμένος μετὰ φωνήν, μουσικὰς γνώσεις, μορφωμένος, χροματίζων καλὰ, στίζων καλὰ, ἀπαγγέλλων καὶ ἀρθρώνων καλὰ, εὐφρῆς δὲ, θεωρεῖται πλέον ὄχι ἀπλοῦς ἠθοποιός, ἀλλὰ καλλιτέχνης ἐξιδανικευμένος καὶ πληρώνεται ἀδρότητα. Ὁ κ. Πομόνης, ἔκαμε ἤδη τὸ στάδιόν του εἰς τὴν σκηνήν, ὅπου ἐφάνησαν ἀνάγλυφα ὅλα τὰ ἀνωτέρω προσόντα τοῦ καλοῦ diseur. Καὶ τώρα μετὰ τὴν ἀνέλιξιν του αὐτῆν, ἐμφανίζεται εἰς τὰ δημόσια κέντρα ὡς ὁ πρῶτος καὶ πρῶτης τάξεως Ἑλλην diseur, θεωρούμενος ὡς ἰδιοφυΐα καὶ κατακτῶν τὰς γενικάς συμπαιθείας. Εἰς τὸν Πειραιᾶ αἱ ἐμφανίσεις του προυκάλουν θύελλαν ἐνθουσιασμοῦ καὶ... ραγδαίας εἰσπράξεως τοῦ κινηματοθεάτρου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπαιξε. Καὶ ἔγινε τώρα ὁ κ. Πομόνης, κατὰ ἀπαραίτητον ἀπὸ τὰ δισλεῖματα τῶν κινηματογράφων.

ΑΠΟ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑΡΑΚΙ

Συγγραφεὺς τοῦ ὁ συμπαθῆς τῆς «Εἰκονογραφημένης» φίλος Α. Παροδίτης, καὶ τίτλος του «Τὸ Τριαντάφυλλο». Ἐνα σωρὸν πρᾶγματα καὶ τερπνά εὐρίσκει κανεὶς περὶ τοῦ ῥόδου. Τὸ ῥόδον εἰς τὴν μυθολογίαν, τὸ ῥόδον εἰς τὴν Ἀνατολήν, τὸ ῥόδον εἰς τοὺς Ἑλληνας, τὸ ῥόδον εἰς τοὺς Ῥωμαίους, τὸ ῥόδον εἰς τοὺς Χριστιανούς, εἰς τοὺς Ἑβραίους, εἰς τοὺς Γάλλους, Ἄγγλους, Γερμανούς, Ἑλβετοὺς, Ἰταλοὺς, Σκανδιναvoὺς, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Λαογραφίαν, εἰς τὴν Λογοτεχνίαν, εἰς τὴν Νεοελληνικὴν Λογοτεχνίαν, εἰς τὴν Καλλιτεχνίαν, εἰς τὰς δεσπομονίας, εἰς τὴν Βοτανικὴν καὶ εἰς τὴν Βιοτεχνίαν.

Εἶνε φυσικώτατον, ὅτι ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦ Παροδίτη κρυπτόμενος σοφὸς μας, ὅστις εἰρήσθη ἐν παρόδῳ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, μέσα εἰς τοὺς ἀτμούς τοῦ Ὑδροθεῖου θεραπεύει καὶ τὴν Λογοτεχνίαν διεξῆλθε πολλὰ συγγράμματα καὶ ἐδιάβασε πολλὰ πεζὰ καὶ ἔμμετρα διὰ νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὸ τὸ Multiple extractum τῶν λαῶν καὶ τῶν αἰῶνων καὶ ἐφάσθη εἰς τὴν βιοτεχνίαν τοῦ ροδοστάγματος καὶ τοῦ ροδελαίου.

Καὶ εἰς τὸ τέλος ἀπὸ τὴν ὁσμὴν τῶν «ἐώλων ὀνῶν» ὁ φυσιοδίφης-ποιητῆς φθάνει εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ ροδελαίου, διὰ νὰ καταλήξῃ τὰς προσφιλεῖς του ἐξιιώσεις μετὰ τὰς ἐνώσεις τοῦ Ἀνθρακος καὶ τοῦ Ὑδρογόνου.